

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
ธรรมศึกษาชั้นตรี - โท - เอก
ทุกระดับชั้น
ของสนามหลวงแผนกธรรม
พ.ศ. ๒๕๖๓

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สติมโต สทา ภาทํ.

ผู้มีสติ มีความเจริญทุกเมื่อ

ส. ส. ๑๕/๓๐๖

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้
จำนวน ๓ สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

ทํ มิตฺตานิ คนฺถติ.

ผู้ให้ย่อมผูกไมตรีไว้ได้

ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค

สติ โลกฺสูมิ ชาโคโร.

สติเป็นธรรมเครื่องตั้งอยู่ในโลก.

ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค

สติมโต สุเว เสยฺโย.

คนมีสติ เป็นผู้ประเสริฐทุกวัน.

ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. คนทำงานผิดพลาดเพราะขาดธรรมใด ?
ก. สติ สัมปชัญญะ	ข. หิริ โอตตปปะ
ค. ขันติ โสรจจะ	ง. กตัญญู กตเวที
๒. สัมปชัญญะมีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. ความระลึกได้	ข. ความรู้ตัว
ค. ความรอบรู้	ง. ความทรงจำ
๓. ธรรมข้อใด คຸ້ມครองโลกให้สงบร่มเย็น?
ก. สติ สัมปชัญญะ	ข. หิริ โอตตปปะ
ค. ขันติ โสรจจะ	ง. กตัญญู กตเวที
๔. คนมีหิริ มีลักษณะเช่นใด?
ก. รังเกียจคนชั่ว	ข. ละอายบาป
ค. กลัวผลบาป	ง. กลัวคนชั่ว
๕. ผู้มุ่งให้กาย วาจา ใจงดงาม ควรประพฤติธรรมใด?
ก. สติสัมปชัญญะ	ข. หิริโอตตปปะ
ค. ขันติโสรจจะ	ง. กตัญญู กตเวที
๖. โสรจจะ มีความหมายตรงกับข้อใด ?
ก. ความอดทน	ข. ความไม่ประมาท
ค. ความอ่อนน้อม	ง. ความเสียม

- ๗. ผู้ทำอุปการะก่อน เรียกว่าอะไร ?
 - ก. กตัญญู
 - ข. กตเวที
 - ค. กตัญญุกตเวที
 - ง. บุพพการี
- ๘. ผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วตอบแทน เรียกว่าอะไร ?
 - ก. กตัญญู
 - ข. กตเวที
 - ค. กตัญญุกตเวที
 - ง. บุพพการี
- ๙. รัตนะมีเท่าไร ?
 - ก. ๒
 - ข. ๓
 - ค. ๔
 - ง. ๕
- ๑๐. ข้อใด ไม่มีในพระรัตนตรัย ?
 - ก. พระพุทธ
 - ข. พระธรรม
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. พระพรหม
- ๑๑. ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 - ก. พระพุทธ
 - ข. พระธรรม
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. พระรัตนตรัย
- ๑๒. รัตนะใด เกิดก่อน ?
 - ก. พระพุทธ
 - ข. พระธรรม
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. พระรัตนตรัย
- ๑๓. คำสั่งสอนของพุทธเจ้า เรียกว่าอะไร ?
 - ก. พระพุทธ
 - ข. พระธรรม
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. พระรัตนตรัย
- ๑๔. ผู้ที่ฟังคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าแล้วปฏิบัติตาม เรียกว่าอะไร ?
 - ก. พระพุทธ
 - ข. พระธรรม
 - ค. พระสงฆ์
 - ง. พระรัตนตรัย
- ๑๕. โอวาทของพระพุทธเจ้า ตรงกับข้อใด ?
 - ก. ละชั่ว
 - ข. ทำดี
 - ค. ทำจิตให้ผ่องใส
 - ง. ถูกทุกข้อ

๑๖. ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจเรียกว่าอะไร ?
 ก. ทาน
 ข. ศีล
 ค. ภาวนา
 ง. สัจจิต
๑๗. ธรรมเป็นเครื่องเจริญเรียกว่าอะไร ?
 ก. จักร
 ข. อิทธิบาท
 ค. วุฑฒิ
 ง. ปธาน
๑๘. คนเช่นไร ชื่อว่าสัตบุรุษ ?
 ก. รู้จักทำมาหากิน
 ข. ไม่เกียจคร้าน
 ค. รู้จักแบ่งปัน
 ง. ทำพูดคิดดี
๑๙. อิทธิบาท มีกี่ข้อ ?
 ก. ๓
 ข. ๔
 ค. ๕
 ง. ๖
๒๐. ความพอใจในหน้าที่การงาน หมายถึงข้อใด ?
 ก. ฉันทะ
 ข. วิริยะ
 ค. จิตตะ
 ง. วิมังสา
๒๑. ความเพียรพยายาม หมายถึงข้อใด ?
 ก. ฉันทะ
 ข. วิริยะ
 ค. จิตตะ
 ง. วิมังสา
๒๒. การเอาใจฝักใฝ่ในการศึกษา หมายถึงข้อใด ?
 ก. ฉันทะ
 ข. วิริยะ
 ค. จิตตะ
 ง. วิมังสา
๒๓. เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขารวมเรียกว่าอะไร ?
 ก. วุฑฒิ
 ข. อิทธิบาท
 ค. พรหมวิหาร
 ง. อริยสัจ
๒๔. บรรณาณาให้คนอื่นเป็นสุขจัดเป็นพรหมวิหารใด ?
 ก. เมตตา
 ข. กรุณา
 ค. มุทิตา
 ง. อุเบกขา

๒๕. เก็บสุนัขข้างถนนมาเลี้ยง จัดว่ามีพรหมวิหารใด ?
 ก. เมตตา ข. กรุณา
 ค. มุทิตา ง. อุเบกขา
๒๖. เห็นคนอื่นประสบความสำเร็จเราก็ยินดีด้วยจัดว่ามีพรหมวิหารใด ?
 ก. เมตตา ข. กรุณา
ค. มุทิตา ง. อุเบกขา
๒๗. อนันตริยกรรม มีกี่ข้อ ?
 ก. ๒ ข. ๓
 ค. ๔ **ง. ๕**
๒๘. ผลของอนันตริยกรรม คือข้อใด ?
 ก. เกิดเป็นเปรต ข. เกิดเป็นอสุรกาย
ค. ตกนรกอเวจี ง. เกิดเป็นสัตว์
๒๙. ได้รู้เรื่องใหม่เข้าใจเรื่องเก่าบรรเทาสงสัย เป็นอานิสงส์ของอะไร ?
 ก. ให้ทาน ข. รักษาศีล
 ค. สวดมนต์ **ง. พังธรรม**
๓๐. คิหิปฏิบัติ หมายถึงข้อปฏิบัติของใคร ?
 ก. พระภิกษุ ข. สามเณร
 ค. นักบวช **ง. คฤหัสถ์**
๓๑. ทิฏฐธัมมิกัตถประโยชน์หมายถึงประโยชน์ในชาติใด ?
 ก. **ชาตินี้** ข. ชาติหน้า
 ค. ชาติต่อไป ง. ชาติสุดท้าย
๓๒. อุฏฐานสัมปทา ถึงพร้อมด้วยความหมั่น มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 ก. **ขยัน** ข. ซื่อสัตย์
 ค. ประหยัด ง. อุตุน
๓๓. อารักขสัมปทา ถึงพร้อมด้วยการรักษา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 ก. เก็บรักษา ข. ปกป้อง
 ค. คุ้มครอง **ง. ถูกทุกข้อ**

๓๔. สมชีวิตา มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 ก. ขยันหา
 ข. รักษาทรัพย์
 ค. คบเพื่อนดี
 ง. เลี้ยงชีวิตพอเพียง
๓๕. มิตรปฏิรูป แปลว่าอะไร ?
 ก. มิตรเทียม
 ข. มิตรแท้
 ค. กัลยาณมิตร
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๖. คิดเอาแต่ได้ฝ่ายเดียว เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?
 ก. คนดีแต่พูด
 ข. คนปกอลอก
 ค. คนหัวประจบ
 ง. คนชวนทำชั่ว
๓๗. ออกปากฟังไม่ได้ เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?
 ก. คนดีแต่พูด
 ข. คนปกอลอก
 ค. คนหัวประจบ
 ง. คนชวนทำชั่ว
๓๘. ต่อหน้าว่าสรรเสริญ ลับหลังตั้งนินทา เป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?
 ก. คนดีแต่พูด
 ข. คนปกอลอก
 ค. คนหัวประจบ
 ง. คนชวนทำชั่ว
๓๙. ซักชวนในทางใด ชื่อว่าซักชวนในทางฉิบหาย ?
 ก. ดิ่มน้ำเมา
 ข. เที้ยวกกลางคืน
 ค. เล่นการพนัน
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๐. มิตรแท้ มีกี่ประเภท ?
 ก. ๒
 ข. ๓
 ค. ๔
 ง. ๕
๔๑. ป้องกันเพื่อนผู้ประมาทแล้ว จัดเป็นมิตรแท้ประเภทใด ?
 ก. มีอุปการะ
 ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์
 ค. แนะนำประโยชน์
 ง. มีความรักใคร่
๔๒. ไม่ละทิ้งในยามวิบัติเป็นลักษณะของมิตรประเภทใด ?
 ก. มีอุปการะ
 ข. ร่วมสุขร่วมทุกข์
 ค. แนะนำประโยชน์
 ง. มีความรักใคร่

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ทวีปใด อยู่ทางตอนใต้เทือกเขาหิมาลัย ?

ก. ชมพูทวีป	ข. ทวีปยุโรป
ค. ทวีปออสเตรเลีย	ง. ทวีปแอฟริกา
๒. คนชาติใดอาศัยอยู่ในชมพูทวีปมาก่อน ?

ก. เงาะป่า	ข. มายา
ค. มลίκษะ	ง. อริยกะ
๓. ภูเขาใด ที่ชาวอริยกะอพยพข้ามเข้าสู่ชมพูทวีป ?

ก. คิชฌกูฏ	ข. อุสิรรชชะ
ค. เวภารชะ	ง. ทิมาลัย
๔. คนชาติใด อพยพไปตั้งถิ่นฐานในปัจจุบันชนบท ?

ก. อริยกะ	ข. มลίκษะ
ค. มายา	ง. อาหรับ
๕. คนในชมพูทวีป มีกี่วรรณะ ?

ก. ๑ วรรณะ	ข. ๒ วรรณะ
ค. ๓ วรรณะ	ง. ๔ วรรณะ
๖. วรรณะใด ทำหน้าที่บริหารบ้านเมือง ?

ก. กษัตริย์	ข. พราหมณ์
ค. แพศย์	ง. ศูทร

๗. พระเจ้าโศกการาช มีพระราชธิดากี่พระองค์ ?
 ก. ๓ พระองค์ ข. ๔ พระองค์
ค. ๕ พระองค์ ง. ๖ พระองค์
๘. พระเจ้าสีหหนุ มีพระราชโอรสกี่พระองค์ ?
 ก. ๓ พระองค์ ข. ๔ พระองค์
ค. ๕ พระองค์ ง. ๖ พระองค์
๙. พระโพธิสัตว์ ประสูติภายใต้ร่มไม้ใด ?
 ก. ต้นสาละ ข. ต้นไทร
 ค. ต้นมะม่วง ง. ต้นโพธิ์
๑๐. อสิตดาบสเข้าเยี่ยม เมื่อพระโพธิสัตว์ประสูติได้กี่วัน ?
 ก. ๑ วัน ข. ๒ วัน
ค. ๓ วัน ง. ๔ วัน
๑๑. อสิตดาบสทำนายลักษณะพระโพธิสัตว์ ไว้กี่ประการ ?
 ก. ๒ ประการ ข. ๓ ประการ
 ค. ๔ ประการ ง. ๕ ประการ
๑๒. พระโพธิสัตว์ทรงได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?
 ก. นันทะ ข. อนรุทระ
 ค. อานันทะ **ง. สิหัตถะ**
๑๓. พราหมณ์ใด ทำนายเจ้าชายสิหัตถะว่าจะเสด็จออกผนวชนั่นอน ?
 ก. โภณทัณฺฑะ ข. วัปปะ
 ค. ภัททियะ ง. อัคคี
๑๔. พระมารดาสิ้นพระชนม์ภายหลังเจ้าชายสิหัตถะประสูติได้กี่วัน ?
 ก. ๓ วัน ข. ๕ วัน
ค. ๗ วัน ง. ๗ ปี
๑๕. เจ้าชายสิหัตถะทรงศึกษาศิลปวิทยากับครูท่านใด ?
 ก. อสิตดาบส **ข. วิศวามิตร**
 ค. โภณทัณฺฑะ ง. สันุชัย

๒๕. ข้อปฏิบัติอันเป็นทางสายกลาง ตรงกับข้อใด?
 ก. อินทรีย์ ๕
 ข. พละ ๕
 ค. โพชฌงค์ ๗
 ง. อริยมรรค ๘
๒๖. พระเถระรูปใด เป็นสาวกองค์แรก ?
 ก. พระอัญญาโกณฑัญญะ
 ข. พระวัปปะ
 ค. พระภัททิยะ
 ง. พระมหานามะ
๒๗. เหล่านางบำเรอและบริวารปรากฏแก่ยสกุลบุตรเหมือนอะไร ?
 ก. หญิงชาววัง
 ข. นางฟ้า
 ค. นางงาม
 ง. ซากศพ
๒๘. บุคคลใด เดินบ่นพึมพำไปว่า “ ที่นี้วุ่นวายหนอ ที่นี้ขัดข้องหนอ ” ?
 ก. ยสกุลบุตร
 ข. นันทกุมาร
 ค. อานันทกุมาร
 ง. สิธัตถกุมาร
๒๙. พระเจ้าพิมพิสารปกครองแคว้นใด ?
 ก. แคว้นโกศล
 ข. แคว้นกาสิ
 ค. แคว้นวัชชี
 ง. แคว้นมคธ
๓๐. ผู้ใด ที่พระเจ้าพิมพิสารขอให้เสด็จกลับมาโปรดหลังตรัสรู้แล้ว ?
 ก. พระพุทธเจ้า
 ข. พระสารีบุตร
 ค. พระโมคคัลลานะ
 ง. พระอานนท์
๓๑. อุปติสสะ เป็นชื่อเดิมของพระสาวกองค์ใด?
 ก. พระยสสะ
 ข. พระโมคคัลลานะ
 ค. พระสารีบุตร
 ง. พระอานนท์
๓๒. อุปติสสมาณพและโกถิตมาณพพาบริวารไปเข้าเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ วัดใด ?
 ก. เวฬุวัน
 ข. เขตวัน
 ค. บุพพาราม
 ง. นิโครธาราม
๓๓. ภายหลังอุปสมบทอุปติสสะมีชื่อว่าอะไร ?
 ก. พระอัสสชิ
 ข. พระมหากัสสปะ
 ค. พระโมคคัลลานะ
 ง. พระสารีบุตร

๔๓. พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน ในวันเพ็ญเดือนใด ?
 ก. เดือน ๓ **ข. เดือน ๖**
 ค. เดือน ๘ ง. เดือน ๑๒
๔๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาครั้งแรก ในวันใด ?
 ก. มาฆบูชา ข. วิสาขบูชา
 ค. อัญฐมีบูชา **ง. อาสาฬหบูชา**
๔๕. คำว่า ทาน แปลว่าอะไร ?
 ก. **การให้** ข. การขอ
 ค. การกิน ง. การดื่ม
๔๖. อัญชลี เป็นกิริยาตรงกับข้อใด ?
 ก. **ประนมมือ** ข. ไหว้
 ค. กราบ ง. นั่งพับเพียบ
๔๗. มะยัง ภัณฑะ วิสุง วิสุง รักษะนัตถายะ ... เป็นคำอาราธนาอะไร?
 ก. **ศีล ๕** ข. พระปริตร
 ค. พระธรรม ง. ถวายทาน
๔๘. การยกสิ่งของถวายพระภิกษุ เรียกว่าอะไร?
 ก. **พระเคน** ข. ประคอง
 ค. ประนม ง. ประพรม
๔๙. อิทัง เม ญาตีนั่งโหด ...เป็นคำกล่าวในเวลาใด ?
 ก. ถวายทาน ข. สมาทานศีล
 ค. ฟังเทศน์ **ง. กรวดน้ำ**
๕๐. พระเจ้าพิมพิสารทรงกรวดน้ำอุทิศให้แก่ญาติที่ตายไปเกิดเป็นอะไร ?
 ก. เทวดา ข. พระพรหม
 ค. **เปรต** ง. สัตว์เดรัจฉาน

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย)
 ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับประถมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ข้อใด เป็นพื้นฐานในการทำความดีของมนุษย์?

ก. ทาน	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ปัญญา
๒. ศีล แปลว่าอะไร ?

ก. ปกติ	ข. ปลอดภัย
ค. เย็น	ง. ถูกทุกข้อ
๓. เบญจศีล ท่านบัญญัติไว้กี่ข้อ ?

ก. ๕ ข้อ	ข. ๘ ข้อ
ค. ๑๐ ข้อ	ง. ๒๒๗ ข้อ
๔. นักเรียนมีกิริยามารยาทเรียบร้อยเป็นผลมาจากอะไร ?

ก. ทาน	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ภาวนา
๕. การรักษาศีล ๕ มีผลดีอย่างไร ?

ก. ตนเองเป็นสุข	ข. ครอบครัวเป็นสุข
ค. สังคมเป็นสุข	ง. ถูกทุกข้อ
๖. ใครได้รับประโยชน์จากการรักษาศีล ?

ก. ตนเอง	ข. ครอบครัว
ค. สังคม	ง. ถูกทุกข้อ

๗. ศิล ๕ บัญญัติไว้สำหรับบุคคลประเภทใด ?
- ก. ภิกษุ
ข. ภิกษุณี
ค. สามเณร
ง. คนทั่วไป
๘. การรักษาศีล คือการงดเว้นทำความชั่วทางใด?
- ก. กาย
ข. วาจา
ค. กาย วาจา
ง. กาย วาจา ใจ
๙. เบญจศีล จัดเข้าในกลุ่มวิชาใด ?
- ก. ธรรมะ
ข. พุทธประวัติ
ค. วินัย
ง. ศาสนพิธี
๑๐. วัตถุประสงค์ในการบัญญัติศีลคืออะไร ?
- ก. ทำให้ใจสงบ
ข. ละกิเลสได้
ค. ฝึกกายวาจา
ง. ดับทุกข์
๑๑. คนเราจะมีเมตตาปรารถนาดีต่อกันควรเว้นเรื่องใด
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. ผิดประเวณี
ง. พุดมฺุสาวาท
๑๒. คนเราจะไม่ขโมยของคนอื่นควรเว้นเรื่องใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. ผิดประเวณี
ง. ดื่มสุราเมรัย
๑๓. คนเราจะไม่นอกใจสามีภรรยาของตนควรเว้นเรื่องใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. ผิดประเวณี
ง. พุดมฺุสาวาท
๑๔. คนเราจะไม่โกหกคนอื่นควรเว้นเรื่องใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ผิดประเวณี
ค. พุดมฺุสาวาท
ง. ดื่มสุราเมรัย
๑๕. คนเราจะไม่เมาเหล้าเมายาบ้าควรเว้นเรื่องใด ?
- ก. ฆ่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. พุดมฺุสาวาท
ง. ดื่มสุราเมรัย

๒๕. ศีลข้อ ๓ ให้งดเว้นการทำผิดเรื่องใด ?
 ก. ยกพวกตีกัน
 ข. ชิงทรัพย์
 ค. **ค้าประเวณี**
 ง. หลอกหลวง
๒๖. สามีคนอื่น ภรรยาคนอื่น เป็นข้อห้ามของศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๒
 ข. **ศีลข้อ ๓**
 ค. ศีลข้อ ๔
 ง. ศีลข้อ ๕
๒๗. รักเดียวใจเดียว ไม่เป็นคนเจ้าชู้ ต้องรักษาศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. **ศีลข้อ ๓**
 ง. ศีลข้อ ๔
๒๘. การทำผิดศีลข้อ ๓ มีผลเสียอย่างไร ?
 ก. **ครอบครัวแตกแยก**
 ข. คนไม่เชื่อถือ
 ค. ติดสุราเรื้อรัง
 ง. ถูกยึดทรัพย์
๒๙. การรักษาศีลข้อ ๓ ช่วยลดปัญหาสังคมด้านใด ?
 ก. อาชญากรรม
 ข. โจรกรรม
 ค. **การล้วงละเมิดทางเพศ**
 ง. ยาเสพติด
๓๐. การไม่ประพฤตินอกใจในกาม ช่วยลดพฤติกรรมใด ?
 ก. โหดร้าย
 ข. มือไว
 ค. **ใจง่าย**
 ง. ขาดสติ
๓๑. ข้อใด เป็นประโยชน์ของการรักษาศีลข้อ ๓?
 ก. ชีวิตปลอดภัย
 ข. **ครอบครัวอบอุ่น**
 ค. รักษาทรัพย์ได้
 ง. น่าเชื่อถือ
๓๒. คำว่า มุสาวาท มีความหมายตรงกับข้อใด ?
 ก. ทะเลาะวิวาท
 ข. **พูดปด**
 ค. ลักขโมย
 ง. ก้าวร้าว
๓๓. คำพูดเช่นไร หมายถึงพูดเท็จ ?
 ก. เห็นบอกว่าเห็น
 ข. **จริงบอกว่าจริง**
 ค. **รู้บอกว่าไม่รู้**
 ง. รู้บอกว่ารู้

๓๔. ศิลข้อ ๔ มุ่งให้มนุษย์ระมัดระวังเรื่องใด ?
 ก. การกระทำ ข. การพูด
 ค. การคิด ง. ถูกทุกข้อ
๓๕. การรักษาศิลข้อ ๔ ต้องปฏิบัติตนอย่างไร?
 ก. เมตตาสัตว์ ข. ตั้งใจเรียน
 ค. **พูดความจริง** ง. เชื่อฟังครู
๓๖. พุดคำไพเราะอ่อนหวาน ตรงกับศิลปะข้อใด?
 ก. ศิลข้อ ๑ ข. ศิลข้อ ๓
 ค. **ศิลปะข้อ ๔** ง. ศิลข้อ ๕
๓๗. ศิลข้อ ๔ บัญญัติขึ้นเพื่อให้คนมีหลักธรรมใด?
 ก. ความขยัน ข. **ความสัตย์จริง**
 ค. ความอดทน ง. ความสันโดษ
๓๘. ข้อใด เป็นประโยชน์ของการรักษาศิลข้อ ๔?
 ก. พุดอ่อนหวาน ข. พุดจาไพเราะ
 ค. พุดความจริง ง. **ถูกทุกข้อ**
๓๙. ถ้าเราไม่ยอมพุดปด ควรหมั่นฝึกตนให้มีศิลปะข้อใด ?
 ก. ศิลข้อ ๑ ข. ศิลข้อ ๒
 ค. **ศิลปะข้อ ๔** ง. ศิลข้อ ๕
๔๐. ศิลข้อ ๕ ต้องงดเว้นเรื่องใด ?
 ก. ฆ่าสัตว์ ข. ลักทรัพย์
 ค. พุดเท็จ ง. **ดื่มน้ำเมา**
๔๑. เครื่องดื่มประเภทใด ทำให้คนผิดศิลปะข้อ ๕ ?
 ก. สุรา ข. น้ำชา
 ค. กาแฟ ง. **น้ำผลไม้**
๔๒. โรคชนิดใด เกิดจากการทำผิดศิลปะข้อ ๕ ?
 ก. **พิษสุราเรื้อรัง** ข. ไชมันอุดตัน
 ค. เบาหวาน ง. โรคเอดส์

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ
ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

บุญณานิ ปรโลกสมิ ปติฏฐา โทหนติ ปาณินิ.

บุญเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งหลายในโลกเปื้องหน้า

ส. ส. ๑๕/๒๖ อง. ปญจก. ๒๒/๔๔

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างอิงสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้
จำนวน ๓ สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

ปาปานํ อกรณ์ สุขํ.

การไม่ทำบาป นำสุขมาให้.

ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท

กมฺมฺนา วตฺตตี โลกโ.

สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม.

ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท

บุญญํ โจรเหติ ทูหรํ.

บุญอันโจรนำไปไม่ได้.

ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. สติ สัมปชัญญะ เป็นธรรมประเภทใด?

ก. ธรรมมีอุปการะมาก	ข. ธรรมเป็นโลกบาล
ค. ธรรมอันทำให้งาม	ง. ถูกทุกข้อ
๒. ข้อใด เป็นลักษณะของคนมีสติสัมปชัญญะ ?

ก. กล่าวหาญอดทน	ข. เชื่อสัตย์สุจริต
ค. ไม่ประมาท	ง. อายชั่วกลัวบาป
๓. ผู้มีความรอบคอบทำงานไม่ผิดพลาด เพราะมีธรรมอะไร ?

ก. หิริ โอตตัปปะ	ข. สติ สัมปชัญญะ
ค. ชันติ โสรัจจะ	ง. กตัญญู กตเวที
๔. หิริ โอตตัปปะ เป็นธรรมประเภทใด?

ก. ธรรมมีอุปการะมาก	ข. ธรรมเป็นโลกบาล
ค. ธรรมอันทำให้งาม	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ละอายต่อบาปทุจริตไม่ทำผิดศีลธรรมต่างๆ เพราะมีคุณธรรมใด ?

ก. สติ	ข. สัมปชัญญะ
ค. หิริ	ง. โอตตัปปะ
๖. ผู้ไม่ทำความชั่วเพราะกลัวบาป ชื่อว่ามีคุณธรรมใด?

ก. สติ	ข. สัมปชัญญะ
ค. หิริ	ง. โอตตัปปะ

๗. ข้อใด เป็นลักษณะของขันติ?
- ก. ทนลำบาก
ข. ทนต่อความเจ็บป่วย
ค. ทนต่อความเจ็บใจ
ง. ถูกทุกข้อ
๘. งามอะไรไม่ขึ้นอยู่กับกาลเวลา?
- ก. เสื้อผ้าอาภรณ์
ข. รูปร่าง
ค. ผิวพรรณ
ง. คุณธรรม
๙. ข้อใด เป็นความหมายของบุพพการี ?
- ก. ผู้ทำอุปการะก่อน
ข. ผู้รู้อุปการคุณ
ค. ผู้ตอบแทนคุณ
ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. คนเรามากลิมบุญคุณผู้อื่น พระพุทธศาสนาจึงสอนเรื่องใดไว้?
- ก. ความมีเมตตา
ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความเสียสละ
ง. ความกตัญญู
๑๑. ทุจจริต ๓ หมายถึงการประพฤตินั้นไร ?
- ก. ทำชั่ว
ข. พุดชั่ว
ค. คิดชั่ว
ง. ทำพุดคิดชั่ว
๑๒. ข้อใด จัดเป็นกายทุจจริต ?
- ก. คอร์รัปชัน
ข. อาฆาต
ค. ใส่ร้าย
ง. หลอกหลวง
๑๓. ข้อใด จัดเป็นวจีทุจจริต ?
- ก. โกหก
ข. วังราว
ค. ลักขโมย
ง. ทำร้ายผู้อื่น
๑๔. ข้อใด จัดเป็นมโนทุจจริต ?
- ก. ประทุษร้าย
ข. ปากร้าย
ค. ใจร้าย
ง. ใส่ร้าย
๑๕. สุจจริต ๓ หมายถึงการประพฤตินั้นไร?
- ก. ทำดี
ข. พุดดี
ค. คิดดี
ง. ทำพุดคิดดี

๑๖. ข้อใด จัดเป็นกายสุจริต ?
 ก. ไม่คอร์รัปชัน
 ข. ไม่หลอกลวง
 ค. ไม่พยาบาท
 ง. ไม่โลภ
๑๗. ข้อใด จัดเป็นวจีสุจริต ?
 ก. ไม่พูดเท็จ
 ข. ไม่พูดส่อเสียด
 ค. ไม่พูดคำหยาบ
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. ข้อใด จัดเป็นมโนสุจริต ?
 ก. ไม่โลภ
 ข. ไม่พยาบาท
 ค. ไม่ปองร้าย
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๙. บุญกิริยาวัตถุ หมายถึงอะไร ?
 ก. วิธีทำความดี
 ข. พิธีบวงสรวง
 ค. พิธีชำระบาป
 ง. พิธีไหว้เจ้า
๒๐. การตั้งตูปันสุข ช่วยเหลือผู้ประสบภัยโควิด-๑๙ จัดเข้าในข้อใด ?
 ก. ทานมัย
 ข. สีลมัย
 ค. ภาวนามัย
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๑. การทำบุญแบบประหยัดฝึกหัดกาย ตรงกับข้อใด ?
 ก. ทานมัย
 ข. สีลมัย
 ค. ภาวนามัย
 ง. อปจายนมัย
๒๒. การสวดมนต์ จัดเข้าในการทำบุญประเภทใด ?
 ก. ทานมัย
 ข. สีลมัย
 ค. ภาวนามัย
 ง. อปจายนมัย
๒๓. ท่านเปรียบธรรมใด ดุจล่อรณนำไปสู่ความเจริญ ?
 ก. วุฑฒิธรรม
 ข. จักรธรรม
 ค. อิทธิบาทธรรม
 ง. พรหมวิหารธรรม
๒๔. ข้อใด เป็นความหมายของอัตตสัมมาปณิธิ ?
 ก. อยู่ในประเทศสมควร
 ข. คบสัตบุรุษ
 ค. ตั้งตนไว้ชอบ
 ง. ทำความดีมาก่อน

๓๔. คนไม่ประมาทพลั้งเผลอ จัดว่ามีพลธรรมใด ?
 ก. สัทธา ข. วิริยะ
ค. สติ ง. ปัญญา
๓๕. ธรรมใด ส่งเสริมให้เกิดความรู้รักสามัคคี ?
 ก. พรหมวิหาร ข. อิทธิบาท
ค. สาราณียธรรม ง. สปัปฺริสธรรม
๓๖. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของคำว่า สาธารณโภคี ?
 ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน
ค. เห็นตรงกัน ง. รู้จักแบ่งปัน
๓๗. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของคำว่า ทิฏฐิสามัญญตา ?
 ก. มีเมตตา ข. มีศีลเสมอกัน
ค. เห็นตรงกัน ง. รู้จักแบ่งปัน
๓๘. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของคำว่า อัถลัญญตา ?
 ก. รู้จักเหตุ ข. รู้จักผล
ค. รู้จักตน ง. รู้จักประมาณ
๓๙. ความเป็นผู้รู้จักตนคือข้อใด ?
 ก. ฌมมัญญตา ข. อัถลัญญตา
ค. กาลัญญตา ง. ปรีสัญญตา
๔๐. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของคำว่า มัตตัญญตา ?
 ก. รู้จักเหตุ ข. รู้จักผล
ค. รู้จักตน ง. รู้จักประมาณ
๔๑. ธรรมที่ครอบงำสัตว์โลก เรียกว่าอะไร ?
 ก. สาราณียธรรม ข. อปริหานิยธรรม
ค. สปัปฺริสธรรม ง. โลกธรรม
๔๒. นินทาคู่กับอะไร ?
 ก. สุข ข. ทุกข์
ค. สรรเสริญ ง. เสื่อมลาภ

๔๓. ผูกเรือใช้เชือก ผูกใจใช้ธรรมใด ?
ก. สังคหวัตถุ	ข. ฆราวาสธรรม
ค. อิทธิบาท	ง. พรหมวิหาร
๔๔. คนที่เห็นประโยชน์ผู้อื่นมากกว่าประโยชน์ตน เชื่อว่าประพฤติดีธรรมใด ?
ก. ทาน	ข. ปิยวาจา
ค. อัถถจริยา	ง. สมานัตตตา
๔๕. ทิศในคิหิปฏิบัติมีเท่าไร ?
ก. ๔	ข. ๖
ค. ๘	ง. ๑๐
๔๖. มารดา บิดา จัดเป็นทิศใด ?
ก. ปุรัตถิมทิศ	ข. ทักษิณทิศ
ค. ปัจฉิมทิศ	ง. อุปริมทิศ
๔๗. กิจ ๕ อย่างที่มารดาบิดาอนุเคราะห์บุตรธิดา ข้อใดสำคัญที่สุด ?
ก. ให้ทำดี	ข. ให้ศึกษา
ค. หาคู่ครองให้	ง. มอบทรัพย์สมบัติ
๔๘. กิจที่ศิษย์พึงปฏิบัติต่อครูอาจารย์ ตามหลักคิหิปฏิบัติคือข้อใด ?
ก. ทักทาย	ข. ยืนต้อนรับ
ค. ถามปัญหา	ง. ส่งงาน
๔๙. อยู่เลี้ยงกาย ตายทำบุญอุทิศให้ เป็นหน้าที่ใครปฏิบัติต่อใคร ?
ก. ภรรยา-สามี	ข. บุตร-มารดาบิดา
ค. บ่าว-นาย	ง. ศิษย์-อาจารย์
๕๐. หน้าที่ของสามีพึงปฏิบัติต่อภรรยา คือข้อใด ?
ก. ยกย่อง	ข. ไม่ดูหมิ่น
ค. ไม่นอกใจ	ง. ถูกทุกข้อ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ประเทศใด อยู่ในดินแดนชมพูทวีปมาก่อน?

ก. มาเลเซีย	ข. อินโดนีเซีย
ค. สิงคโปร์	ง. บังคลาเทศ
๒. ชาวอริยกะอพยพเข้าสู่ชมพูทวีปโดยข้ามเทือกเขาใด ?

ก. ทิมาลย์	ข. คิชฌกูฏ
ค. เวภาระ	ง. อุสึลธชะ
๓. ประชาชนในชมพูทวีป มีกี่ชนชาติ?

ก. ๑ ชนชาติ	ข. ๒ ชนชาติ
ค. ๓ ชนชาติ	ง. ๔ ชนชาติ
๔. ประชาชนในชมพูทวีป แบ่งออกเป็นกี่วรรณะ ?

ก. ๑ วรรณะ	ข. ๒ วรรณะ
ค. ๓ วรรณะ	ง. ๔ วรรณะ
๕. ชนชาวชมพูทวีปพวกที่ถือว่าตายแล้วเกิด แบ่งเป็นกี่ฝ่าย ?

ก. ๑ ฝ่าย	ข. ๒ ฝ่าย
ค. ๓ ฝ่าย	ง. ๔ ฝ่าย
๖. การทำนา ค้าขาย เป็นหน้าที่ของชนในวรรณะใด ?

ก. กษัตริย์	ข. พราหมณ์
ค. แพศย์	ง. ศูทร

๗. พระเจ้าสุทโธทนะทรงครองราชสมบัติ สืบต่อจากกษัตริย์พระองค์ใด ?
 ก. โอกกาการาช
 ข. ชยเสนะ
 ค. อัญชนะ
 ง. สีหหนุ
๘. พระพุทธเจ้า เสด็จจวบตีในวโรวณะใด ?
 ก. กษัตริย์
 ข. พราหมณ์
 ค. แพศย์
 ง. ศูทร
๙. การกลับไปคลอดบุตรที่บ้านเดิม เป็นธรรมเนียมของชนวโรวณะใด ?
 ก. กษัตริย์
 ข. พราหมณ์
 ค. แพศย์
 ง. ศูทร
๑๐. พระนางสิริมหามายา ประสูติพระโอรส ณ สถานที่ใด ?
 ก. ลุมพินีวัน
 ข. เวฬุวัน
 ค. อัมพวัน
 ง. เขตวัน
๑๑. พระนางสิริมหามายาสิ้นพระชนม์ ขณะสิทธัตถราชกุมารประสูติได้กี่วัน ?
 ก. ๓ วัน
 ข. ๕ วัน
 ค. ๗ วัน
 ง. ๗ ปี
๑๒. สิทธัตถราชกุมารทรงอภิเษกสมรส กับสตรีพระนางใด ?
 ก. ปมิตา
 ข. อมิตา
 ค. พิมพา
 ง. รูปนันทา
๑๓. สิทธัตถราชกุมารเสด็จอยู่ครองเพศฆราวาส เป็นเวลากี่ปี ?
 ก. ๗ ปี
 ข. ๑๖ ปี
 ค. ๒๙ ปี
 ง. ๓๕ ปี
๑๔. ผู้ใด นำผ้ากาสาวพัสตร์เข้าไปถวายแก่สิทธัตถราชกุมาร ?
 ก. ฆฎิการพรม
 ข. ท้าวมหาพรม
 ค. พระบิดา
 ง. นายฉันทะ
๑๕. หลังทรงผนวช พระมหาบุรุษประทับแรมที่อนุปิยอัมพวันประมาณกี่วัน ?
 ก. ๔ วัน
 ข. ๕ วัน
 ค. ๖ วัน
 ง. ๗ วัน

๓๔. เพราะเหตุใด ปีผลิมาณพจึงละทิ้งการครองเรือนออกบวช?
 ก. เบื่อหน่าย
 ข. ไม่มีทุกข์
 ค. สิ้นทรัพย์
 ง. สิ้นกิเลส
๓๕. กาฬทายีอำมาตย์ มีความเกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าในฐานะใด ?
 ก. เป็นพระเชษฐา
 ข. เป็นพระอนุชา
 ค. เป็นพระสหาย
 ง. เป็นสหชาติ
๓๖. พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรดพุทธบิดา ณ เมืองใด ?
 ก. ราชคฤห์
 ข. สาวัตถิ
 ค. ไทสาลี
 ง. กบิลพัสดุ์
๓๗. ผู้ใด ทูลเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จมาทรงประกาศพระศาสนาที่เมืองสาวัตถิ ?
 ก. ราชคหกะ
 ข. อนาถบิณฑิกะ
 ค. กุมภโฆสกะ
 ง. นางวิสาขา
๓๘. พระสาวกองค์ใด เป็นพระอรหันต์องค์สุดท้ายที่ทันเห็นพระพุทธเจ้า ?
 ก. พระนันทะ
 ข. พระอานนท์
 ค. พระอนุรุทธะ
 ง. พระสุภัททะ
๓๙. เมืองใด เป็นสถานที่ปรินิพพานของพระพุทธเจ้า ?
 ก. ราชคฤห์
 ข. กบิลพัสดุ์
 ค. สาวัตถิ
 ง. กุสินารา
๔๐. สถานที่ใด ไม่จัดเข้าในสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล?
 ก. ที่ประสูติ
 ข. ที่ตรัสรู้
 ค. ที่ปลงอายุสังขาร
 ง. ที่ปรินิพพาน
๔๑. ผู้ประกาศตนว่าพระพุทธเจ้าเป็นของเรา ตรงกับข้อใด ?
 ก. พุทธมามกะ
 ข. ธรรมมามกะ
 ค. สังฆมามกะ
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๒. วันจาตุรงคสันนิบาต ตรงกับข้อใด ?
 ก. มาฆบูชา
 ข. วิสาขบูชา
 ค. อัฐมีบูชา
 ง. อาสาฬหบูชา

๔๓. พระพุทธเจ้าประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพานตรงกับวันใด ?
- ก. มาฆบูชา **ข. วิสาขบูชา**
 ค. อัญฐมีบูชา ง. อาสาฬหบูชา
๔๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา ในวันใด ?
- ก. มาฆบูชา **ข. วิสาขบูชา**
 ค. อัญฐมีบูชา **ง. อาสาฬหบูชา**
๔๕. ชาวพุทธควรปฏิบัติตนอย่างไร ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ?
- ก. ถวายทาน **ข. สมาทานศีล**
 ค. นั่งสมาธิ **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๖. คำว่า ทาน แปลว่าอะไร ?
- ก. การให้** **ข. การรักษา**
 ค. การตั้งใจมั่น **ง. การบริกรรม**
๔๗. ศีลข้อว่า ปาณาติปาตา เวระมะณี ได้แก่เจตนางดเว้นการกระทำใด ?
- ก. ข่าสัตว์** **ข. ลักทรัพย์**
 ค. พุดเท็จ **ง. ดื่มสุราเมรัย**
๔๘. การอาราธนาพระปริตร เพื่อให้พระสงฆ์ทำอะไร?
- ก. แสดงธรรม **ข. สวดมาติกา**
 ค. สวดพระอภิธรรม **ง. เจริญพระพุทธมนต์**
๔๙. การยกของถวายพระภิกษุ เรียกว่าอะไร?
- ก. ประเคน** **ข. ประนม**
 ค. ประพรม **ง. ประคอง**
๕๐. “อิหัง เม ญาตีนั่งโหตุ ...”เป็นคำกล่าวในเวลาใด ?
- ก. อาราธนาศีล **ข. อาราธนาธรรม**
 ค. อาราธนาพระปริตร **ง. กรวดน้ำ**

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย)
 ธรรมศึกษาชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ข้อใด คือพื้นฐานการทำความดีของคนทั้งหลาย ?

ก.ชาติตระกูล	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ปัญญา
๒. ข้อใด เป็นความหมายของศีล ?

ก. ความสำรวมกายวาจา	ข. ความสำรวมใจ
ค. ความซื่อสัตย์	ง. การเสียสละ
๓. วัตถุประสงค์ในการบัญญัติศีลคืออะไร ?

ก. ทำให้ใจสงบ	ข. ละกิเลสได้
ค. ฝึกกายวาจา	ง. ดับทุกข์
๔. การงดเว้นสิ่งใด เป็นการรักษาศีล ?

ก. ข้อห้าม	ข. กฎเกณฑ์
ค. ระเบียบ	ง. ข้อบังคับ
๕. ประโยชน์ของการรักษาศีล คืออะไร ?

ก. ไม่เบียดเบียนกัน	ข. อยู่ร่วมกันเป็นสุข
ค. มีความปลอดภัย	ง. ถูกทุกข้อ

๖. ข้อใด เป็นอานิสงส์สูงสุดของการรักษาศีล ?
 ก. มีรูปสวย
 ข. รวยทรัพย์
 ค. มีมารยาทดี
 ง. เข้าถึงพระนิพพาน
๗. ศีล ๕ บัญญัติไว้สำหรับบุคคลประเภทใด ?
 ก. ภิกษุ
 ข. สามเณร
 ค. แม่ชี
 ง. คนทั่วไป
๘. ศีล ๕ เรียกกี้กอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
 ก. นิจศีล
 ข. มหาศีล
 ค. อุโบสถศีล
 ง. อริยศีล
๙. ศีลข้อใด บัญญัติขึ้นเพื่อให้มนุษย์มีเมตตาต่อกัน ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๔
 ง. ศีลข้อ ๕
๑๐. คำว่า สัตว์มีชีวิต ตามสิกขาบทที่ ๑ หมายถึงข้อใด ?
 ก. คนและสัตว์
 ข. เทวดา
 ค. เป็ด
 ง. ไวรัส
๑๑. ข้อใด หมายถึงการเบียดเบียนสัตว์ให้ได้รับความลำบาก ?
 ก. ทรกรรม
 ข. ทำร้ายร่างกาย
 ค. ฆ่า
 ง. ทำให้พิการ
๑๒. การชนโค ชนไก่ กัดจิ้งหรีด เป็นการกระทำประเภทใด ?
 ก. กักขัง
 ข. นำไป
 ค. เล่นสนุก
 ง. ผจญสัตว์
๑๓. การทำร้ายคนอื่นจนแขนขาด จัดเข้าในข้อใด ?
 ก. บาดเจ็บ
 ข. เสียโฉม
 ค. พิการ
 ง. ทรกรรม
๑๔. อทินนาทานา เวรมณี บัญญัติขึ้นเพื่ออะไร ?
 ก. มีสติยับยั้ง
 ข. ปรรณนาดีต่อกัน
 ค. ประองตองกัน
 ง. เลี้ยงชีวิตถูกทาง

๑๕. คำว่า ทรัพย์ ในสิกขาบทที่ ๒ หมายถึงทรัพย์ชนิดใด ?
 ก. บ้านที่ดิน
 ข. เงินทอง
 ค. รถยนต์
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๖. เจตนาฆ่าทรัพย์สิ้นของตนเองหลีกเลี่ยงภาษี ตรงกับข้อใด ?
 ก. ลักลอบ
 ข. เบียดบัง
 ค. ตระบัด
 ง. กรรโชก
๑๗. การขู่ให้เจ้าของทรัพย์ตกใจกลัวและถือเอาสิ่งของไป เรียกว่าอะไร ?
 ก. ปล้น
 ข. ฉ้อ
 ค. ฉก
 ง. กรรโชก
๑๘. ข้อใด เป็นความผิดศีลข้อ ๒ เรื่องโจรกรรม ?
 ก. ปล้น
 ข. รับสินบน
 ค. ทำลายทรัพย์สิ้น
 ง. รับซื้อของโจร
๑๙. กามะสุมิจฉาจารา เวมณี บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันความเสียหายในเรื่องใด ?
 ก. ชีวิต
 ข. ทรัพย์สิ้น
 ค. การครองเรือน
 ง. คำพูด
๒๐. หญิงหลายใจ ชายหลายรัก หมายถึงการทำผิดศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๓
 ง. ศีลข้อ ๕
๒๑. ข้อใด เป็นการทำผิดศีลข้อ ๓ ?
 ก. แลกคู่นอน
 ข. ขายบริการทางเพศ
 ค. ซื้อบริการทางเพศ
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. การทำผิดศีลข้อ ๓ ได้รับโทษอย่างไร ?
 ก. เกิดโรคร้าย
 ข. ครอบคร้วแตกแยก
 ค. ตกนรก
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๓. มุสาวาท คือคำพูดเช่นไร ?
 ก. คำโกหก
 ข. คำจริง
 ค. คำไพเราะ
 ง. คำสรรเสริญ

๒๔. มุสาวาท แสดงออกได้ทางใด ?
ก. ทางกาย	ข. ทางวาจา
ค. ทางใจ	ง. ทางกาย วาจา
๒๕. การกล่าววาจาไพเราะมีประโยชน์ เป็นการรักษาศีลข้อใด ?
ก. ข้อ ๑	ข. ข้อ ๒
ค. ข้อ ๔	ง. ข้อ ๕
๒๖. พุดประชดให้คนอื่นเจ็บใจ ตรงกับข้อใด ?
ก. สับปลับ	ข. ทำเลศ
ค. เพ้อเจ้อ	ง. เสียดแทง
๒๗. ให้คำมั่นว่าจะเลิกเสพยาบ้า แต่ยังไม่เลิกเสพยาบ้า ตรงกับข้อใด ?
ก. ใจอ่อน	ข. กลัวเสียเพื่อน
ค. เสียสัตย์	ง. ทนไม่ได้
๒๘. ศีลข้อ ๔ บัญญัติไว้เพื่อมุ่งให้คนมีคุณธรรมใด ?
ก. ความกตัญญู	ข. ความซื่อสัตย์
ค. ความมัธยัสถ์	ง. ความอดทน
๒๙. ยาบ้าคนเสพถึงตาย คนขายติดคุก แก่ด้วยศีลข้อใด ?
ก. ศีลข้อ ๕	ข. ศีลข้อ ๔
ค. ศีลข้อ ๓	ง. ไม่มีข้อถูก
๓๐. ข้อใด เป็นสาเหตุสำคัญให้คนประมาทขาดสติ ?
ก. ง่วงนอน	ข. เมาสุรา
ค. เจ็บไข้	ง. ใจลอย
๓๑. ศีลข้อ ๕ ป้องกันความเสียหายจากสาเหตุใด ?
ก. ความซึ่ปด	ข. ความโหดร้าย
ค. ความขาดสติ	ง. ความมือไว
๓๒. คนมีศีล แต่ขาดความเมตตาปราณี ถือเป็นคนเช่นไร ?
ก. คนลวงโลก	ข. คนมีคุณธรรม
ค. คนมีน้ำใจ	ง. คนใจจิตใจดำ

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

จิตเต อสงกิลฺลฺเจ สุกฺติ ปาฎิกฺงขา.
เมื่อจิตไม่เศร้าหมองแล้ว สุกติเป็นอันต้องหวัง

ม. ม. ๑๒/๖๔

แต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้
จำนวน ๓ สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๑ สุภาษิต และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๒ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

สีล โลก อนุตฺตรํ
ศีลเป็นเยี่ยมในโลก.
ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกนิบาตชาดก

สติมา สุขเมธติ.
คนมีสติ ย่อมได้รับความสุข.
ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค

จิตต์ รุกฺเขต เมธาวิ.
ผู้มีปัญญาพึงรักษาจิต.
ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ัมมมบท

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรม ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ข้อใด เป็นผลของธรรมมีอุปการะมาก ?
ก. ความอดทน	ข. ความรอบคอบ
ค. ความซื่อสัตย์	ง. ความฉลาด
๒. สติ แปลว่าความระลึกได้ สัมปชัญญะ แปลว่าอะไร ?
ก. ความรู้เขา	ข. ความรู้แจ้ง
ค. ความรู้ตัว	ง. ความรู้โลก
๓. คนมีหิริ มีลักษณะเช่นใด ?
ก. ละอายความชั่ว	ข. ไม่ทำชั่ว
ค. รังเกียจบาป	ง. ถูกทุกข้อ
๔. คนมีโอตตปปะไม่กล้าทำความชั่วเพราะเหตุใด ?
ก. กลัวถูกคนอื่นติเตียน	ข. กลัวถูกลงโทษ
ค. กลัวตกนรก	ง. ถูกทุกข้อ
๕. อารมณ์แต่งกาย แต่ใจแต่งด้วยธรรม หมายถึงธรรมข้อใด ?
ก. สติสัมปชัญญะ	ข. หิริโอตตปปะ
ค. ขันติโสรัจจะ	ง. กตัญญูกตเวที

๖. อุดหนุนต่ออาการเจ็บป่วย จัดเป็นความอดทนในเรื่องใด ?
 ก. ความลำบาก
 ข. ทุกขเวทนา
 ค. ความเจ็บใจ
 ง. อำนาจกิเลส
๗. บุปผการีชน หมายถึงใคร ?
 ก. พระมหากษัตริย์
 ข. มารดาบิดา
 ค. ครูอาจารย์
 ง. ถูกทุกข้อ
๘. รู้บุญคุณผู้อื่นแล้วตอบแทน เป็นความหมายของข้อใด ?
 ก. บุปผการี
 ข. กตัญญู
 ค. กตเวทิตี
 ง. กตัญญูกตเวทิตี
๙. ผู้ที่สอนให้ประพฤติชอบด้วยกาย วาจา ใจ หมายถึงใคร ?
 ก. พระพุทธ
 ข. พระธรรม
 ค. พระสงฆ์
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. สมมติสงฆ์ในทางพระวินัยหมายถึงภิกษุจำนวนกี่รูป ?
 ก. ๑ รูป
 ข. ๒ รูป
 ค. ๓ รูป
 ง. ๔ รูป
๑๑. พระพุทธเจ้าทุกพระองค์สอนตรงกันในเรื่องใด ?
 ก. ละชั่ว
 ข. ทำดี
 ค. ทำใจให้ผ่องใส
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๒. การโพสต์ข้อความเท็จให้ผู้อื่นเข้าใจผิด จัดเป็นทุจริตใด ?
 ก. กายทุจริต
 ข. วจีทุจริต
 ค. มโนทุจริต
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๓. สุจริต เรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
 ก. กุศลกรรมบถ
 ข. กุศลกรรม
 ค. กัลยาณธรรม
 ง. ความดี
๑๔. อกุศลใด เป็นเหตุประทุษร้ายผู้อื่น ?
 ก. โลภะ
 ข. โทสะ
 ค. โมหะ
 ง. ราคะ

๑๕. อโลกะ แก้ปัญหาในเรื่องใด ?

ก. คอร์รัปชัน

ข. ทะเลาะวิวาท

ค. ครอบครัว

ง. ถูกใส่ความ

๑๖. บันไดขั้นที่สามในการสร้างบุญ คือข้อใด ?

ก. ปัตติทานมัย

ข. ทานมัย

ค. สีสัมมัย

ง. ภาวนามัย

๑๗. ปฏิบัติหน้าที่ตามความรู้ความสามารถของตน จัดเข้าในวุฑฒิใด ?

ก. สัปบุริสังเสวะ

ข. สัทธัมมัสสวนะ

ค. โยนิโสมนสิการ

ง. ธัมมานุธัมมปฏิบัติ

๑๘. ประเทศไทยจัดเป็นปฏิรูปเทสวาสะ เพราะมีองค์ประกอบใด ?

ก. ดินฟ้าอากาศดี

ข. อาหารอุดมสมบูรณ์

ค. มีประเพณีที่ดี

ง. ถูกทุกข้อ

๑๙. การสั่งไม่ฟ้องในคดีที่ควรสั่งฟ้อง จัดว่ามีอคติใด ?

ก. ฉันทาคติ

ข. โทสาคติ

ค. ภยากติ

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. ภาวนาปธาน ทำหน้าที่อะไร ?

ก. ป้องกันอกุศล

ข. เจริญกุศล

ค. ละอกุศล

ง. รักษากุศล

๒๑. จินตามยปัญญาในอริชฌานธรรม หมายถึงปัญญาที่เกิดจากเรื่องใด ?

ก. การศึกษา

ข. การลงมือปฏิบัติ

ค. การคิดพิจารณา

ง. พรสวรรค์

๒๒. จะทำอะไรต้องมีใจรักในสิ่งนั้นก่อน เป็นการกล่าวถึงอิทธิบาทใด ?

ก. ฉันทะ

ข. วิริยะ

ค. จิตตะ

ง. วิมังสา

๒๓. ความสงสารคิดจะช่วยเพื่อนมนุษย์ให้พ้นทุกข์ จัดเป็นพรหมวิหารใด ?

ก. เมตตา

ข. กรุณา

ค. มุทิตา

ง. อุเบกขา

๒๔. เห็นคนอื่นได้ดีมีสุข ควรเจริญพรหมวิหารใด ?
 ก. เมตตา
 ข. กรุณา
 ค. มุทิตา
 ง. อุเบกขา
๒๕. ในหลักของอริยสัจ เมื่อเกิดความทุกข์ ต้องทำอะไร ?
 ก. ควรกำหนดรู้
 ข. ควรละ
 ค. ควรทำให้แจ้ง
 ง. ควรเจริญ
๒๖. อนันตริยกรรม กรรมหนักที่สุด ได้แก่ข้อใด ?
 ก. ข่มมารดา
 ข. ข่มบิดา
 ค. ข่มพระอรหันต์
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๗. ปัญญาในเวสัชชกรณธรรม หมายถึงข้อใด?
 ก. รู้ทุกๆ เรื่อง
 ข. รู้สิ่งที่ควรรู้
 ค. รู้เรื่องตนเอง
 ง. รู้เรื่องคนอื่น
๒๘. ข้อใด เป็นการพิสูจน์ได้ว่าผู้ฟังธรรมได้รับอานิสงส์จากการฟัง ?
 ก. บรรเทาความสงสัย
 ข. มีความเห็นถูกต้อง
 ค. จิตผ่องใส
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๙. กำลังกายเสริมได้ด้วยอาหาร กำลังใจเสริมได้ด้วยพลธรรมใด ?
 ก. สัทธา
 ข. วิริยะ
 ค. สติ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๐. รูปกับนาม รวมเรียกว่าอะไร ?
 ก. เบญจขันธ์
 ข. ธาตุ
 ค. आयตนะ
 ง. อินทริย์
๓๑. สังขารในชั้น ๕ หมายถึงข้อใด ?
 ก. การรับรู้อารมณ์
 ข. ความคิดปรุงแต่ง
 ค. สิ่งที่มีใจครอง
 ง. สิ่งที่มองเห็นได้
๓๒. ข้อใด เป็นพุทธคารวตา ?
 ก. ศรัทธาเลื่อมใส
 ข. กราบไหว้
 ค. ปฏิบัติตามคำสอน
 ง. ถูกทุกข้อ

๓๓. คนมีธรรมใด ได้ชื่อว่าเคารพในความไม่ประมาท ?
 ก. สติ
 ข. สัจจะ
 ค. ทมะ
 ง. ขันติ
๓๔. สาราณียธรรมใด ป้องกันความเห็นต่างในสังคม ?
 ก. เมตตาวจีกรรม
 ข. สาธารณโภคี
 ค. สีลสามัญญตา
 ง. ทิฏฐิสามัญญตา
๓๕. ผู้ป็นสุขบรรเทาทุกข์ผู้ประสบภัย จัดเข้าในสาราณียธรรมข้อใด ?
 ก. เมตตาวจีกรรม
 ข. สาธารณโภคี
 ค. สีลสามัญญตา
 ง. ทิฏฐิสามัญญตา
๓๖. อริยทรัพย์ใด จัดเข้าในไตรสิกขา?
 ก. โอตตปปะ
 ข. พาหุสัจจะ
 ค. จาคะ
 ง. ปัญญา
๓๗. ศรัทธา ถูกจัดไว้ในหมวดธรรมต่างๆ เพราะต้องการให้เชื่ออย่างไร ?
 ก. เชื่อบุคคลที่ควรเชื่อ
 ข. เชื่อสิ่งที่รู้
 ค. เชื่อตนเอง
 ง. เชื่อตามคนส่วนใหญ่
๓๘. ข้อใด จัดเป็นอริยทรัพย์ ?
 ก. มีทรัพย์สมบัติ
 ข. มียศศักดิ์
 ค. มีอำนาจ
 ง. มีคุณธรรม
๓๙. คนที่รู้ว่าความดีเป็นเหตุให้เกิดความสุข จัดว่ามีสัปปุริสธรรมใด ?
 ก. ธรรมัญญตา
 ข. อัตถัญญตา
 ค. อัตตัญญตา
 ง. มัตตัญญตา
๔๐. คนที่รู้ว่าความทุกข์เป็นผลมาจากการทำชั่ว จัดว่ามีสัปปุริสธรรมใด ?
 ก. ธรรมัญญตา
 ข. อัตถัญญตา
 ค. อัตตัญญตา
 ง. มัตตัญญตา
๔๑. คนที่ปรับตัวเข้ากับสังคมไม่ได้ เพราะขาดสัปปุริสธรรมใด?
 ก. อัตถัญญตา
 ข. มัตตัญญตา
 ค. กาลัญญตา
 ง. ปรีสัญญตา

๔๒. สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามโลกธรรมอย่างไร ?
ก. มีลาภเสื่อมลาภ
ข. มียศเสื่อมยศ
ค. มีนินทาสรรเสริญ
ง. ถูกทุกข้อ
๔๓. คนประเภทใด ไม่มีในโลก ?
ก. คนมียศ
ข. คนมีความสุข
ค. คนประสบทุกข์
ง. คนไม่ถูกนินทา
๔๔. การจัดลำดับองค์มรรค บ่งบอกถึงความสำคัญในเรื่องใด ?
ก. ความคิดเห็น
ข. คำพูด
ค. การกระทำ
ง. ความพยายาม
๔๕. สัมมาอาชีวะ ป้องกันกรรมกิเลสได้ได้ ?
ก. ปาณาติบาต
ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุ มิจฉาจาร
ง. มุสาวาท
๔๖. สื่อสังคมโซเชียลในปัจจุบัน เศร้าหมองด้วยกรรมกิเลสใดมาก ?
ก. ปาณาติบาต
ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุ มิจฉาจาร
ง. มุสาวาท
๔๗. คบपालพาไปหาผิด คบบัณฑิตพาไปหาผล จัดเข้าในข้อใด ?
ก. อุฏฐานสัมปทา
ข. อารักขสัมปทา
ค. กัลยาณมิตตตา
ง. สมชีวิตา
๔๘. คนชวนในทางฉิบหาย มีลักษณะเช่นใด ?
ก. ชวนดื่มสุรา
ข. ชวนเที่ยวกลางคืน
ค. ชวนเล่นการพนัน
ง. ถูกทุกข้อ
๔๙. คนพูดจาหยาบคายไม่สุภาพ ควรปฏิบัติสังคหวัตถุข้อใด ?
ก. ทาน
ข. ปิยวาจา
ค. อตถจริยา
ง. สมานัตตตา
๕๐. อบายมุขข้อใด เป็นเหตุแห่งความหายนะมากที่สุด ?
ก. ดื่มสุรา
ข. เที่ยวราตรี
ค. เล่นการพนัน
ง. เกียจคร้านการทำงาน

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ทิศเหนือของปัจฉิมตชนบทมีเขตแดนติดกับสถานที่ใด ?

ก. ภูเขาอสุลีธชะ	ข. แม่น้ำสัลลวดี
ค. หมู่บ้านถุนคาม	ง. มหาศาลนคร
๒. อาณาเขตที่ตั้งแห่งพระนครใหญ่ๆ ในชมพูทวีปเรียกว่าอะไร ?

ก. มหาชนบท	ข. มัชฌิมชนบท
ค. ปัจฉิมตชนบท	ง. ทักขิณาคิริชนบท
๓. ชาวอริยกะได้อพยพเข้าสู่ชมพูทวีป จากดินแดนทางตอนใด?

ก. เหนือ	ข. ใต้
ค. ตะวันออก	ง. ตะวันตก
๔. ชนวรรณะใด มีหน้าที่ศึกษาคัมภีร์พระเวท ?

ก. กษัตริย์	ข. พราหมณ์
ค. แพศย์	ง. ศูทร
๕. ราชธิดาองค์โตของพระเจ้าโศกกากราช ทรงอภิเษกสมรสกับกษัตริย์เมืองใด?

ก. ราชคฤห์	ข. สāvātthī
ค. อุชเชนี	ง. เทวทหะ
๖. พระนางมายา ประสูติในราชวงศ์ใด ?

ก. ศากยวงศ์	ข. โกถิยวงศ์
-------------	--------------

๑๖. หลังผนวชแล้ว พระมหาบุรุษประทับแรมครั้งแรกที่แคว้นใด ?
 ก. แคว้นมัลละ
 ข. แคว้นเจตี
 ค. แคว้นวังสะ
 ง. แคว้นกुरू
๑๗. หลังผนวชแล้ว พระมหาบุรุษทรงประทับแรมที่อนุปิยัมพวันกี่วัน ?
 ก. ๔ วัน
 ข. ๕ วัน
 ค. ๖ วัน
 ง. ๗ วัน
๑๘. เมื่อพระมหาบุรุษเสด็จไปถึงเมืองราชคฤห์ ทรงพบกับกษัตริย์พระองค์ใด?
 ก. สุทโธทนะ
 ข. พิมพิสาร
 ค. ปเสนทิโกศล
 ง. อุเทน
๑๙. พระมหาบุรุษทรงฝึกจิตจนสำเร็จสมาบัติ ๗ ในสำนักอาจารย์ท่านใด ?
 ก. อาฬารดาบส
 ข. อุททกดาบส
 ค. อสิตดาบส
 ง. กาลเทวินดาบส
๒๐. พระมหาบุรุษทรงบำเพ็ญทุกรกิริยาเพราะดำริว่าจะเดินทางไปเพื่อหนทางใด?
 ก. การรู้อดีต
 ข. การรู้อนาคต
 ค. การตรัสรู้
 ง. การถึงสุคติ
๒๑. พระมหาบุรุษทรงเลิกบำเพ็ญทุกรกิริยา เพราะทรงเห็นว่าอย่างไร ?
 ก. ไม่ใช่ทางตรัสรู้
 ข. ไม่ใช่ทางรู้อดีต
 ค. ไม่ใช่ทางรู้อนาคต
 ง. ไม่ใช่ทางถึงสุคติ
๒๒. อริยมรรค ที่พระมหาบุรุษทรงเลือกปฏิบัติเพื่อบำเพ็ญเพียรทางจิตมีกี่ข้อ ?
 ก. ๖ ข้อ
 ข. ๗ ข้อ
 ค. ๘ ข้อ
 ง. ๙ ข้อ
๒๓. เข้าของวันตรัสรู้ พระมหาบุรุษทรงรับข้าวมธุปายาสจากใคร ?
 ก. นางสุชาดา
 ข. นางวิสาขา
 ค. นายโสตถิยะ
 ง. อุปกาชีวก
๒๔. ใคร คอยตามขัดขวางการสำเร็จมรรคผลตั้งแต่เสด็จออกทรงผนวช?
 ก. พระอินทร์
 ข. พระพรหม
 ค. พญายม
 ง. พญามาร

๓๔. พระพุทธเจ้าทรงแสดงทศ ๖ โปรตมาณพใด ?
ก. ปิปปลิมมาณพ	ข. อุปติสสมาณพ
ค. โกลิตมาณพ	ง. สิงคาลกมาณพ
๓๕. พระพุทธเจ้าทรงแนะนำสุนิธพราหมณ์และวัสสการพราหมณ์ ให้ทำพาลีใด?
ก. ญาตีพาลี	ข. อติถิพาลี
ค. ราชพาลี	ง. เทวตาพาลี
๓๖. อารามใด ที่เหล่าพระประยูรญาติร่วมกันสร้างถวายแด่พระพุทธเจ้า ?
ก. เวฬุวนาราม	ข. เขตวนาราม
ค. นิโครธาราม	ง. บุพพาราม
๓๗. “การออกบิณฑบาตนี้เป็นพุทธประเพณี” พระพุทธเจ้าตรัสกับใคร ?
ก. พระบิดา	ข. พระมารดา
ค. พระน้านาง	ง. พระสหาย
๓๘. วัดใด ที่พระพุทธเจ้าทรงอยู่จำพรรษานานที่สุด ?
ก. วัดเวฬุวัน	ข. วัดเชตวัน
ค. วัดนิโครธาราม	ง. วัดบุพพาราม
๓๙. พระเถระองค์ใด พระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นพุทธอุปัฏฐากที่ดีที่สุด ?
ก. พระอุปัฏฐาก	ข. พระอานนท์
ค. พระเมฆิยะ	ง. พระเรวตะ
๔๐. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ณ เมืองใด?
ก. ราชคฤห์	ข. สāvātthī
ค. พาราณสี	ง. กุสินารา
๔๑. การแสดงตนเป็นพุทธมามกะในประเทศไทย เริ่มขึ้นในรัชสมัยใด ?
ก. รัชกาลที่ ๔	ข. รัชกาลที่ ๕
ค. รัชกาลที่ ๖	ง. รัชกาลที่ ๗
๔๒. ผู้แสดงตนเป็นพุทธมามกะ ต้องสมทานศีลใด ?
ก. ศีล ๕	ข. ศีล ๘
ค. ศีลอุโบสถ	ง. ศีล ๑๐

๔๓. จาตรุงคสันนิบาต เกิดขึ้นในวันใด ?
- ก. มาฆบูชา ข. วิสาขบูชา
 ค. อัญฐมีบูชา ง. อาสาฬหบูชา
๔๔. พระพุทธเจ้า ประสูติ ตรัสรู้ ปรีนิพพาน ในวันใด ?
- ก. มาฆบูชา ข. วิสาขบูชา
 ค. อัญฐมีบูชา ง. อาสาฬหบูชา
๔๕. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา ในวันใด ?
- ก. มาฆบูชา ข. วิสาขบูชา
 ค. อัญฐมีบูชา ง. อาสาฬหบูชา
๔๖. ในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ชาวพุทธควรปฏิบัติตนเช่นใด ?
- ก. ถวายทาน ข. รักษาศีล
 ค. เจริญจิตภาวนา ง. ถูกทุกข้อ
๔๗. เสสั้ง มังคะลัง ยาจามิ ... เป็นคำกล่าวอะไร ?
- ก. ถวายสังฆทาน ข. บูชาข้าวพระพุทธ
 ค. ลาข้าวพระพุทธ ง. นิมนต์พระ
๔๘. อามิสทาน หมายถึงการให้อะไร?
- ก. ให้สิ่งของ ข. ให้ความรู้
 ค. ให้อภัย ง. ให้โอกาส
๔๙. พร้าหมา จะ โลกาศิปะตี สะหัมปะติ... เป็นคำอาราธนาอะไร ?
- ก. ศีล ๕ ข. ศีล ๘
 ค. พระปริตร ง. พระธรรม
๕๐. การกรวดน้ำ เริ่มเทน้ำขณะเมื่อพระสงฆ์กล่าวคาถาอนุโมทนาว่าอย่างไร?
- ก. ยะถา วาริระหา... ข. สัพพีติโย...
 ค. ภาวะตุสัพพะ... ง. มะณิโชติระโส ยะถา .

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศีลเบญจธรรม (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นตรี
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ข้อใด เป็นหลักธรรมพื้นฐานให้มนุษย์อยู่ร่วมกันเป็นสุข ?

ก. ทาน	ข. ศีล
ค. ภาวนา	ง. เมตตา
๒. การปฏิบัติตนเช่นไร เรียกว่า รักษาศีล ?

ก. ให้ทาน	ข. งดเว้นข้อห้าม
ค. เจริญภาวนา	ง. แผ่เมตตา
๓. ใครได้รับประโยชน์จากการรักษาศีล ?

ก. ตนเอง	ข. ครอบครัว
ค. สังคม	ง. ถูกทุกข้อ
๔. วัตถุประสงค์ของการรักษาศีล ตรงกับข้อใด ?

ก. ทำให้ใจสงบ	ข. ละกิเลส
ค. ฝึกกายวาจา	ง. ดับทุกข์
๕. เบญจศีลเบญจธรรม เป็นข้อปฏิบัติเบื้องต้นสำหรับใคร ?

ก. เด็ก	ข. วัยรุ่น
ค. ผู้ใหญ่	ง. ถูกทุกข้อ
๖. ศีลข้อ ๑ บัญญัติไว้เพื่อไม่ให้เบียดเบียนกันในเรื่องใด ?

ก. ชีวิต	ข. ทรัพย์สิน
----------	--------------

- ค. คู่ครอง
ง. คำพูด
๗. ข้อใด เป็นการทำผิดศีลข้อ ๑ ?
ก. ข่าสัตว์
ข. ลักทรัพย์
ค. เสพยาบ้า
ง. พุดโกหก
๘. คำว่า ข่า ในศีลข้อ ๑ หมายถึงการกระทำใด ?
ก. ทำให้บาดเจ็บ
ข. ทำให้พิการ
ค. ทำให้ลำบาก
ง. ทำให้ตาย
๙. ข้อใด อนุโลมเข้าในการทำปาณาติบาต ?
ก. ทำให้บาดเจ็บ
ข. ทำให้พิการ
ค. ทำให้เสียโฉม
ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. ข้อใด เป็นทรมธรรมสัตว์ให้ได้รับความลำบาก ?
ก. ใช้งานเกินกำลัง
ข. กักขังในที่แคบ
ค. เล่นสนุก
ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. ศีลข้อ ๒ บัญญัติขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ใด ?
ก. ให้มีเมตตา
ข. ให้ทำงานสุจริต
ค. ให้รักชาติ
ง. ให้มีสติรอบคอบ
๑๒. คนทุจริตคอร์รัปชั่น แสดงว่าทำผิดศีลข้อใด ?
ก. ศีลข้อ ๑
ข. ศีลข้อ ๒
ค. ศีลข้อ ๓
ง. ศีลข้อ ๔
๑๓. ขายสินค้าลอกเลียนแบบ เป็นโจรกรรมประเภทใด ?
ก. ปลอม
ข. ลวง
ค. หลอก
ง. ตู๋
๑๔. วิวาททรัพย์ผู้อื่น เป็นโจรกรรมประเภทใด ?
ก. ลัก
ข. ฉก
ค. กรรโชก
ง. ปล้น
๑๕. แอบนำเข้าสินค้าโดยไม่เสียภาษีให้รัฐ เป็นโจรกรรมประเภทใด ?
ก. เบียดบัง
ข. สับเปลี่ยน
ค. ลักลอบ
ง. ยักยอก

๑๖. สามีภรรยาจะมีความไว้วางใจต่อกันด้วยศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๓
 ง. ศีลข้อ ๔
๑๗. การกระทำใด ผิดศีลข้อ ๓ และผิดกฎหมายบ้านเมืองด้วย ?
 ก. คำอาวุธ
 ข. คำประเวณี
 ค. คำยาบ้า
 ง. คำของเถื่อน
๑๘. หญิงผู้เป็นเพื่อนเพื่อนเก่าของตน ตรงกับข้อใด ?
 ก. ลูกเลี้ยง
 ข. ลูกบุญธรรม
 ค. หลานสาว
 ง. ลูกสะใภ้
๑๙. หญิงผู้อยู่ในพิทักษ์รักษาของบิดามารดา ตรงกับข้อใด ?
 ก. ลูกสาว
 ข. หลานสาว
 ค. ลูกสะใภ้
 ง. แม่ชี
๒๐. การเผยแพร่ข้อมูลอันเป็นเท็จทางเอกสารทำผิดศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๓
 ง. ศีลข้อ ๔
๒๑. คำพูดที่ไม่นับเข้าในข้อห้ามและไม่ผิดศีลข้อ ๔ ตรงกับข้อใด ?
 ก. โวหาร
 ข. อำนาจ
 ค. เสริมความ
 ง. สับปลับ
๒๒. คำพูดประเภทใด ตรงกับคำว่า กลับคำ ?
 ก. พูดคำหยาบ
 ข. พูดเพื่อเจ้า
 ค. พูดหลีกเลี้ยง
 ง. พูดส่อเสียด
๒๓. ป่วยน้อยแกล้งเป็นป่วยมาก เป็นมุสาประเภทใด ?
 ก. ปด
 ข. ทนสาบาน
 ค. มารยา
 ง. ทำเลศ
๒๔. ศีลข้อใด ชี้ให้เห็นโทษของสิ่งเสพติด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๓
 ง. ศีลข้อ ๕

๒๕. ข้อใด เป็นความเสียหายเกิดจากการเสพของมึนเมา ?
 ก. ทำลายข้าวของ
 ข. ทบตีผู้อื่น
 ค. ทะเลาะวิวาท
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๖. ปัญหาสังคมใด สะท้อนการมองข้ามความสำคัญของศีลข้อ ๕ ?
 ก. พนันบอล
 ข. อาชญากรรม
 ค. ยาเสพติด
 ง. ทุจริตคอร์ปชั่น
๒๗. ข้อใด เป็นข้อห้ามของศีลข้อ ๕ ?
 ก. ของผิดกฎหมาย
 ข. ของคนอื่น
 ค. คู่ครองคนอื่น
 ง. ของมึนเมา
๒๘. การตั้งใจดเว้นจากข้อห้าม เรียกว่าอะไร ?
 ก. ศีล
 ข. วิรัติ
 ค. ปฏิบัติ
 ง. พฤติกรรม
๒๙. สมุจเฉทวิรัติ เป็นการรักษาศีลของใคร ?
 ก. คนทั่วไป
 ข. คนสมათานศีล
 ค. อริยบุคคล
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๐. การรักษาศีลอุโบสถของอุบาสกอุบาสิกา เป็นวิรัติใด ?
 ก. สัมปัตตวิรัติ
 ข. สมათานวิรัติ
 ค. สมุจเฉทวิรัติ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๑. หลักธรรมใด ควรปฏิบัติควบคู่กับการรักษาศีล ๕ ?
 ก. พรหมวิหาร
 ข. เบญจธรรม
 ค. สังคหวัตถุ
 ง. ฆราวาสธรรม
๓๒. กัลยาณธรรมใด ทำให้มนุษย์มีเมตตากรุณาต่อกัน ?
 ก. ข้อ ๑
 ข. ข้อ ๒
 ค. ข้อ ๓
 ง. ข้อ ๔
๓๓. คุณนกกแก้วบริจาคสิ่งของใส่ตู้ปันสุข จัดเข้าในกัลยาณธรรมใด ?
 ก. เมตตากรุณา
 ข. สัมมาอาชีวะ
 ค. ความกตัญญู
 ง. กามสังวร

๓๔. การกระทำใด เป็นพฤติกรรมของคนขาดเมตตาจิต ?
 ก. เลี้ยงปลา
 ข. ให้อาหารปลา
 ค. ปล่อยปลา
 ง. ตกปลา
๓๕. มนุษย์จะรักษาศีลข้อ ๒ ได้มั่นคงยิ่งขึ้น ควรประพฤติกัลยาณธรรมใด ?
 ก. เมตตากรุณา
 ข. สัมมาอาชีวะ
 ค. ความกตัญญู
 ง. กามสังวร
๓๖. ลูกจ้างเข้าทำงานตรงเวลา เชื่อว่าประพฤติเป็นธรรมในอะไร ?
 ก. กิจการ
 ข. บุคคล
 ค. วัตถุ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๗. ลูกจ้างตั้งใจทำงานตามคำสั่งนายจ้าง เชื่อว่าประพฤติเป็นธรรมในอะไร ?
 ก. กิจการ
 ข. บุคคล
 ค. วัตถุ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๘. ผู้ลักลอบปลอมแปลงสินค้า เชื่อว่าประพฤติไม่เป็นธรรมในอะไร ?
 ก. กิจการ
 ข. บุคคล
 ค. วัตถุ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๙. ความสามัคคีในกาม เป็นอุปการะแก่การรักษาศีลข้อใด ?
 ก. ศีลข้อ ๑
 ข. ศีลข้อ ๒
 ค. ศีลข้อ ๓
 ง. ศีลข้อ ๔
๔๐. สามีนอกใจภรรยา เป็นการประพฤติกัลยาณธรรมใด ?
 ก. สัมมาอาชีวะ
 ข. กามสังวร
 ค. ความมีสัตย์
 ง. ความมีสติ
๔๑. คู่ครองประพฤติกัลยาณธรรมข้อ ๓ ย่อมเกิดผลตามข้อใด ?
 ก. เมตตาต่อกัน
 ข. ว่างใจกัน
 ค. กตัญญูต่อกัน
 ง. รักดีต่อกัน
๔๒. การให้ยศศักดิ์ด้วยความยุติธรรม ปราศจากอคติ เป็นความมีสัตย์ข้อใด ?
 ก. ความเที่ยงธรรม
 ข. ความซื่อตรง
 ค. ความกตัญญู
 ง. สวามิภักดิ์

๔๓. การไม่หลอกลวงเพื่อนทั้งต่อหน้าและลับหลัง เป็นความมีสัจธรรมข้อใด ?
 ก. ความเที่ยงธรรม **ข. ความซื่อตรง**
 ค. ความกตัญญู **ง. สวามิภักดิ์**
๔๔. การรู้จักบุญคุณบิดามารดา เป็นความมีสัจธรรมข้อใด ?
 ก. ความเที่ยงธรรม **ข. ความซื่อตรง**
ค. ความกตัญญู **ง. สวามิภักดิ์**
๔๕. การทำผิดศีลข้อ ๕ เป็นปฏิปักษ์โดยตรงต่อคุณธรรมใด ?
 ก. เมตตากارุณา **ข. กามสังวร**
 ค. ความมีสัจธรรม **ง. ความมีสติรอบคอบ**
๔๖. ความมีสติรอบคอบ เป็นอุปการะแก่การรักษาศีลข้อใด ?
 ก. ข้อ ๑ **ข. ข้อ ๒**
 ค. ข้อ ๔ **ง. ข้อ ๕**
๔๗. การทำงานแบบดินพอกหางหมู ขาดความรอบคอบในเรื่องใด ?
 ก. การบริโภค **ข. การศึกษา**
ค. การทำงาน **ง. การปฏิบัติธรรม**
๔๘. การใช้จ่ายแต่พอเพียง มีความรอบคอบในเรื่องใด ?
 ก. การบริโภค **ข. การศึกษา**
 ค. การทำงาน **ง. การปฏิบัติธรรม**
๔๙. ข้อใด ชื่อว่าไม่เล่นเล่อในการทำงาน ?
ก. ขยันทำกิน **ข. หมีนเงินน้อย**
 ค. คอยวาสนา **ง. ลางานบ่อย**
๕๐. เบญจศีลเบญจธรรม มีประโยชน์กับใคร ?
 ก. ตนเอง **ข. ครอบครัว**
 ค. ประเทศชาติ **ง. ถูกทุกข้อ**

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นประถมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก่กระทุ้กรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ชนิดโก เมตตวา ลากิ ยสสสี สุขสีลวา
ปิโย เทวมนุสสานิ มนาโป โทติ ชนิดโก.

ผู้มีขันตินับว่ามีเมตตา มีลาภ มียศ และมีสุขเสมอ ผู้มีขันติเป็นที่รักที่ขอบใจของเทวดา
และมนุษย์ทั้งหลาย.

ส. ม. ๒๒๒.

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้จำนวน ๕
สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๒ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทุ้ตั้ง ในขั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อดตโนปิ ประสณจ อดตาวโห ว ชนิดโก สคคโมกขคมมี มคคิ อารุหโ โทติ ชนิดโก. ผู้มีขันติ ชื่อว่านำประโยชน์มาให้ทั้งแก่ตนทั้งแก่ผู้อื่น ผู้ที่มีขันติชื่อว่าเป็นผู้ขึ้นสู่ทางไปสวรรค์และนิพพาน. ที่มา หนังสือสวดมนต์ฉบับหลวง</p>	<p>เกวลานปี ปาปานิ ชนิด มูลิ นิกนตติ ครทลหาทีนึ มูลิ ชนิด ชนิดโก. ขันติ ย่อมตัดรากแห่งบาปทั้งสิ้น ผู้มีขันติชื่อว่ายอมขุดราก แห่งความดิเตียนและการทะเลาะกันเป็นต้นได้. ที่มา หนังสือสวดมนต์ฉบับหลวง</p>
<p>สตถุโน วจโนวาทิ กโรติเยว ชนิดโก ปรมาย จ ปุชย ชนิด ปุเชติ ชนิดโก. ผู้มีขันติ ชื่อว่าทำตามคำสอนของพระศาสดา และผู้มี ขันติชื่อว่าบูชาพระชินเจ้า ด้วยบูชาอย่างยิ่ง. ที่มา หนังสือสวดมนต์ฉบับหลวง</p>	<p>อสุนเต นูปเสเวยย สุนเต เสเวยย ปณจิติโต อสุนโต นิริย เนนติ สุนโต ปาเปนติ สุกคตี. บัณฑิตไม่ฟังคบอสัตบุรุษ ฟังคบสัตบุรุษ เพราะอสัตบุรุษ ยอมนำไปสู่นรก สัตบุรุษยอมให้ถึงสุคติ. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย วิสดีนินบาตชาดก</p>
<p>ยาทีสิ กุรุเต มิตคิ ยาทีสญจุปเสวติ โลปี ตาทีสโก โทติ สหวาโส ที ตาทีโส. คบคนเช่นใดเป็นมิตร และสมคบคนเช่นใด เขาก็เป็นคนเช่นนั้น เพราะการอยู่ร่วมกันย่อมเป็นเช่นนั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย วิสดีนินบาตชาดก</p>	

๑๕. สิกขาใด ผูกอบรมกาย?

ก. อธิศีลสิกขา

ข. อธิจิตตสิกขา

ค. อธิปัญญาสิกขา

ง. ถูกทุกข้อ

๑๖. การผูกอบรมจิตให้เป็นสมาธิ จัดเป็นสิกขาใด ?

ก. อธิศีลสิกขา

ข. อธิจิตตสิกขา

ค. อธิปัญญาสิกขา

ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. ความรอบรู้ตามความเป็นจริงอย่างยิ่งยวด จัดเป็นสิกขาใด ?

ก. อธิศีลสิกขา

ข. อธิจิตตสิกขา

ค. อธิปัญญาสิกขา

ง. ถูกทุกข้อ

๑๘. ลักษณะที่มีเหมือนกันทุกคน หมายถึงข้อใด ?

ก. อนิจจลักษณะ

ข. ทุกขลักษณะ

ค. อนัตตลักษณะ

ง. สามัญญลักษณะ

๑๙. อาการปรวนแปร เปลี่ยนแปลงเรียกว่าอะไร ?

ก. อนิจจตา

ข. ทุกขตา

ค. อนัตตตา

ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. สภาวะที่บังคับควบคุมให้เป็นไปดังใจต้องการไม่ได้เรียกว่าอะไร ?

ก. อนิจจตา

ข. ทุกขตา

ค. อนัตตตา

ง. ถูกทุกข้อ

๒๑. พระอริยบุคคล มีกี่ลำดับชั้น ?

ก. ๒

ข. ๔

ค. ๖

ง. ๘

๒๒. พระอริยบุคคลผู้กลับมาเกิดในโลกมนุษย์อีกชาติเดียว หมายถึงข้อใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๒๓. ผู้ไกลจากกิเลสโดยสิ้นเชิง หมายถึงพระอริยบุคคลในข้อใด ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระสกทาคามี

ค. พระอนาคามี

ง. พระอรหันต์

๓๓. ธาตุ ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม รวมกันเป็นกาย เรียกว่าอะไร ?
 ก. รูป ข. เวทนา
 ค. สัญญา ง. วิญญาณ
๓๔. ความรู้สึกไม่สบายกายไม่สบายใจเรียกว่าอะไร ?
 ก. เวทนา ข. สัญญา
 ค. สังขาร ง. วิญญาณ
๓๕. ข้อใด เป็นคุณลักษณะของธรรมคุณ ?
 ก. ผู้บรรลุเห็นได้เอง ข. ไม่ล้ำสมัย
 ค. พิสูจน์ได้ ง. ถูกทุกข้อ
๓๖. ข้อใด เป็นความหมายของ เอหิปัสสิโก ?
 ก. ผู้บรรลุเห็นได้เอง ข. ไม่ล้ำสมัย
 ค. พิสูจน์ได้ ง. ควรน้อมมาปฏิบัติ
๓๗. ข้อใด เป็นความหมายของ โอปนยโก ?
 ก. ผู้บรรลุเห็นได้เอง ข. ไม่ล้ำสมัย
 ค. พิสูจน์ได้ ง. ควรน้อมมาปฏิบัติ
๓๘. อิติปิโส ภควา เป็นคำขึ้นต้นของบทสวดใด?
 ก. พุทธคุณ ข. ธรรมคุณ
 ค. สังฆคุณ ง. ยถา... สัพพี...
๓๙. ผู้ทำลายกิเลสและบาปกรรมโดยสิ้นเชิงเป็นความหมายของบทใด ?
 ก. อรหิ ข. สุคโต
 ค. โลกวิทู ง. พุทโธ
๔๐. พุทธคุณบทว่า โลกวิทู แปลว่าอะไร ?
 ก. ผู้เสด็จไปดี ข. ผู้รู้แจ้งโลก
 ค. ผู้ตื่น ง. ผู้มีโชค
๔๑. พุทธคุณบทว่า พุทโธ แปลว่าอะไร ?
 ก. ผู้เสด็จไปดี ข. ผู้รู้แจ้งโลก
 ค. ผู้รู้ ง. ผู้มีโชค

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ
 ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับประถมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. บ้านเกิดของพระอัญญาโกณฑัญญะ ตั้งอยู่ใกล้เมืองใด ?

ก. พาราณสี	ข. สāvตถิ
ค. เทวทหะ	ง. กบิลพัสดุ์
๒. พระอัญญาโกณฑัญญะมีชื่อเดิมว่าอย่างไร ?

ก. โภณฑัญญะ	ข. ปิณฑล
ค. อุปติสสะ	ง. โกลิตะ
๓. พระอัญญาโกณฑัญญะ เคยเป็นผู้ทำนายลักษณะของเจ้าชายพระองค์ใด ?

ก. เจ้าชายสิทธัตถะ	ข. เจ้าชายนันทะ
ค. เจ้าชายอานนท์	ง. เจ้าชายอนุรุทธ
๔. พระอัญญาโกณฑัญญะ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?

ก. มีฤทธิ์มาก	ข. มีปัญญามาก
ค. ฐาตรีนาน	ง. มีบริวารมาก
๕. พระสารีบุตร เกิดในหมู่บ้านใด?

ก. โทณวัตถุ	ข. นาลันทา
ค. โกลิตคาม	ง. ภูนคาม

๖. บ้านเกิดพระสารีบุตร ตั้งอยู่ที่ใกล้เมืองใด ?
ก. ราชคฤห์	ข. พาราณสี
ค. สาวัดถี	ง. กบิลพัสดุ์
๗. พระสารีบุตร เดิมมีชื่อว่าอะไร ?
ก. ปิณฑลิ	ข. โกลิตะ
ค. อุปติสสะ	ง. สุทัตตะ
๘. อุปติสสมานพ เป็นเพื่อนสนิทกับใคร ?
ก. วิมลละ	ข. สุพาหุ
ค. ควัมปติ	ง. โกลิตะ
๙. อุปติสสมานพออกบวชครั้งแรก ในลัทธิใด ?
ก. ปรีพาชก	ข. เตียรถีย์
ค. อาชีวก	ง. นิครนถ์
๑๐. อุปติสสปรีพาชกพบพระอัสสชิ ขณะที่ท่านกำลังทำกิจใด ?
ก. เที่ยวบิณฑบาต	ข. เดินจงกรม
ค. นั่งสมาธิ	ง. แสดงธรรม
๑๑. อุปติสสปรีพาชก ฟังธรรมจากพระอัสสชิแล้วไปบอกต่อแก่ใคร ?
ก. วิมลละ	ข. สุพาหุ
ค. ปิณฑลิ	ง. โกลิตะ
๑๒. คุณธรรมใด ของพระสารีบุตรที่ควรถือเป็นแบบอย่าง ?
ก. ความกตัญญู	ข. ความมีหิริ
ค. ความมีสติ	ง. ความมีขันติ
๑๓. พระสาวกองค์ใด เกิดที่โกลิตกคาม ?
ก. พระยสละ	ข. พระสารีบุตร
ค. พระโมคคัลลานะ	ง. พระอุบาลี
๑๔. โกลิตะ เป็นชื่อเดิมของพระสาวกองค์ใด ?
ก. พระควัมปติ	ข. พระมหากัสสปะ
ค. พระสารีบุตร	ง. พระโมคคัลลานะ

๒๔. ช้างใด ที่พระอานนท์ไปยื่นขวางหน้าเพื่อมิให้ทำร้ายพระพุทธเจ้า ?
- ก. ช้างอุโบสถ
ข. ช้างपालิโยยกะ
ค. ช้างนาหาคีรี
ง. ช้างฉัททันต์
๒๕. พระอานนท์ทรงได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศก้อย่าง ?
- ก. ๒ อย่าง
ข. ๓ อย่าง
ค. ๔ อย่าง
ง. ๕ อย่าง
๒๖. พระอานนท์นิพพาน ในท่ามกลางแม่น้ำใด ?
- ก. โรหิณี
ข. อโนมา
ค. คงคา
ง. ยมูนา
๒๗. ราหุลกุมาร ประสูติในเมืองใด ?
- ก. กบิลพัสดุ์
ข. เทวทหะ
ค. พาราณสี
ง. สาวตถี
๒๘. ราหุลกุมารไปพบพระพุทธเจ้า ขณะประทับอยู่ที่อารามใด?
- ก. เวฬุวนาราม
ข. เขตวนาราม
ค. บุพพาราม
ง. นิโครธาราม
๒๙. สามเณรใด บรรพชาด้วยติสรณคมนูปสัมปทาเป็นรูปแรก ?
- ก. สามเณรราหุล
ข. สามเณรสุมณะ
ค. สามเณรสังกัจจะ
ง. สามเณรบัทถี
๓๐. พระสาวกองค์ใด อุปสมบทด้วยญัตติจตุตถกรรมวาจา ?
- ก. พระสารีบุตร
ข. พระโมคคัลลานะ
ค. พระอานนท์
ง. พระราหุล
๓๑. พระราหุลเถระ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
- ก. ใครในการศึกษา
ข. มีปัญญามาก
ค. มีฤทธิ์มาก
ง. ทรงธุดงค์
๓๒. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี เป็นพระธิดาของกษัตริย์ผู้ครองนครใด ?
- ก. พาราณสี
ข. ราชคฤห์
ค. กบิลพัสดุ์
ง. เทวทหะ

๓๓. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี เป็นกนิษฐภคินีของสตรีพระนางใด ?
ก. สิริมหาเมธา ข. กีสาคอตมี
ค. ปมิตา ง. อมิตา
๓๔. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรี เกี่ยวข้องกับพระพุทธเจ้าในฐานะใด ?
ก. เป็นพระมารดา ข. เป็นพระน้านาง
ค. เป็นพระมาตุลา ง. เป็นพระกนิษฐา
๓๕. พระมหาปชาบดีโคตมีเถรีทรงได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
ก. รู้ราตรีนาน ข. มีปัญญามาก
ค. มีฤทธิ์มาก ง. ทรงพระวินัย
๓๖. อนาคตนิมิตกเศรษฐี เกิดในเมืองใด ?
ก. ราชคฤห์ ข. พาราณสี
ค. สาวัตถิ ง. กบิลพัสดุ์
๓๗. อนาคตนิมิตกษะ หมายถึง ผู้มีก้อนข้าวเพื่อใคร ?
ก. คนรววย ข. คนค้าขาย
ค. คนรับจ้าง ง. คนอนาถา
๓๘. อนาคตนิมิตกเศรษฐีได้ฟังคำว่าพระพุทธเจ้า จากบุคคลใด ?
ก. ราชคหกเศรษฐี ข. นางวิสาขา
ค. ธัมมิกอุบาสก ง. จิตตคฤหบดี
๓๙. นางวิสาขา เกิดในเมืองใด?
ก. พาราณสี ข. สาวัตถิ
ค. กบิลพัสดุ์ ง. ภัททิยะ
๔๐. นางวิสาขามหาอุบาสิกา ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
ก. มีฤทธิ์มาก ข. มีบริวารมาก
ค. ให้ทาน ง. มีปัญญามาก
๔๑. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานเข้าจำพรรษา ในช่วงฤดูใด ?
ก. ฤดูร้อน ข. ฤดูฝน
ค. ฤดูหนาว ง. ฤดูแล้ง

๔๒. การอธิษฐานจำพรรษาของพระภิกษุสงฆ์ มีเท่าไร ?
- ก. ๑ ข. ๒
 ค. ๓ ง. ๔
๔๓. วันเทโวโรหณะ เป็นวันที่พระพุทธเจ้าเสด็จลงจากสวรรค์ชั้นใด?
- ก. ดาวดึงส์ ข. ยามา
 ค. ดุสิต ง. นิมมานรดี
๔๔. วันธรรมสวนะ แปลว่าอะไร ?
- ก. วันเข้าพรรษา ข. วันออกพรรษา
 ค. วันสากายธรรม ง. วันฟังธรรม
๔๕. การทำบุญฉลองอายุ เริ่มมีในรัชกาลใด ?
- ก. รัชกาลที่ ๒ ข. รัชกาลที่ ๓
 ค. รัชกาลที่ ๔ ง. รัชกาลที่ ๕
๔๖. งานพิธีใด นิมนต์พระสงฆ์สวดพระอภิธรรม?
- ก. งานวันเกิด ข. งานขึ้นปีใหม่
 ค. งานฉลองอัฐิ ง. งานศพ
๔๗. ประเพณีใด จัดให้มีขึ้นในวันเพ็ญเดือน ๑๒ ?
- ก. ทอดผ้าป่า ข. เทศน์มหาชาติ
 ค. ถวายสลากภัต ง. ลอยกระทง
๔๘. พิธีลอยกระทงบูชารอยพระพุทธบาท เกิดขึ้นครั้งแรก ณ ริมฝั่งแม่น้ำใด ?
- ก. แม่น้ำนัมมทา ข. แม่น้ำคงคา
 ค. แม่น้ำอินมา ง. แม่น้ำอิรวดี
๔๙. ผ้าบังสุกุล แปลว่าอะไร ?
- ก. ผ้าเปื้อนฝุ่น ข. ผ้าสะอาด
 ค. ผ้าสบง ง. ผ้าจีวร
๕๐. ผู้จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ต้องมีอายุครบกี่ปี ?
- ก. ๑๗ปี ข. ๑๘ ปี
 ค. ๑๙ ปี ง. ๒๐ ปี

ปัญหาและเฉลยวิชาเบญจศิลป์เบญจธรรม (วินัย)
 ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับประถมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. คำว่า อุโบสถ หมายถึงข้อใด ?

ก. การถือศีล	ข. การจำพรรษา
ค. การสวดมนต์	ง. การฟังธรรม
๒. การรักษาอุโบสถ จัดเข้าในพิธีใด ?

ก. บุญพิธี	ข. กุศลพิธี
ค. ทานพิธี	ง. ปกิณณกพิธี
๓. การถืออุโบสถศีล เพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. หยุดพักผ่อน	ข. ขอโชคลาภ
ค. สะเดาะเคราะห์	ง. ขัดเกลาจิตใจ
๔. ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีล ฟังปฏิบัติตนอย่างไร ?

ก. ให้ทาน	ข. รักษาศีล
ค. ฟังธรรม	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ข้อใด ไม่ปรากฏในอุโบสถนอกพุทธกาล ?

ก. อดอาหาร	ข. บำเพ็ญตบะ
ค. ถือสรงคมนน์	ง. วันรักษา

๖. พระพุทธเจ้าทรงอนุญาตให้รักษาปกติอุโบสถในวันใด ?
ก. วันขึ้นปีใหม่	ข. วันสงกรานต์
ค. วันเด็ก	ง. วันพระ
๗. อุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา ทรงบัญญัติไว้กี่สิกขาบท ?
ก. ๕ สิกขาบท	ข. ๘ สิกขาบท
ค. ๑๐ สิกขาบท	ง. ๑๒ สิกขาบท
๘. เมื่อถึงวันอุโบสถ ใครสมათานรักษาอุโบสถศีล ?
ก. ภิกษุ	ข. สามเณร
ค. อุบาสก อุบาสิกา	ง. คนทั่วไป
๙. ผู้รักษาอุโบสถศีล ควรระลึกถึงสิ่งใด ?
ก. พระรัตนตรัย	ข. ลูกหลาน
ค. หน้าที่การงาน	ง. ทรัพย์สินสมบัติ
๑๐. คำว่า ไตรสรณคัมภ์ หมายถึงข้อใด ?
ก. รัตนะ ๓	ข. โฉวาท ๓
ค. กุศลมูล ๓	ง. บุญกิริยาวัตถุ ๓
๑๑. การถึงสรณคัมภ์ เพื่อประโยชน์อะไร ?
ก. ความขลัง	ข. กำจัดทุกข์
ค. ความศักดิ์สิทธิ์	ง. มีโชคลาภ
๑๒. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จึงได้ชื่อว่าสรณะ ?
ก. เป็นที่พึ่งที่ระลึก	ข. เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์
ค. เป็นที่ขอพร	ง. ถูกทุกข้อ
๑๓. พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ รวมกันเรียกว่าอะไร ?
ก. พระไตรปิฎก	ข. พระรัตนตรัย
ค. พระพรหม	ง. พระภูมิเจ้าที่
๑๔. นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมาสัมพุทธัสสะ กล่าวบน้อมใคร ?
ก. พระรัตนตรัย	ข. พระพุทธเจ้า
ค. พระธรรม	ง. พระสงฆ์

๑๕. คำว่า เอหิปัสสีโก กล่าวถึงสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๖. คำว่า อุชุปฏิปันโน กล่าวถึงสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๗. คำว่า พุทธัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการเข้าถึงสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๘. คำว่า อัมมัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการเข้าถึงสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๙. คำว่า สังฆัง สาระณัง คัจฉามิ หมายถึงการเข้าถึงสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธเจ้า **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๐. ไนไตรสรณคมน์ พระธรรม หมายถึงข้อใด ?
ก. คำสอน **ข. ผู้ประกาศคำสอน**
ค. ผู้ฟังคำสอน **ง. ผู้ปฏิบัติตามคำสอน**
๒๑. คำว่า รักษาผู้ปฏิบัติไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว เป็นคุณของสรณคมนีใด ?
ก. พระพุทธ **ข. พระธรรม**
ค. พระสงฆ์ **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๒. ข้อใด เป็นคุณของพระสงฆ์ ?
ก. ปฏิบัติดี **ข. ปฏิบัติตรง**
ค. ปฏิบัติชอบ **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๓. ใครนำคำสอนของพระพุทธเจ้าไปประกาศให้เรา รู้จักบาปบุญคุณโทษ ?
ก. อาชีวก **ข. นิครนถ์**
ค. ปรีพาชก **ง. พระสงฆ์สาวก**

๒๔. สงสัยว่า พระพุทธเจ้ามีจริงหรือไม่ จะทำให้ไตรสรณคมน์เป็นอย่างไร ?

ก. เศร้าหมอง

ข. บกพร่อง

ค. ต่างปร้อย

ง. ขาดลงทันที

๒๕. ข้อใด ทำให้ไตรสรณคมน์ขาด ?

ก. เกิด

ข. แก่

ค. เจ็บ

ง. ตาย

๒๖. บุคคลประเภทใด อาจเลิกล้มถือนับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะได้ ?

ก. พระโสดาบัน

ข. พระอนาคามี

ค. พระอรหันต์

ง. ปุถุชนทั่วไป

๒๗. ข้อใด ไม่มีโทษเพราะทำให้สรณคมน์ขาด ?

ก. เสียชีวิต

ข. ทำร้ายพระศาสดา

ค. นับถือศาสดาอื่น

ง. ถูกทุกข้อ

๒๘. อุโบสถศีลข้อ ๑ ให้ผู้สมาทานรักษางดเว้นเรื่องใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. เสพกาม

ง. พุดเท็จ

๒๙. อุโบสถศีลข้อ ๒ ให้ผู้สมาทานรักษางดเว้นเรื่องใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. ล้วงประเวณี

ง. พุดเท็จ

๓๐. อุโบสถศีลข้อใด ขาดเพราะขโมยของคนอื่น ?

ก. ข้อ ๑

ข. ข้อ ๒

ค. ข้อ ๔

ง. ข้อ ๕

๓๑. อุโบสถศีลข้อ ๓ ให้งดเว้นการทำความผิดเรื่องใด ?

ก. ฆ่าสัตว์

ข. ลักทรัพย์

ค. เสพกาม

ง. ดื่มน้ำเมา

๓๒. อุโบสถศีลข้อ ๔ บัญญัติขึ้นเพื่อให้ระมัดระวังเรื่องใด ?

ก. การขาดเรียน

ข. การเคารพครู

ค. การพุดจา

ง. การเล่น

๓๓. พุดให้ฉลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง เป็นความผิดอุโบสถศีลข้อใด ?
ก. ข้อ ๑
ข. ข้อ ๓
ค. ข้อ ๔
ง. ข้อ ๘
๓๔. ผู้สมาทานอุโบสถศีล ไม่ควรพูดถ้อยคำเช่นใด ?
ก. คำหยาบ
ข. คำส่อเสียด
ค. คำเพ้อเจ้อ
ง. ถูกทุกข้อ
๓๕. ข้อใด ผู้รักษาศีล ๕ และผู้รักษาอุโบสถศีล ต่างก็ต้องงดเว้นเหมือนกัน ?
ก. กินอาหารค่ำ
ข. ดื่มสุรา
ค. ร้องเพลง
ง. เต็นรำ
๓๖. ข้อใด เป็นสาเหตุในการทำความผิดอุโบสถศีลข้อ ๕ ?
ก. เครื่องประดับ
ข. อาหาร
ค. บุหรี่
ง. สุรา
๓๗. คำว่า วิกาล ในอุโบสถศีลข้อ ๖ หมายถึงเวลาใด ?
ก. เช้า
ข. สาย
ค. ก่อนเที่ยง
ง. หลังเที่ยงถึงอรุณขึ้น
๓๘. ผู้สมาทานรักษาศีลอุโบสถศีล พึงรับประทานอาหารให้เสร็จก่อนเวลาใด ?
ก. เที่ยงวัน
ข. บ่ายโมง
ค. มืดค่ำ
ง. เที่ยงคืน
๓๙. ข้อใด ผู้สมาทานอุโบสถศีลบริโภคในเวลาวิกาลไม่ได้ ?
ก. น้ำพริกเผา
ข. น้ำผึ้ง
ค. เนยข้น
ง. น้ำอ้อย
๔๐. ข้อใด กล่าวถึงประโยชน์ของการรักษาอุโบสถศีลข้อ ๖ ได้ถูกต้อง ?
ก. ทรมานกิเลส
ข. ทรมานกาย
ค. ตัดกังวล
ง. ลดค่าใช้จ่าย
๔๑. อุโบสถศีลข้อ ๗ ให้ผู้สมาทานรักษางดเว้นเรื่องใด ?
ก. เสพกาม
ข. กินข้าวเย็น
ค. เสริมสวย
ง. นินทาคนอื่น

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อดตานเมว ปรมิ ปฎิรูป นิเวสเย
 อดถณมนุสาเสยย น กิลิสเสยย ปณจิติโต.

บัณฑิตพึงตั้งตนไว้ในคุณอันสมควรก่อน สอนผู้อื่นภายหลังจึงไม่มัวหมอง.

(พุทธ) พุ. ธ. ๒๕/๓๖

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้ จำนวน ๕
 สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๒ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
 ให้ติดต่อกันเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ใช้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อดตานญเจ ตถา กยิรา ยถถณมนุสาสติ สุนโต วัต ทเมถ อดตา ทิ กิร ทุทโหม. ถ้าสอนผู้อื่นนั้นใด พึงทำตนนั้นนั้น ผู้ฝึกตนดีแล้ว ควรฝึก ผู้อื่น ได้ยินว่าตนแลฝึกยาก. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ฆัมมบท</p>	<p>อติสตี อติอุณหิ อติสายมิหิ อหุ. อิติ วิสสุฏฐกมฺมเต อดถา อจเจนฺติ มาถเว. ประโยชน์ทั้งหลายย่อมล่วงเลยคนผู้ทอดทิ้งการงาน ด้วยอ้างว่าหนาวนัก ร้อนนัก เย็นเสียแล้ว. ที่มา สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค</p>
<p>ยาทีลี วปะเต พิชิ ตาทีลี ลกะเต ผลิ กลุยานการี กลุยานิ ปาปการี จ ปาปกิ. บุคคลหว่านพืชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้ผลดี ผู้ทำกรรมชั่ว ย่อมได้ผลชั่ว. ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค</p>	<p>ชีวะเตวาปี สปะปนฺโน อปิ วิตตปริกฺขยา ปณณาย จ อลาถน วิตตวาปี น ชีวติ. ถึงสิ้นทรัพย์ ผู้มีปัญญาก็เป็นอยู่ได้ แต่อับปัญญา แม้มีทรัพย์ ก็เป็นอยู่ไม่ได้. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรคาถา</p>
<p>ยลั ลทธาน ทุมเมโร อนตลั จรติ อดตโน อดตโน จ ปเรสญจ หีสาย ปฎิปชชติ. คนมีปัญญาทราวม ได้ยศแล้ว ย่อมประพฤติสิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์แก่ตน ย่อมปฏิบัติเพื่อเบียดเบียนทั้งตนและผู้อื่น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกนิบาตชาดก</p>	

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรมวิภาค
 ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ความปรารถนาสิ่งที่น่าใคร่ น่าชอบใจ เรียกว่าอะไร?

ก. กาม	ข. โลภะ
ค. โทสะ	ง. โมหะ
๒. กิเลสกามหมายถึงข้อใด ?

ก. รูปสวย	ข. เสียงเพราะ
ค. กลิ่นหอม	ง. ความโลภ
๓. ไม่มีโรคภัยเบียดเบียน จัดเป็นสุขประเภทใด ?

ก. กายิกสุข	ข. เจตสิกสุข
ค. สามิสสุข	ง. นiramisสุข
๔. ปราศจากอะไร จัดเป็นเจตสิกสุข ?

ก. โรค	ข. ภัย
ค. อันตราย	ง. กิเลส
๕. ไฟราคะเกิดขึ้นอาจทำให้ละเมตศีลข้อใดได้ ?

ก. ปาณาติบาต	ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุมิฉฉาจาร	ง. มุสาวาท

๖. รู้จักยับยั้งชั่งใจไมโกรธ เชื่อว่าดับเสียได้ซึ่งไฟใด ?
ก. ไฟคือราคะ	ข. ไฟคือโทสะ
ค. ไฟคือโมหะ	ง. ถูกทุกข้อ
๗. คนที่ถูกไฟคือโมหะครอบงำ มีลักษณะเช่นใด ?
ก. ลุ่มหลงมมกาย	ข. เชื่อง่าย
ค. ไร้เหตุผล	ง. ถูกทุกข้อ
๘. การถือตนเป็นใหญ่ เรียกว่าอะไร ?
ก. อัตตาริปไตย	ข. โลกาธิปไตย
ค. รัมมาริปไตย	ง. ประชาธิปไตย
๙. การลงมติถือเสียงข้างมากเป็นใหญ่ เรียกว่าอะไร ?
ก. อัตตาริปไตย	ข. โลกาธิปไตย
ค. รัมมาริปไตย	ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. การยึดถือความถูกต้องเป็นใหญ่ เรียกว่าอะไร ?
ก. อัตตาริปไตย	ข. โลกาธิปไตย
ค. รัมมาริปไตย	ง. ประชาธิปไตย
๑๑. สังคมแตกแยกต่างความเห็นกัน เพราะถืออะไรเป็นใหญ่ ?
ก. อัตตาริปไตย	ข. โลกาธิปไตย
ค. รัมมาริปไตย	ง. ถูกทุกข้อ
๑๒. ปัญญาหยั่งรู้อะไร เรียกว่าญาณ ?
ก. อดีต	ข. ปัจจุบัน
ค. อนาคต	ง. เหตุผล
๑๓. ปรีชาหยั่งรู้อริยสัจ เรียกว่าอะไร ?
ก. สัจจญาณ	ข. กิจจญาณ
ค. กตญาณ	ง. ถูกทุกข้อ
๑๔. ความทะยานอยากในวัตถุกำ จัดเป็นตัณหาใด ?
ก. กามตัณหา	ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา	ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. คนที่ติดยึดในยศถาบรรดาศักดิ์ จัดได้ว่ามีตัณหาใด ?
 ก. กามตัณหา **ข. ภวตัณหา**
 ค. วิภวตัณหา **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๖. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของคำว่า วัฏฏะ?
 ก. เวียนตายเวียนเกิด **ข. ดับสูญ**
 ค. ปฏิสนธิ **ง. เกิด แก่ เจ็บ ตาย**
๑๗. เพราะอะไร คนจึงต้องเวียนว่ายตายเกิดในภพภูมิต่างๆ ?
 ก. กิเลส กรรม วิบาก **ข. กิเลส ตัณหา**
 ค. กิเลส ผลกรรม **ง. ตัณหา ผลกรรม**
๑๘. จะตัดวัฏฏะให้ขาด ต้องตัดอะไรก่อน ?
 ก. กรรม **ข. กิเลส**
 ค. วิบาก **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๙. หลักอแปสนธรรม พิจารณาแล้วควรทำอย่างไร ?
 ก. บรรเทา **ข. อดกลั้น**
 ค. เว้น **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๐. เจริญอัปมัณฺญาใด จึงจะบรรเทาพยาบาลได้ ?
 ก. เมตตา **ข. กรุณา**
 ค. มุทิตา **ง. อุเบกขา**
๒๑. ความคิดที่จะช่วยผู้อื่นให้พ้นทุกข์ จัดเป็นอัปมัณฺญาใด ?
 ก. เมตตา **ข. กรุณา**
 ค. มุทิตา **ง. อุเบกขา**
๒๒. ความพลอยยินดี เมื่อเห็นคนอื่นได้ดี จัดเป็นอัปมัณฺญาใด ?
 ก. เมตตา **ข. กรุณา**
 ค. มุทิตา **ง. อุเบกขา**
๒๓. อวาสมัจฉริยะ หมายถึงความตระหนี่ในเรื่องใด ?
 ก. เจ้าอาวาส **ข. ถิ่นที่อยู่**
 ค. สกุล **ง. ลาภ**

๒๔. ลาภมัจฉริยะ หมายถึงความตระหนี่ในเรื่องใด ?
- ก. ถิ่นที่อยู่
ข. สกกุล
ค. ทรัพย์สินสมบัติ
ง. วรรณะ
๒๕. หวงวิชาความรู้ จัดเป็นมัจฉริยะใด?
- ก. กุศลมัจฉริยะ
ข. ลาภมัจฉริยะ
ค. วัฒนธรรมมัจฉริยะ
ง. ธรรมมัจฉริยะ
๒๖. พิจารณาร่างกายด้วยอาการอย่างไร จึงจะไม่ถูกกามฉันท์ครอบงำ ?
- ก. ไม่งาม
ข. น่าเกลียด
ค. ปฏิกุศล
ง. ถูกทุกข้อ
๒๗. คนที่คิดจะฆ่าตัวตาย ควรแก้ด้วยการเจริญธรรมใด ?
- ก. พุทธานุสสติ
ข. ธรรมานุสสติ
ค. สังฆานุสสติ
ง. ถูกทุกข้อ
๒๘. คนที่ถูกรักวิจิตรนิพนธ์ครอบงำ มีลักษณะเช่นไร ?
- ก. จอจวาร
ข. หดหู่
ค. ฟุ้งซ่าน
ง. ลังเลสงสัย
๒๙. คนที่ถูกรักวิจิตรนิพนธ์ครอบงำ ควรแก้ด้วยการเจริญธรรมใด ?
- ก. กสิณ
ข. มรณัสสติ
ค. อสุภะ
ง. วิปัสสนากัมมัฏฐาน
๓๐. ความรู้สึกสบายใจ เรียกว่าอะไร ?
- ก. สุข
ข. ทุกข์
ค. โสมนัส
ง. โทมณัส
๓๑. ความรู้สึกเสียใจ เรียกว่าอะไร ?
- ก. สุข
ข. ทุกข์
ค. โสมนัส
ง. โทมณัส
๓๒. อุเบกขาเวทนา เกิดทางใด ?
- ก. กาย
ข. วาจา
ค. ใจ
ง. กายกับใจ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ
 ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ผู้จุดมาจากที่ใด จะไม่ยินดีในกามารมณ์ ?

ก. เปตโลก	ข. มนุษย์โลก
ค. สวรรคโลก	ง. พรหมโลก
๒. ปีปผลิมาณพ จุดมาจากที่ใด ?

ก. เปตโลก	ข. มนุษย์โลก
ค. สวรรคโลก	ง. พรหมโลก
๓. ปีปผลิมาณพ แต่งงานกับสตรีใด ?

ก. นางภัททกาปิลานี	ข. นางสุชาดา
ค. นางปฐาจารา	ง. นางอุบลวรรณา
๔. ปีปผลิมาณพตัดสินใจออกบวช เพราะเห็นโทษในเรื่องใด ?

ก. การครองศีล	ข. การครองเรือน
ค. การครองธรรม	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ปีปผลิมาณพ ได้พบกับพระพุทธเจ้า ณ ไตรัมไม้ไผ่?

ก. พหุุตตกนิโครธ	ข. อชปาลนิโครธ
ค. อัสนัตถพฤกษ์	ง. มุจลินทร์

๖. ปีผลิมาณพ ได้รับอุปสมบทด้วยวิธีใด ?
 ก. เอหิภิกขุ **ข. รับโววาท ๓**
 ค. รับสรณคมนตรี **ง. รับอุโบสถศีล**
๗. พระมหากัสสปะ ถืออุตงค์เป็นวัตรกี่อย่าง ?
 ก. ๑ อย่าง **ข. ๒ อย่าง**
ค. ๓ อย่าง **ง. ๔ อย่าง**
๘. พระอุบาลี เป็นบุตรของใคร ?
 ก. ช่างกลบก **ข. นายภูษามาลา**
 ค. บุโรหิต **ง. อำมาตย์**
๙. พระอุบาลี ออกบวชในคราวเดียวกันกับเจ้าศากยะพระองค์ใด ?
 ก. โกลีตตะ **ข. อุปติสสะ**
 ค. ปีปผลิ **ง. อานันทะ**
๑๐. ศากยกุมารให้อุบาลีบวชก่อน เพราะต้องการลดสิ่งใด?
 ก. ความถือตัว **ข. ความเกียจคร้าน**
 ค. ความถือพวกพ้อง **ง. ความตระหนี่**
๑๑. พระอุบาลี ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
 ก. มีฤทธิ์มาก **ข. ทรงพระวินัย**
 ค. เป็นพหูสูต **ง. เป็นธรรมกถึก**
๑๒. ในคราวปฐมสังคายนา พระอุบาลีวิสันหาเรื่องอะไร ?
 ก. พระวินัย **ข. พระสูตร**
 ค. พระอภิธรรม **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๓. พระสิวลี เกิดในแคว้นใด ?
 ก. สักกะ **ข. โกลิยะ**
 ค. ภัคคะ **ง. วิเทหะ**
๑๔. พระมารดาของพระสิวลีปรารถนาที่จะกระทำเรื่องใดก่อนทิวงคต ?
 ก. ถวายทาน **ข. สมทานศีล**
 ค. เจริญภาวนา **ง. บวชเป็นภิกษุณี**

๑๕. พระสิวลี ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด ?
 ก. เป็นพหูสูต
 ข. มีบริวารมาก
 ค. ทรงพระวินัย
 ง. มีลาภมาก
๑๖. กัจจายนมาณพ ศึกษาจบเรื่องใด ?
 ก. ยุทธศึกษา
 ข. ไตรเพท
 ค. ไตรสิกขา
 ง. สันตศึกษา
๑๗. หน้าที่ใด ที่กัจจายนมาณพทำแทนบิดา ?
 ก. ปุโรหิต
 ข. อำมาตย์
 ค. มหาดเล็ก
 ง. โจรหลวง
๑๘. ผู้ใด ที่พระเจ้าจันทปัชโชตส่งไปทูลเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จมากรุงอุชเชนี?
 ก. กาฬุทายีอำมาตย์
 ข. กัจจายนปุโรหิต
 ค. ปิณฑลิมาณพ
 ง. นายฉันทนะ
๑๙. พระสาวกองค์ใด ได้บรรลุปะเป็นพระอรหันต์แล้วจึงทูลขอบวช ?
 ก. พระสารีบุตร
 ข. พระมหากัจจายนะ
 ค. พระอุบาลี
 ง. พระราहुล
๒๐. พระนางเขมา ทรงมีผิวพรรณดั่งสีทองเลื่อมเรืองประดุจสิ่งใด ?
 ก. แว่วหางนกยูง
 ข. ดวงตาเนื้อทราย
 ค. แสงแห่งจันทร์
 ง. พยับแดด
๒๑. พระนางเขมา ทรงอภิเษกสมรสกับกษัตริย์พระองค์ใด ?
 ก. สุทโธทนะ
 ข. ปเสนทิโกศล
 ค. พิมพิสาร
 ง. จันทปัชโชต
๒๒. พระเจ้าพิมพิสารทรงออกอุบายให้พระนางเขมาไปพบพระพุทธเจ้า ณ วัดใด ?
 ก. วัดเวฬุวัน
 ข. วัดเชตวัน
 ค. วัดบุพพาราม
 ง. วัดนิโครธาราม
๒๓. พระนางเขมา ทรงบรรลุปะเป็นพระอรหันต์ในอิริยาบถใด ?
 ก. ยืน
 ข. เดิน
 ค. นั่ง
 ง. นอน

๓๓. นางกิสาโคตมีห้ามเผาร่างบุตรที่ตาย เพราะไม่เคยเห็นคนประเภทใด ?
 ก. คนเกิด
 ข. คนแก่
 ค. คนเจ็บไข้
 ง. คนตาย
๓๔. พระกิสาโคตมีเถรี ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด?
 ก. มีฤทธิ์มาก
 ข. มีปัญญามาก
 ค. ทรงจิวระเศร้าหมอง
 ง. ทรงวินัย
๓๕. บัณฑิตกุมาร ขออนุญาตมารดาบวช ขณะมีอายุกี่ปี ?
 ก. ๗ ปี
 ข. ๘ ปี
 ค. ๙ ปี
 ง. ๑๐ ปี
๓๖. “ น้ำมีจิตหรือไม่ ” บัณฑิตสามเณรถามพระเถระองค์ใด ?
 ก. พระโมคคัลลานะ
 ข. พระสารีบุตร
 ค. พระอุบาลี
 ง. พระอานนท์
๓๗. พระสูตรใด ที่พวกภิกษุสาธยายให้ธรรมิกอุบาสกฟัง ?
 ก. มงคลสูตร
 ข. รตนสูตร
 ค. สติปัฏฐานสูตร
 ง. กรณียเมตตสูตร
๓๘. “ขอท่านจงรอก่อนๆ” ธรรมิกอุบาสกกล่าวกับใคร ?
 ก. พวกภิกษุ
 ข. หมู่ญาติ
 ค. เหล่าเทวดา
 ง. พระพรหม
๓๙. พระนางมัลลิกาเทวี เป็นธิดาของใคร ?
 ก. ช่างตัดผม
 ข. ช่างเย็บผ้า
 ค. ช่างไม้
 ง. ช่างดอกไม้
๔๐. พระนางมัลลิกาเทวี ได้ถวายทานชนิดใด ?
 ก. สังฆทาน
 ข. ปาฏิบุคลิกทาน
 ค. วิหารทาน
 ง. อสทิสทาน
๔๑. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานอยู่จำพรรษา มีกำหนดกี่เดือน ?
 ก. ๓ เดือน
 ข. ๔ เดือน
 ค. ๕ เดือน
 ง. ๖ เดือน

๔๒. ในพรรษา พระภิกษุสามารถไปค้างแรมที่อื่นได้คราวละไม่เกินกี่วัน ?
 ก. ๖ วัน
 ข. ๗ วัน
 ค. ๘ วัน
 ง. ๙ วัน
๔๓. วันใด ที่พระสงฆ์สามารถว่ากล่าวตักเตือนกันได้โดยเสมอภาค ?
 ก. วันเข้าพรรษา
 ข. วันออกพรรษา
 ค. วันเทโวโรหณะ
 ง. วันธรรมสวนะ
๔๔. ในวันธรรมสวนะพุทธศาสนิกชนควรทำอะไร ?
 ก. ให้ทาน
 ข. รักษาศีล
 ค. ฟังเทศน์
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๕. พิธีการเจริญพระพุทธรูปมีมาตั้งแต่สมัยใด ?
 ก. พุทธกาล
 ข. หลังพุทธกาล
 ค. สุโขทัย
 ง. อยุธยา
๔๖. เจริญพระพุทธรูป เป็นศัพท์บัญญัติใช้กับพิธีทำบุญประเภทใด ?
 ก. สตมวาร
 ข. ปัญญาสมาจาร
 ค. สัตตมวาร
 ง. आयुวัฒนมงคล
๔๗. พิธีลอยกระทงของไทย เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?
 ก. สุโขทัย
 ข. อยุธยา
 ค. ธนบุรี
 ง. รัตนโกสินทร์
๔๘. การถวายผ้าป่า นิยมถวายในฤดูใด ?
 ก. ฤดูร้อน
 ข. ฤดูฝน
 ค. ฤดูหนาว
 ง. ทุกฤดู
๔๙. พระภิกษุผู้จะรับผ้ากฐินได้ ต้องจำพรรษาครบกี่เดือน ?
 ก. ๑ เดือน
 ข. ๒ เดือน
 ค. ๓ เดือน
 ง. ๔ เดือน
๕๐. กุลบุตรผู้จะอุปสมบทเป็นพระภิกษุ ต้องมีอายุครบกี่ปี ?
 ก. ๗ ปี
 ข. ๘ ปี
 ค. ๑๐ ปี
 ง. ๒๐ ปี

ปัญหาและเฉลยวิชาอุโบสถศีล (วินัย)
 ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับมัธยมศึกษา
 สอบในสนามหลวง
 วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. คำว่าอุโบสถแปลว่าอะไร?
ก. การเข้าจำ	ข. การจำพรรษา
ค. การปฏิบัติธรรม	ง. การอดอาหาร
๒. การรักษาอุโบสถ หมายถึง การรักษาศีลประเภทใด ?
ก. ศีล ๕	ข. ศีล ๘
ค. ศีล ๑๐	ง. ศีล ๒๒๗
๓. อุโบสถศีล เป็นศีลสำหรับใคร ?
ก. ภิกษุ	ข. สามเณร
ค. แม่ชี	ง. อุบาสกอุบาสิกา
๔. ข้อใด เป็นวัตถุประสงค์ของการรักษาอุโบสถศีล ?
ก. สะเดาะเคราะห์	ข. ความร่ำรวย
ค. ข่มกิเลส	ง. บรรลุธรรม
๕. ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีล พึงปฏิบัติตนอย่างไร ?
ก. ให้ทาน	ข. ฟังเทศน์
ค. นั่งสมาธิ	ง. ถูกทุกข้อ

๖. ปกติอุโบสถ กำหนดให้สมาทานรักษาเดือนหนึ่งกี่วันพระ ?
 ก. ๑ วันพระ
 ข. ๓ วันพระ
 ค. ๔ วันพระ
 ง. ๑๒ วันพระ
๗. ปฏิชาครอุโบสถ กำหนดให้สมาทานรักษานานเท่าไร ?
 ก. วันหนึ่งคืนหนึ่ง
 ข. คราวละ ๓ วัน
 ค. ๓ เดือน
 ง. ๔ เดือน
๘. ปาฏิหาริย์อุโบสถ กำหนดให้สมาทานรักษาต่อเนื่องนานเท่าไร ?
 ก. ๑ เดือน
 ข. ๒ เดือน
 ค. ๓ เดือน
 ง. ๔ เดือน
๙. ปกติอุโบสถนั้นกำหนดรักษาเดือนละ ๔ วัน ยกเว้นวันใด ?
 ก. วันขึ้น ๑๔ ค่ำ
 ข. วันขึ้น ๑๕ ค่ำ
 ค. วันขึ้น ๘ ค่ำ
 ง. วันแรม ๘ ค่ำ
๑๐. อุโบสถประเภทใด ท่านกล่าวว่า มีอานิสงส์มาก ?
 ก. โคपालกอุโบสถ
 ข. นิคคัณฐอุโบสถ
 ค. อริยอุโบสถ
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. อุโบสถประเภทใด เปรียบได้กับการถือพรตของนักบวชนอกศาสนา ?
 ก. โคपालกอุโบสถ
 ข. นิคคัณฐอุโบสถ
 ค. อริยอุโบสถ
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๒. อุโบสถสมัยใด ไม่ประกอบด้วยสรณคัมภ์และองค์ ๘ ?
 ก. นอกพุทธกาล
 ข. ในพุทธกาล
 ค. หลังพุทธกาล
 ง. ในปัจจุบัน
๑๓. ข้อใด เป็นอานิสงส์สูงสุดของการรักษาอุโบสถศีล ?
 ก. เข้าถึงสุคติ
 ข. มีโภคสมบัติ
 ค. เข้าถึงนิพพาน
 ง. มีสุขภาพดี
๑๔. ไตรสรณคัมภ์ หมายถึงข้อใด?
 ก. พระพุทธ
 ข. พระธรรม
 ค. พระสงฆ์
 ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. สรรณคมน์ หมายถึงเอการถึงสรณะในข้อใด ?
ก. พระพุทธเจ้า	ข. พระธรรม
ค. พระสงฆ์	ง. ทั้ง ๓ ข้อ
๑๖. ท่านผู้ตรัสรู้ชอบเองแล้วสอนให้ผู้อื่นรู้ตาม หมายถึงรณะใด ?
ก. พระพุทธเจ้า	ข. พระธรรม
ค. พระสงฆ์	ง. ทั้ง ๓ ข้อ
๑๗. การถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะ หมายถึงอะไร ?
ก. การขอพร	ข. การบถบถ
ค. ขอให้คุ้มครอง	ง. การปฏิบัติตามคำสอน
๑๘. ผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นสรณะ ปฏิบัติตนอย่างไรถูกต้องที่สุด ?
ก. รับขันธห้า	ข. ปฏิบัติขัดเกลากิเลส
ค. เสริมดวงชะตา	ง. ปลูกเสกพระ
๑๙. การขาดสรณคมน์ อาจเกิดขึ้นได้กับบุคคลใด ?
ก. โสดาบันบุคคล	ข. สกทาคามีบุคคล
ค. อนาคามีบุคคล	ง. บุคคลทั่วไป
๒๐. ข้อใด เป็นสาเหตุให้สรณคมน์เศร้าหมอง ?
ก. ความสงสัยคำสอน	ข. ความจน
ค. ความเจ็บป่วย	ง. ความตาย
๒๑. ข้อใด เป็นสาเหตุให้สรณคมน์ขาด?
ก. ความจน	ข. ความเจ็บป่วย
ค. ความชรา	ง. ความตาย
๒๒. ผู้ใด เป็นตัวอย่างของผู้ถึงพระรัตนตรัยอย่างมั่นคง ?
ก. พระเทวทัต	ข. สุปปพุทธกฤษิ
ค. ตปุสสะ	ง. ภัลลิกะ
๒๓. อุโบสถศีลข้อ ๑ ผู้สมათานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
ก. ข่าสัตว์	ข. ลักทรัพย์
ค. เสพกาม	ง. ตีเมสุราเมรัย

๒๔. อุโบสถศีลข้อ ๒ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. ฆ่าสัตว์ **ข. ลักทรัพย์**
 ค. เสพกาม **ง. ดูการเล่น**
๒๕. อุโบสถศีลข้อ ๓ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. ฆ่าสัตว์ **ข. ลักทรัพย์**
ค. มีเพศสัมพันธ์ **ง. แต่งตัว**
๒๖. อุโบสถศีลข้อ ๔ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. พุดปด **ข. พุดคำหยาบ**
 ค. พุดส่อเสียด **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๗. อุโบสถศีลข้อ ๕ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. ฆ่าสัตว์ **ข. เสพกาม**
ค. ดื่มสุราเมรัย **ง. กินข้าวยามวิกาล**
๒๘. อุโบสถศีลข้อ ๖ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. พุดปด **ข. เสพกาม**
 ค. แต่งตัว **ง. กินข้าวยามวิกาล**
๒๙. อุโบสถศีลข้อ ๗ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นกิริยาใด ?
 ก. ร้องเพลง **ข. ดูการเล่น**
 ค. เสริมสวย **ง. ถูกทุกข้อ**
๓๐. อุโบสถศีลข้อ ๘ ผู้สมาทานรักษาต้องงดเว้นอะไร ?
ก. ที่นอนสูงใหญ่ **ข. เครื่องสำอางค์**
 ค. เงินทอง **ง. สุราเมรัย**
๓๑. ข้อใด เป็นการทำผิดอุโบสถศีลข้อ ๑ ?
ก. ทำให้สัตว์ตาย **ข. ลักทรัพย์มีเจ้าของ**
 ค. เสพยาบ้า **ง. พุดเรื่องไม่จริง**
๓๒. ศีลข้อใด ถือปฏิบัติได้ทั้งคนทั่วไปและผู้รักษาอุโบสถ ?
ก. เว้นฆ่าสัตว์ **ข. เว้นเสพเมถุน**
 ค. เว้นวิกาลโภชนา **ง. เว้นฟ้อนรำขับร้อง**

๓๓. ข้อใด เป็นการทำผิดอุโบสถศีลข้อ ๒ ?
 ก. ทรมานสัตว์ **ข. ขโมยของ**
 ค. เสพกาม **ง. พุดปด**
๓๔. อุโบสถศีลข้อใด แม้ใช้ให้คนอื่นทำแทนก็ผิด ?
 ก. ศีลข้อ ๒ **ข. ศีลข้อ ๓**
 ค. ศีลข้อ ๔ **ง. ศีลข้อ ๕**
๓๕. คำว่า ถือพรหมจรรย์ ในอุโบสถศีลข้อ ๓ หมายถึงเว้นการกระทำใด ?
 ก. ลักทรัพย์ **ข. มีเพศสัมพันธ์**
 ค. พุดเท็จ **ง. ดื่มเหล้า**
๓๖. การทำผิดอุโบสถศีลข้อ ๔ เกิดขึ้นได้ทางใด ?
 ก. กายกับวาจา **ข. กายกับใจ**
 ค. วาจากับใจ **ง. กายวาจาใจ**
๓๗. อุโบสถศีลข้อ ๕ ห้ามเครื่องดื่มประเภทใด ?
 ก. กาแฟ **ข. น้ำเมา**
 ค. น้ำชา **ง. น้ำอัดลม**
๓๘. ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีล พึงรับประทานอาหารให้เสร็จก่อนเวลาใด ?
 ก. เที่ยงวัน **ข. บ่ายโมง**
 ค. มืดค่ำ **ง. เที่ยงคืน**
๓๙. คำว่า วิกาล ในอุโบสถศีลข้อ ๖ หมายถึงเวลาใด ?
 ก. เช้า **ข. สาย**
 ค. ก่อนเที่ยง **ง. หลังเที่ยงถึงอรุณขึ้น**
๔๐. อุโบสถศีลข้อ ๖ ต้องการให้ผู้สมาทานรักษาตัดกังวลเรื่องใด ?
 ก. การกินอาหาร **ข. การแต่งตัว**
 ค. การนอน **ง. การพูด**
๔๑. อุโบสถศีลข้อ ๗ ต้องการให้ผู้สมาทานรักษาตัดกังวลเรื่องใด ?
 ก. การกินอาหาร **ข. การแต่งตัว**
 ค. การนอน **ง. การพูด**

๔๒. อุโบสถศีลข้อ ๘ ต้องการให้ผู้สมาทานรักษาดัดกังวลเรื่องใด ?
 ก. เรื่องกิน **ข. เรื่องนอน**
 ค. เรื่องเที่ยว **ง. เรื่องแต่งตัว**
๔๓. คำว่า เป็นข้าศึกต่อกุศล ในอุโบสถศีลข้อ ๗ หมายถึงข้อใด ?
 ก. การพื่อนรำ **ข. การขบรื้อง**
 ค. การแต่งตัว **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๔. การรักษาอุโบสถศีลข้อ ๗ เพื่อบรรเทาภิเลสใด ?
 ก. วิจิภิจณา **ข. กามราคะ**
 ค. พยาบาท **ง. มานะทิฏฐิ**
๔๕. การดูเช่นไร ไม่เป็นข้าศึกแก่กุศล ?
 ก. คอนเสิร์ต **ข. ดวงชะตา**
 ค. มหรสพ **ง. ละครอิงธรรมะ**
๔๖. เพราะเหตุใด จึงห้ามผู้รักษาอุโบสถ ดูการละเล่นต่างๆ ?
 ก. เสียเวลาทำกิน **ข. เสียสุขภาพจิต**
 ค. เสียทรัพย์ **ง. เป็นข้าศึกแก่กุศล**
๔๗. ที่นอนประเภทใด ทรงอนุญาตให้ผู้สมาทานรักษาอุโบสถศีลนอนได้ ?
 ก. ที่นอนสูงใหญ่ **ข. ที่นอนยัดนุ่น**
 ค. ที่นอนยัดสำลี **ง. ที่นอนยัดผ้า**
๔๘. การสมาทานรักษาอุโบสถศีลนั้น เหมาะแก่ใคร ?
 ก. คนสูงอายุ **ข. คนทำงาน**
 ค. คนวัยรุ่น **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๙. สถานที่ใด สามารถอยู่รักษาอุโบสถศีลได้ ?
 ก. วัดใกล้บ้าน **ข. สำนักปฏิบัติธรรม**
 ค. ป่าช้า **ง. ถูกทุกข้อ**
๕๐. การสมาทานรักษาอุโบสถศีลจะได้รับผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอะไร ?
 ก. การกระทำ **ข. บุญบารมี**
 ค. โชควาสนา **ง. ชะตากรรม**

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

ปัญหาวิชาเรียงความแก่กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

ปรวชชานุปถุสสิส

นิจจ อูชฌมานสณณโน

อาสวา ตสส วชฌนติ

อารา โส อาสวกชยา.

คนที่เห็นแต่โทษผู้อื่น คอยแต่เพ่งโทษนั้น อาสวะก็เพิ่มพูน เขายังไกลจากความสิ้นอาสวะ.

(พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๔๔

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้สมเหตุสมผล โดยอ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้ จำนวน ๕
สุภาษิตนี้ มาประกอบ ๒ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน และสุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อกันเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๓ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อนวภูจิตจิตตสส สทธมม อวิชานโต ปริปลวปสาทสส ปญญา น ปริปรุติ. เมื่อมีจิตไม่มั่นคง ไม่รู้พระสัทธรรม มีความเลื่อมใส เลื่อนลอย ปัญญาอ่อนไม่บริบูรณ์. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ัมมบท</p>	<p>มนทน จปล จิตติ ทุรกขิ ทุนนิวารย อุหุ กโรติ เมธาวิ อสุกาโรว เตชน. คนมีปัญญาทำจิตที่ตื่นนอน กวัดแกว่ง รักษายาก ห้ามยาก ให้ตรงได้เหมือนช่างคร ทำลูกศรให้ตรงได้ฉะนั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ัมมบท</p>
<p>ยถา อการิ ทุจจนน วิภูจสิ สมติวิชฌติ เอว อภาวิต จิตติ ราโค สมติวิชฌติ. ฝนย่อมร่ำรดเรือนที่มุงไม่ดีดินใด รากะย่อมร่ำรดจิตที่ ไม่ได้อบรมดินนั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ัมมบท</p>	<p>เสโล ยถา เอกฆโน วาเตน น สมิริติ เอว นินทาปัสสาสุ น สมิมชฌนติ ปณติตา. ภูเขาหินแห่งที่บ ไม่สิ้นสะเก็ดหินเพราะลมฉันใด บันตีย่อม ไม่หวั่นไหว ในนินทาและสรรเสริญฉันนั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย ัมมบท</p>
<p>นิกุกหา นิลลปา ธีรา อลทธา สุตมาหิตา เต เว ธมเม วิรุหนติ สมมาสมพุทธเทสิเต. ผู้ไม่คดโกง ไม่พูดเพ้อ มีปรีชา ไม่หยิ่ง มีใจมั่นคงนั้นแล ย่อมงดงามในธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงแล้ว. ที่มา สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย จดกกนิบาต</p>	

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรมวิภาค ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. คำว่า สมณะหมายถึงอะไร ?
ก. ความรู้	ข. ความเห็น
ค. ความสงบ	ง. ความไม่ประมาท
๒. การเจริญวิปัสสนากัมมัฐาน เป็นเหตุให้รู้แจ้งอะไร ?
ก. ไตรลักษณ์	ข. ไตรสิกขา
ค. ไตรสรณคัมภ์	ง. ไตรทวาร
๓. ข้อใด ไม่จัดเป็นกิเลสขันธ์ ?
ก. ราคะ	ข. โลภะ
ค. อิจฉา	ง. โทสะ
๔. ข้อใด จัดเป็นวัตถุกาม ?
ก. รูปสวย	ข. เสียงไพเราะ
ค. กลิ่นหอม	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ข้อใด จัดเป็นปฏิบัติบูชา ?
ก. สร้างโบสถ์	ข. สร้างพระพุทธรูป
ค. สร้างเจดีย์	ง. รักษาศีล

๑๕. อธิปไตยใด ก่อให้เกิดความวุ่นวายแก่สังคมมากที่สุด?
ก. อัตตาริปไตย ข. โลการิปไตย
ค. รัชมาริปไตย ง. ประชาธิปไตย
๑๖. ประชาธิปไตยพัฒนาไม่ได้ เพราะขาดธรรมใด ?
ก. อัตตาริปไตย ข. โลการิปไตย
ค. รัชมาริปไตย ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. ความหยิ่งรู้ทุกข์ จัดเป็นญาณใด ?
ก. สัจจญาณ ข. กิจจญาณ
ค. กตญาณ ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. ความหยิ่งรู้ทุกข์สมมุติว่าเป็นสภาพควรละ จัดเป็นญาณใด ?
ก. กตญาณ ข. สัจจญาณ
ค. กิจจญาณ ง. ปรีชาญาณ
๑๙. ปัญญาหยิ่งรู้ว่า ทุกข์ควรกำหนดรู้ เราได้กำหนดรู้แล้ว จัดเป็นญาณใด?
ก. กตญาณ ข. สัจจญาณ
ค. กิจจญาณ ง. ปรีชาญาณ
๒๐. ความลุ่มหลงในรูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ จัดเป็นตัณหาใด ?
ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา ง. ถูกทุกข้อ
๒๑. ความอยากเป็นนั่นเป็นนี่ จัดเป็นตัณหาประเภทใด ?
ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. พระอภิธรรมปิฎก มีกี่พระธรรมชั้น?
ก. ๒๒๗ ข. ๒๑,๐๐๐
ค. ๔๒,๐๐๐ ง. ๘๔,๐๐๐
๒๓. ผู้ที่รักษาศีลปฏิบัติสมาธิเจริญปัญญา ได้ชื่อว่าปฏิบัติตามปิฎกใด ?
ก. พระวินัยปิฎก ข. พระสุตตันตปิฎก
ค. พระอภิธรรมปิฎก ง. ถูกทุกข้อ

๓๓. ธรรมเป็นดุจพนักพิงอาศัย เรียกว่าอะไร ?
 ก. สปัจริสธรรม **ข. อปัสเสนธรรม**
 ค. โพธิปักขิยธรรม **ง. พลธรรม**
๓๔. เจริญเมตตาอย่างไรจึงจัดเป็นอัมมัญญา ?
 ก. ไม่จำกัดประมาณ **ข. ไม่จำกัดขอบเขต**
 ค. ไม่จำกัดบุคคล **ง. ถูกทุกข้อ**
๓๕. พระอริยบุคคลใด ทำราคะ โทสะ โมหะ ให้เบาบาง ?
 ก. พระโสดาบัน **ข. พระสกทาคามี**
 ค. พระอนาคามี **ง. พระอรหันต์**
๓๖. ธรรมใด กำกับศรัทธาไม่ให้เสื่อมงาย ?
 ก. ศील **ข. สมาธิ**
 ค. สติ **ง. ปัญญา**
๓๗. พระธรรมเทศนาเพื่อพอกจิตไม่ให้เป็นคนโหดร้าย ได้แก่ข้อใด ?
 ก. ทานกถา **ข. สीलกถา**
 ค. สัคคกถา **ง. กามาทีนวกถา**
๓๘. ผู้ประกอบด้วยธัมมมัจฉริยะะ มีลักษณะเช่นใด ?
 ก. หวงที่อยู่ **ข. หวงสกุล**
 ค. หวงลาภ **ง. หวงวิชา**
๓๙. รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จัดเป็นมารใด ?
 ก. **ขันธมาร** **ข. กิเลสมาร**
 ค. อภิสังขารมาร **ง. มัจจุมาร**
๔๐. ไม่อยากเป็นคนหมกมุ่นในกาม ควรเจริญกัมมัญฐานใด ?
 ก. เมตตา **ข. กสิณ**
 ค. **อสุภะ** **ง. อนุสสติ**
๔๑. ดิน น้ำ ไฟ ลม ประชุมกันเป็นกาย เรียกว่าอะไร ?
 ก. นาม **ข. รูป**
 ค. นามรูป **ง. สังขาร**

๔๒. สุขในเวทนา ๕ หมายถึงข้อใด ?
ก. สุขกาย	ข. สุขใจ
ค. สุขกายสุขใจ	ง. ถูกทุกข้อ
๔๓. คนจริตใด เหมาะที่จะประกอบอาชีพเสริมความงาม?
ก. ราคจริต	ข. โทสจริต
ค. โมหจริต	ง. วิตักกจริต
๔๔. คนขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นอาการของคนมีจริตใด ?
ก. ราคจริต	ข. โทสจริต
ค. โมหจริต	ง. วิตักกจริต
๔๕. คนขาดความมั่นใจในตนเอง ควรแก้ด้วยการเจริญกัมมัฏฐานใด ?
ก. กายคตาสติ	ข. พรหมวิหาร
ค. อาณาปานสติ	ง. อนุสสติ
๔๖. ข้อความใด เป็นความหมายของธรรมคุณบทว่า สนทิจฺจิกโก?
ก. รู้เห็นด้วยตนเอง	ข. ไม่จำกัดกาล
ค. พิสูจน์ได้	ง. ควรนำมาปฏิบัติ
๔๗. ข้อใด จัดเป็นอภิธานิยธรรม ?
ก. ให้เกียรติสตรี	ข. หมั่นประชุม
ค. เคารพผู้ใหญ่	ง. ถูกทุกข้อ
๔๘. การรับราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จัดเข้าในมรรคใด ?
ก. สัมมากัมมันตะ	ข. สัมมาอาชีวะ
ค. สัมมาวายามะ	ข. สัมมาสติ
๔๙. พุทธคุณบทใด มีความหมายว่าพระเจ้าทรงเป็นบรมครู ?
ก. อรหิ	ข. โลกวิทู
ค. สตถา เทวมนุสสานิ	ง. พุทฺโธ
๕๐. บารมีใดป้องกันไม่ให้เกิดความรุนแรงในการชุมนุมแสดงความคิดเห็น ?
ก. ทาน	ข. ขันติ
ค. อธิษฐาน	ง. อุเบกขา

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ปัญจวัคคีย์ท่านใด ได้บรรลุโสดาปัตติผลเป็นท่านแรก ?

ก. โภณฑัญญะ	ข. วัปปะ
ค. ภัททิยะ	ง. มหานามะ
๒. พระอัญญาโภณฑัญญะ นิพพานที่ริมฝั่งแห่งสระใด ?

ก. สระอโนดาต	ข. สระโบกขรณี
ค. สระบัวมันทากินี	ง. สระบัวขาบ
๓. พระเถระใด ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านมีบริวารมาก ?

ก. พระอรุเวลกัศสปะ	ข. พระนทีกัศสปะ
ค. พระสารีบุตร	ง. พระสิวลี
๔. อุปติสสมาณพบบรรลุโสดาปัตติผลเพราะได้ฟังธรรมจากพระเถระใด?

ก. พระวัปปะ	ข. พระอัสสชิ
ค. พระยสะ	ง. พระนทีกัศสปะ
๕. คุณธรรมใด ของพระสารีบุตรที่ควรถือเอาเป็นแบบอย่าง?

ก. ความขยัน	ข. ความอดทน
ค. ความเพียร	ง. ความกตัญญู

๖. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอุบายระงับความโง่งมงายแก่พระเถระใด ?
 ก. พระยสสะ
 ข. พระสารีบุตร
 ค. พระโมคคัลลานะ
 ง. พระอานนท์
๗. พระเถระใด ที่พระพุทธเจ้าโปรดให้เป็นนวกัมมาธิญญายี ?
 ก. พระสารีบุตร
 ข. พระโมคคัลลานะ
 ค. พระมหากัสสปะ
 ง. พระอานนท์
๘. พระมหากัสสปะ มีชื่อเดิมว่าอย่างไร?
 ก. อุปติสสะ
 ข. โกลิตะ
 ค. ปิณฑลิ
 ง. กัจจายนะ
๙. พระมหากัสสปะ ได้รับการอุปสมบทด้วยวิธีใด?
 ก. เอหิภิกขุ
 ข. รับโอวาท ๓
 ค. รับสรณคมน์ ๓
 ง. รับครุธรรม ๘
๑๐. พระมหากัสสปะ ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในด้านใด?
 ก. รู้ราตรีนาน
 ข. มีฤทธิ์มาก
 ค. มีบริวารมาก
 ง. ทรงรุดงค์
๑๑. ผู้ใด ที่พระเจ้าจันทรปัชโชตส่งไปทูลเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จมากรุงอุชเชนี?
 ก. กาฬุทายีอำมาตย์
 ข. นายฉันทะ
 ค. กัจจายนปุโรหิต
 ง. พระอานนท์
๑๒. พระเถระใด ได้รับยกย่องว่าเป็นผู้เลิศในการอธิบายความย่อให้พิสดาร ?
 ก. พระกาฬุทายี
 ข. พระมหากัจจายนะ
 ค. พระอนรุทธ์
 ง. พระอานนท์
๑๓. พระเถระใด ขออนุญาตให้พระภิกษุอาบน้ำได้เป็นนิตยในปัจจุบันชนบท ?
 ก. พระมหากัจจายนะ
 ข. พระสิวลี
 ค. พระกาฬุทายี
 ง. พระอานนท์
๑๔. พระเถระใด เป็นสหชาติกับพระพุทธเจ้า ?
 ก. พระมหากัสสปะ
 ข. พระมหากัจจายนะ
 ค. พระอานนท์
 ง. พระสิวลี

๓๓. สังกิจจสามเณรเรียนตจปัญจกกรรมฐานจากสำนักพระเถระใด ?

ก. พระสารีบุตร	ข. พระอุบาลี
ค. พระสิวลี	ง. พระอานนท์

๓๔. สุขสามเณร ได้บรรลุปเป็นพระอริยบุคคลขั้นใด ?

ก. พระโสดาบัน	ข. พระสกทาคามี
ค. พระอนาคามี	ง. พระอรหันต์

๓๕. วณวาสีตีสสามเณรบวชขณะมีอายุกี่ปี ?

ก. ๗ ปี	ข. ๘ ปี
ค. ๙ ปี	ง. ๑๐ ปี

๓๖. สามเณรใด ได้รับอุปสมบทเป็นพระภิกษุขณะมีอายุเพียง ๗ ปี ?

ก. สามเณรสุขะ	ข. สามเณรสังกิจจะ
ค. สามเณรสุมนะ	ง. สามเณรตีสสะ

๓๗. อนาคตนิมิตกเศรษฐิ ทูลนิมนต์พระพุทธเจ้าไปประกาศพระศาสนาที่เมืองใด ?

ก. เมืองสาวัตถี	ข. เมืองพาราณสี
ค. เมืองอุชเชนี	ง. เมืองราชคฤห์

๓๘. สถานที่ใด ที่จิตตคฤหบดีถวายให้เป็นสังฆาราม ?

ก. อนุปิยัมพวัน	ข. อัมพวัน
ค. ลัญจิววัน	ง. สาลวัน

๓๙. นางวิสาขามหาอุบาสิกา ได้รับโอวาทจากบิดากี่ข้อ ?

ก. ๗ ข้อ	ข. ๘ ข้อ
ค. ๙ ข้อ	ง. ๑๐ ข้อ

๔๐. คุณธรรมใด ของนางมัลลิกาเทวีที่ควรถือเอาเป็นแบบอย่าง ?

ก. ความกตัญญูกตเวทิต	ข. ความขยัน
ค. ความสะอาด	ง. ความอดทน

๔๑. พระภิกษุสงฆ์อธิษฐานเข้าจำพรรษาในฤดูฝนเป็นเวลากี่เดือน?

ก. ๑ เดือน	ข. ๒ เดือน
ค. ๓ เดือน	ง. ๔ เดือน

๔๒. วันขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๑๑ ตรงกับวันในข้อใด ?
 ก. วันมาฆบูชา
 ข. วันเข้าพรรษา
 ค. วันออกพรรษา
 ง. วันลอยกระทง
๔๓. ในวันธรรมสวนะ พุทธศาสนิกชนควรปฏิบัติตนอย่างไร?
 ก. ถวายทาน
 ข. รักษาศีล
 ค. ฟังเทศน์
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๔. คำว่า เจริญพระพุทธมนต์เป็นศัพท์บัญญัติใช้ในงานพิธีใด ?
 ก. งานทำบุญอายุ
 ข. งานฉลองอัฐิ
 ค. งานฌาปนกิจ
 ง. งานสวดวาร
๔๕. พิธีสวดพระพุทธมนต์ เป็นวิธีบำเพ็ญกุศลปรารถนาผู้ใด ?
 ก. คนเกิด
 ข. คนแก่
 ค. คนเจ็บ
 ง. คนตาย
๔๖. พิธีลอยกระทงตามคติความเชื่อของชาวพุทธ เพื่อบูชาสิ่งใด ?
 ก. พระบรมสารีริกธาตุ
 ข. รอยพระพุทธบาท
 ค. พระธาตุสาวก
 ง. แม่น้ำคงคา
๔๗. พิธีลอยกระทง เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ?
 ก. สุโขทัย
 ข. อยุธยา
 ค. ธนบุรี
 ง. รัตนโกสินทร์
๔๘. ผ้าป่า นิยมถวายในเทศกาลใด ?
 ก. เข้าพรรษา
 ข. ออกพรรษา
 ค. ทอดกฐิน
 ง. ทุกเทศกาล
๔๙. กฐินชนิดใด ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จไปทรงทอดด้วยพระองค์เอง ?
 ก. จุลกฐิน
 ข. กฐินหลวง
 ค. กฐินพระราชทาน
 ง. กฐินสามัคคี
๕๐. การบรรพชาสามเณร มีมาตั้งแต่สมัยใด ?
 ก. ก่อนพุทธกาล
 ข. พุทธกาล
 ค. หลังพุทธกาล
 ง. ต้นกรุงสุโขทัย

ปัญหาและเฉลยวิชาอุโบสถศิลป์ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นโท
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. วิชาอุโบสถศิลป์ เป็นการศึกษารื่องใด ?

ก. การถือศีล ๘	ข. การจำพรรษา
ค. การสร้างอุโบสถ	ง. ลัทธิประเพณี
๒. การถืออุโบสถศิลป์ เพื่อประโยชน์อะไร ?

ก. หยุดพักผ่อน	ข. ฟังปาติโมกข์
ค. ทำอุโบสถกรรม	ง. ขัดเกลากิเลส
๓. ข้อใด เป็นเครื่องควบคุมความประพฤติทางกายวาจา ?

ก. ทาน	ข. ศีล
ค. สมาธิ	ง. ปัญญา
๔. อุโบสถศิลป์ หมายถึงศีลประเภทใด ?

ก. ศีล ๕	ข. ศีล ๘
ค. ศีล ๑๐	ง. ศีล ๒๒๗
๕. การสมาทานรักษาอุโบสถศิลป์เหมาะแก่ใคร ?

ก. คนสูงวัย	ข. คนทำงาน
ค. คนหนุ่มสาว	ง. คนทุกเพศทุกวัย
๖. อาการเช่นไร เรียกว่ารักษาอุโบสถศิลป์ ?

ก. ละเมิดข้อห้าม	ข. ไม่พูดคุยกัน
ค. งดเว้นข้อห้าม	ง. กินมังสวิรัต

๗. อุโบสถศีลต่างจากศีล ๕ อย่างไร ?
ก. มีวันรักษา	ข. รักษาทุกวัน
ค. รักษาวันข้างขึ้น	ง. รักษาวันข้างแรม
๘. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาทุกวันพระคราวละ ๓ วัน ?
ก. ปกติอุโบสถ	ข. ปฏิฆาครอุโบสถ
ค. ปาฎิหาริย์อุโบสถ	ง. ถูกทุกข้อ
๙. อุโบสถประเภทใด เทียบได้กับการอยู่จำพรรษาของพระภิกษุ ?
ก. ปกติอุโบสถ	ข. ปฏิฆาครอุโบสถ
ค. ปาฎิหาริย์อุโบสถ	ง. ถูกทุกข้อ
๑๐. อุโบสถประเภทใด กำหนดให้รักษาทุกวันพระคราวละหนึ่งวันหนึ่งคืน ?
ก. ปกติอุโบสถ	ข. ปฏิฆาครอุโบสถ
ค. ปาฎิหาริย์อุโบสถ	ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. อุโบสถประเภทใด เทียบได้กับการถือพรตของนักบวชนอกพระพุทธศาสนา ?
ก. โคปาลกอุโบสถ	ข. นิคคัณฐอุโบสถ
ค. อริย์อุโบสถ	ง. ถูกทุกข้อ
๑๒. อุโบสถศีลในพระพุทธศาสนา ทรงบัญญัติไว้กี่สิกขาบท ?
ก. ๕ สิกขาบท	ข. ๘ สิกขาบท
ค. ๑๐ สิกขาบท	ง. ๑๒ สิกขาบท
๑๓. ผู้นับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะ ต้องปฏิบัติตามข้อใด ?
ก. คำสอน	ข. ความเชื่อ
ค. ค่านิยม	ง. ความพึงพอใจ
๑๔. การนับถือพระรัตนตรัยเป็นสรณะ เพื่อวัตถุประสงค์อะไร ?
ก. ได้นั่งใกล้	ข. ได้ขอพร
ค. ได้ปรนนิบัติ	ง. ได้ที่พึ่งทางใจ
๑๕. สงสัยว่าพระพุทธเจ้าตรัสรู้จริงหรือไม่ ทำให้การถือสรณคมน์เป็นอย่างไร ?
ก. เศร้าหมอง	ข. บกพร่อง
ค. ต่างพร้อม	ง. ขาดลงทันที

๑๖. การตีเตียนพระรัตนตรัย ทำให้การถือสรณคมนั้นเป็นอย่างไร ?

- ก. เศร้าหมอง ข. บกพร่อง
ค. ต่างพร้อย ง. ขาดลงทันที

๑๗. ความตาย ทำให้การถือสรณคมนั้นเป็นอย่างไร ?

- ก. เศร้าหมอง ข. บกพร่อง
ค. ต่างพร้อย ง. ขาดลงทันที

๑๘. การขาดสรณคมนั้นข้อใด ไม่ถือว่าเป็นโทษ ?

- ก. ความตาย ข. ความรู้แบบผิดๆ
ค. ความสงสัย ง. ความไม่เอื้อเฟื้อ

๑๙. คำว่า อระหังสัมมาสัมพุทธโธหมายถึงพระรัตนตรัยใด?

- ก. พระพุทธเจ้า ข. พระธรรม
ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ

๒๐. คำว่า สะวากขาโต ณะคะวะตา ธัมโม หมายถึงพระรัตนตรัยใด ?

- ก. พระพุทธเจ้า ข. พระธรรม
ค. พระสงฆ์ ง. ถูกทุกข้อ

๒๑. คำว่า สุปฏิปันโน ณะคะวะโต สวากะสังโฆหมายถึงพระรัตนตรัยใด?

- ก. พระพุทธเจ้า ข. พระธรรม
ค. พระสงฆ์ ง. มารดาบิดา

๒๒. ใครประกาศคำสอนของพระพุทธเจ้าให้เรา รู้จักบาปบุญคุณโทษ ?

- ก. อาชีวก ข. นิครนถ์
ค. ปรีพาชก ง. พระสงฆ์สาวก

๒๓. เพราะเหตุใด พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ จึงได้ชื่อว่าสรณะ ?

- ก. เป็นที่พึ่งทางใจ ข. เป็นปูชนียวัตถุ
ค. เป็นโบราณวัตถุ ง. เป็นวัตถุมงคล

๒๔. การรักษาอุโบสถศีล กำหนดให้ผู้ถือศีลทำเรื่องใดก่อน ?

- ก. บูชาพระรัตนตรัย ข. ประภาศอุโบสถ
ค. สมาทานศีล ง. รับศีล

๔๓. อุโบสถศีลข้อ ๗ ผู้รักษาต้องงดเว้นเรื่องใด ?
 ก. เสพกาม
 ข. กินข้าวมือเย็น
 ค. แต่งหน้าทาปาก
 ง. นินทาชาวบ้าน
๔๔. ข้อใด ไม่ขัดต่อการรักษาอุโบสถศีลข้อ ๗ ?
 ก. ฟังเทศน์
 ข. ฟ้อนรำ
 ค. ขับร้อง
 ง. ประโคมดนตรี
๔๕. อุโบสถศีลข้อ ๘ มุ่งให้ผู้รักษาตัดความกังวลเรื่องใด?
 ก. การนั่งนอน
 ข. การดื่ม
 ค. การกิน
 ง. การพูดคุย
๔๖. ผู้รักษาอุโบสถศีล ควรเว้นที่นอนประเภทใด ?
 ก. ที่นอนสูงใหญ่
 ข. ที่นอนยัดนุ่น
 ค. ที่นอนยัดสำลี
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๗. อุโบสถประเภทใด เปรียบผู้รักษาเหมือนคนรับจ้างเลี้ยงโค?
 ก. โคपालกอุโบสถ
 ข. นิคคัณฐอุโบสถ
 ค. อริยอุโบสถ
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๘. อุโบสถประเภทใด เป็นการปฏิบัติตนตามพระอรหันต์ ?
 ก. โคपालกอุโบสถ
 ข. นิคคัณฐอุโบสถ
 ค. อริยอุโบสถ
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๙. การถืออุโบสถจะได้รับอานิสงส์มากหรือน้อยขึ้นอยู่กับอะไร ?
 ก. ความจน
 ข. ความรวย
 ค. หน้าที่การงาน
 ง. ความตั้งใจ
๕๐. ข้อใด เป็นผลสูงสุดของการรักษาอุโบสถศีล ?
 ก. มีโภคทรัพย์
 ข. เกิดเป็นเทวดา
 ค. เกิดเป็นพรหม
 ง. บรรลุนิพพาน

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นประถมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก่กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับประถมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

อนนโท พลโท โหติ วตลโท โหติ วณณโท

ยานโท สุขโท โหติ ทิปโท โหติ จกขุโท.

ผู้ให้ข้าว ชื่อว่าให้กำลัง ผู้ให้ผ้า ชื่อว่าให้ผิวพรรณ

ผู้ให้ยานพาหนะ ชื่อว่าให้ความสุข ผู้ให้ประทีปโคมไฟ ชื่อว่าให้จักขุ.

(พุทธ) ส. ส. ๑๕/๔๔

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้เป็นการนอกเทศนาโวหาร อ่างสุภาชิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้จำนวน ๖ สุภาชิตนี้ มาประกอบ ๓ สุภาชิต ห้ามอ่างสุภาชิตซ้ำซ้อนกัน สุภาชิตที่อ่างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความให้ติดต่อกันเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อดตา ทิ อดตโน นาโถ โภ ทิ นาโถ ปโร สिया อดตนา ทิ สุนเทน นาถิ ลภติ พุทธภ.</p> <p>ตนแล เป็นที่พึ่งของตน คนอื่น ใครเล่าจะเป็นที่พึ่งได้ ก็บุคคลมีตนฝึกดีแล้ว ย่อมได้ที่พึ่งที่ไต่ยาก.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>	<p>นคติ อดตสมิ เปมิ นคติ ธณณสมิ ธนิ นคติ ปณณสมิ อาภา วุทธิ เว ปรมา สรา.</p> <p>สิ่งที่รัก (อื่น) เสมอด้วยตนไม่มี ทรัพย์ (อื่น) เสมอด้วย ข้าวเปลือกไม่มี แสงสว่าง (อื่น) เสมอด้วยปัญญา ไม่มี ฝนแล เป็นสละอย่างยิ่ง.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>
<p>อปปมตดา สติมโต สุตติลา โทถ ภิกขโว สุสมาทิตสงกปปา สจจิตตมณฺรูกขถ.</p> <p>ภิกขุทั้งหลาย พวกเธอจงเป็นผู้ไม่ประมาท มีสติ มีศีลตั้งงาม ตั้งความดำริไว้ให้ดี คอยรักษาจิตใจของตน.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย มหานิเทศ</p>	<p>อปปมาทรรตา โทถ สจจิตตมณฺรูกขถ ทุกคา อุทธรตตทานิ ปงเก สนโนว กุลฺลโร.</p> <p>ท่านทั้งหลาย จงยินดีในความไม่ประมาท คอยรักษาจิตใจของตน จงถนอมตนขึ้นจากหล่ม เหมือนช้างที่ตกหล่มถนอมตนขึ้นฉะนั้น.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>
<p>อปปมาทรรโต ภิกขุ ปมาเท ภยทสฺสลิ วา สญฺโญชนิ อญฺ ญฺลฺลิ ทหิ อคฺคิ ว คจฺจติ.</p> <p>ภิกขุยินดีในความไม่ประมาท หรือเห็นภัยในความ ประมาท ย่อมเผาสงโยชนน้อยใหญ่ไป เหมือนไฟไหม้เชื้อ น้อยใหญ่ไป ฉะนั้น.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>	<p>อเทยเยสุ ทหิ ทานิ เทยเยสุ นปเวจฺจติ อาปาสุ พยสนิ ปตฺโต สหยา นิธิตจฺจติ.</p> <p>ผู้ใดให้ทานในบุคคลที่ไม่ควรให้ ไม่ให้ในคนที่ควรให้ ผู้นั้นถึง ความเสื่อมเพราะอันตราย ย่อมไม่ได้สหาย.</p> <p>ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จดกนินบาตชาดก</p>

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. นิพพิทาความหมาย หมายถึงหน่วยอะไร ?

ก. โลก	ข. สังคม
ค. เบญจขันธ์	ง. เพื่อน
๒. โลกโดยตรงหมายถึงข้อใด ?

ก. มนุษย์	ข. สัตว์นรก
ค. แผ่นดิน	ง. หมูสัตว์
๓. คนเขลา ในคำว่า “พวกคนเขลาหมกอยู่” หมายถึงใคร ?

ก. คนไร้ความสามารถ	ข. คนไร้ปัญญา
ค. คนไร้สติ	ง. คนไร้การศึกษา
๔. คำว่า “หมกอยู่ในโลก” หมายถึงอาการเช่นใด?

ก. เพลนสิ่งให้โทษ	ข. หลงสิ่งอาจให้โทษ
ค. ติดสิ่งล่อใจ	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ผู้รู้ในคำว่า “ผู้รู้หาข้องอยู่ไม่” หมายถึงใคร ?

ก. คนมีความสามารถ	ข. คนมีการศึกษา
ค. คนมีสติ	ง. คนมีปัญหา
๖. ผู้รู้ในคำว่า “ผู้รู้หาข้องอยู่ไม่” หมายถึงรู้อะไร ?

- ก. ข่าวดสาร
ข. สถานการณ์
ค. จักรวาล
ง. โลกตามเป็นจริง
๗. อาการสำรวมจิตมีกี่วิธี ?
ก. ๒
ข. ๓
ค. ๔
ง. ๕
๘. ข้อใด เป็นอาการสำรวมจิต ?
ก. ให้ทาน
ข. รักษาศีล
ค. เจริญภาวนา
ง. ถูกทุกข้อ
๙. ผู้ใดสำรวมจิต ผู้นั้นจักพ้นจากบ่วงแห่งมาร คำว่า “มาร” ได้แก่อะไร ?
ก. กิเลสสาม
ข. วัตถุสาม
ค. รูปเสียง
ง. กลิ่นรส
๑๐. คำว่า “บ่วงแห่งมาร” ได้แก่อะไร ?
ก. กิเลสสาม
ข. วัตถุสาม
ค. ตัณหา
ง. ราคะ
๑๑. เห็นสังขารด้วยอะไร จึงหน่ายในทุกข์ ?
ก. สติ
ข. สมาธิ
ค. ปัญญา
ง. วิริยะ
๑๒. เห็นสังขารด้วยอาการอย่างไร จัดเป็นทางแห่งวิสุทธิ ?
ก. ไม่เที่ยง
ข. เป็นทุกข์
ค. เป็นอนัตตา
ง. ถูกทุกข้อ
๑๓. ความไม่เที่ยงแห่งสังขาร เรียกว่าอะไร ?
ก. อนิจจตา
ข. ทุกขตา
ค. อนัตตตา
ง. สุญญตา
๑๔. ความเป็นทุกข์ เป็นลักษณะประจำของอะไร ?
ก. รูป
ข. เวทนา
ค. สัญญา
ง. สังขาร
๑๕. ทุกขตา กำหนดเห็นได้ด้วยทุกข์ก็อย่างไร ?

- ก. ๕ ข. ๘
 ค. ๑๐ ง. ๑๒
๑๖. สภาวทุกข์ คือทุกข์ประจำสังขาร หมายถึงข้อใด ?
 ก.ชาติ ข.ชรา
 ค.มรณะ ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. ปกิณณกทุกข์ คือทุกข์ที่จรมาในชีวิต หมายถึงข้อใด ?
 ก. โสกะ ข. ปริเทวะ
 ค. ทุกขะ ง. ถูกทุกข้อ
๑๘. ความหิว จัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?
 ก. สภาวทุกข์ ข. ปกิณณกทุกข์
 ค. นิพัตถทุกข์ ง. วิปากทุกข์
๑๙. ความไม่มีโรคเป็นลาภอันประเสริฐ เป็นการกล่าวถึงความไม่มีทุกข์ใด ?
 ก. สภาวทุกข์ ข. ปกิณณกทุกข์
 ค. นิพัตถทุกข์ ง. พยาธิทุกข์
๒๐. ความกระวนกระวายใจจัดเป็นทุกข์ประเภทใด ?
 ก. สันตปาทุกข์ ข. วิปากทุกข์
 ค. สหคตทุกข์ ง. วิวาหมูลกทุกข์
๒๑. ผู้ก่อวิวาหมูลกทุกข์ ย่อมต้องประสบกับอะไร ?
 ก. ความไม่สบายใจ ข. ความกลัวแพ้
 ค. ความหวาดระแวง ง. ถูกทุกข้อ
๒๒. คนรู้และเข้าใจในเรื่องอะไร จึงจะไม่ถือตัวถือตน ?
 ก. อนิจจตา ข. ทุกขตา
 ค. อนัตตตา ง. ถูกทุกข้อ
๒๓. ความเป็นอนัตตตาแห่งสังขาร กำหนดรู้ได้ด้วยอาการกี่ย่าง ?
 ก. ๓ ข. ๔
 ค. ๕ ง. ๖
๒๔. ความสิ้นกำหนด เรียกว่าอะไร ?

- ก. นิพพิทา
ข. วิจารณ์
ค. วิมุตติ
ง. วิสุทธิ
๒๕. วิจารณ์ในระดับสังคม เป็นเหตุให้บุคคลไม่ล่วงละเมิดศีลข้อใด ?
ก. ๑
ข. ๒
ค. ๓
ง. ๕
๒๖. ความเฝ้าในชื่อว่า “มทนิมมทโน” หมายถึงเฝ้าในเรื่องใด ?
ก. ลาภยศ
ข. สุรา
ค. สิ่งเสพติด
ง. อาหาร
๒๗. ตัณหาในคำว่า “ตณฺหุขโย” หมายถึงตัณหาประเภทใด?
ก. กามตัณหา
ข. ภวตัณหา
ค. วิภวตัณหา
ง. ถูกทุกข้อ
๒๘. นิโรธ ความดับ หมายถึงอะไรดับหรือดับอะไร ?
ก. โมหะ
ข. ตัณหา
ค. มานะ
ง. ทิฏฐิ
๒๙. วิมุตติ ความหลุดพ้นหมายถึงหลุดพ้นจากอะไร ?
ก. อาสวะ
ข. ตัณหา
ค. ราคะ
ง. นิวรณ์
๓๐. อะไรเป็นเครื่องยืนยันว่าคุณได้หลุดพ้นจากกิเลสแล้ว ?
ก. ปัญญา
ข. ปรีชา
ค. ญาณ
ง. ปริปัญญา
๓๑. ผู้หลุดพ้นด้วยบำเพ็ญสมณะและวิปัสสนา ชื่อว่าหลุดพ้นด้วยวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ
ข. ปัญญาวิมุตติ
ค. สมุจเฉทวิมุตติ
ง. นิสสรณวิมุตติ
๓๒. ผู้หลุดพ้นด้วยเจริญวิปัสสนาอย่างเดียวชื่อว่าหลุดพ้นด้วยวิมุตติใด ?
ก. เจโตวิมุตติ
ข. ปัญญาวิมุตติ
ค. สมุจเฉทวิมุตติ
ง. นิสสรณวิมุตติ
๓๓. ตทั้งควิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยองค์นั้น ๆ หมายถึงหลุดพ้นอย่างไร ?

- ก. ชั่วคราว
ข. ถาวร
ค. เด็ดขาด
ง. สงบราบ
๓๔. วิกขัมภณวิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยการข่มไว้ ถ้ามว่าใช้อะไรข่ม ?
ก. ศील
ข. สมาธิ
ค. ปัญญา
ง. ฌาน
๓๕. สมุจเฉทวิมุตติ ความหลุดพ้นด้วยตัดขาดถ้ามว่าใช้อะไรตัด ?
ก. อริยมรรค
ข. อริยผล
ค. ปัญญา
ง. ฌาน
๓๖. ข้อความใด เป็นคำแปลของวิสุทธิ ?
ก. ความหมดจด
ข. ความหลุดพ้น
ค. ความสิ้นกำหนด
ง. ความสงบ
๓๗. วิสุทธิ จะมีได้ด้วยอะไร ?
ก. ศील
ข. สมาธิ
ค. ปัญญา
ง. ฌาน
๓๘. พิจารณาเห็นสังขารในเรื่องใด จัดเป็น ภังคญาณ ?
ก. ความเกิด
ข. ความแก่
ค. ความเจ็บ
ง. ความดับ
๓๙. พิจารณาเห็นสังขารในเรื่องใด จัดเป็น อาทีนญาณ ?
ก. คุณ
ข. โทษ
ค. ประโยชน์
ง. ความดี
๔๐. อะไรจัดเป็นทางแห่งวิสุทธิ ?
ก. มรรค ๔
ข. ผล ๔
ค. นิพพาน ๑
ง. มรรค ๘
๔๑. กายสุจจริต จัดเข้าในมรรคใด ?
ก. สัมมาวาจา
ข. สัมมากัมมันตะ
ค. สัมมาวายามะ
ง. สัมมาสติ
๔๒. สัมมาวาจา สัมมากัมมันตะ สัมมาอาชีวะ สงเคราะห์เข้าในวิสุทธิใด ?

- ก. สีสวิสุทธิ
 ค. ทิฏฐิวิสุทธิ
 ๔๓. สัมมาวายามะ สัมมาสติ สัมมาสมาธิ สงเคราะห์ไว้ในวิสุทธิใด ?
 ก. สีสวิสุทธิ
 ค. ทิฏฐิวิสุทธิ
 ๔๔. ข้อใด จัดเป็นสันติภายนอก ?
 ก. สงบกาย
 ค. สงบกิเลส
 ๔๕. ข้อใด จัดเป็นสันติภายใน ?
 ก. สงบกาย
 ค. สงบใจ
 ๔๖. ผู้เพ่งความสงบ พึงละโลกามิสเสีย โลกามิสได้แก่อะไร ?
 ก. กามคุณ
 ค. กิเลสกาม
 ๔๗. อะไร เป็นสุขอย่างยิ่ง ?
 ก. วิราคะ
 ค. วิมุตติ
 ๔๘. สอุปาทิเสสนิพพานธาตุ ย่อมมีแก่พระอรหันต์บุคคลในข้อใด ?
 ก. พระโสดาบัน
 ค. พระอนาคามี
 ๔๙. คำว่า “อุปาทิ” ในนิพพานธาตุทั้ง ๒ หมายถึงข้อใด ?
 ก. เบญจขันธ์
 ค. เบญจธรรม
 ๕๐. พระอรหันต์ดับขันธ์ เรียกว่าบรรลุนิพพานใด ?
 ก. นิพพาน
 ค. อนุปาทิเสสนิพพาน
- ข. จิตตวิสุทธิ
 ง. ญาณทัสสนวิสุทธิ
 ข. จิตตวิสุทธิ
 ง. ญาณทัสสนวิสุทธิ
 ข. สงบใจ
 ง. สงบสุข
 ข. สงบวาจา
 ง. ถูกทุกข้อ
 ข. ตัณหา
 ง. นิวรณ์
 ข. นิพพาน
 ง. วิสุทธิ
 ข. พระสกทาคามี
 ง. พระอรหันต์
 ข. เบญจศีล
 ง. ถูกทุกข้อ
 ข. สอุปาทิเสสนิพพาน
 ง. ถูกทุกข้อ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธานុประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. พระโศภิตศิวบำเพ็ญบารมี ๓๐ ทศ ครบบริบูรณ์ ในพระชาติใด ?

ก. พระมหาชนก	ข. พระมหโศถ
ค. พระเตมีย์	ง. พระเวสสันดร
๒. เหตุที่ทำให้เทวดาจุติจากเทวโลก มีกี่ประการ ?

ก. ๕ ประการ	ข. ๖ ประการ
ค. ๗ ประการ	ง. ๘ ประการ
๓. ชมพูทวีป แบ่งการปกครองออกเป็นกี่ส่วน ?

ก. ๑ ส่วน	ข. ๒ ส่วน
ค. ๓ ส่วน	ง. ๔ ส่วน
๔. พระนางสิริมหามายา ทรงพระสุบินนิมิตเห็นสัตว์มงคลชนิดใด ?

ก. โคเผือก	ข. ม้าเผือก
ค. ช้างเผือก	ง. ลิงเผือก
๕. ผู้ใด เป็นสหชาติเกิดพร้อมกันกับพระโศภิตศิว ?

ก. พระนางพิมพา	ข. พระนางรูปนันทา
ค. พระนางเขมา	ง. พระนางมัลลิกา
๖. พระโศภิตศิวได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?

- ก. สิทัตถะ
 ค. อุปติสสะ
 ข. โกลิตะ
 ง. ปีปผลิ
๗. สิทัตถราชกุมาร ทรงอภิเษกสมรสกับสตรีพระนางใด ?
 ก. พระนางมัลลิกา
 ข. พระนางพิมพา
 ค. พระนางรูปนันทา
 ง. พระนางเขมา
๘. สิทัตถราชกุมารทรงเห็น คนแก่ คนเจ็บ คนตาย แล้วมีพระทัยเช่นใด?
 ก. ประทับใจ
 ข. ดีใจ
 ค. แปลกใจ
 ง. สลดใจ
๙. “ราหุล ชาต ...” สิทัตถราชกุมารตรัสขณะทราบการประสูติของพระกุมารใด ?
 ก. ราหุลกุมาร
 ข. บัณฑิตกุมาร
 ค. สุมนกุมาร
 ง. สุขุมกุมาร
๑๐. พญาวสวัตตีมาร ห้ามมิให้สิทัตถราชกุมารทำสิ่งใด ?
 ก. ศึกษาเล่าเรียน
 ข. ครองราชสมบัติ
 ค. ออกบรพชา
 ง. ประพาสอุทยาน
๑๑. สิ่งใด ที่สิทัตถราชกุมารใช้ตัดพระเศศโมลี ?
 ก. มีดดาบ
 ข. พระขรรค์
 ค. มีดโกน
 ง. กรรไกร
๑๒. การทรมานกายให้ลำบาก เรียกว่าอะไร?
 ก. ทุกรกิริยา
 ข. กาลกิริยา
 ค. อกาลกิริยา
 ง. อากัปกิริยา
๑๓. ปัญจวัคคีย์บวชแล้วได้มาพบพระโพธิสัตว์ ณ ที่ใด ?
 ก. สวนลุมพินีวัน
 ข. อุรุเวลาประเทศ
 ค. สวนลัญจิววัน
 ง. บ้านโศภนวัตถุ
๑๔. พระโพธิสัตว์ บำเพ็ญทุกรกิริยาเป็นเวลากี่ปี ?
 ก. ๖ ปี
 ข. ๗ ปี
 ค. ๘ ปี
 ง. ๙ ปี
๑๕. นางปุลณทาสี เข้าใจว่าพระมหาบุรุษเป็นใคร ?

- ก. พระพุทธเจ้า
ข. เทวดา
ค. พระพรหม
ง. พระนารายณ์
๑๖. อาหารชนิดใด ที่นางสุชาดานำมาถวายแก่พระมหาบุรุษ ?
ก. ขนมหัดถก
ข. ขนมหุมมาส
ค. ข้าวสาลี
ง. ข้าวมธุปายาส
๑๗. พระมหาบุรุษ ทรงลอยถาดที่แม่น้ำใด ?
ก. อโนมา
ข. เนรัญชรา
ค. คงคา
ง. ยมูนา
๑๘. โสตถียพรหมณ์ถวายหญ้าคาแก่พระมหาบุรุษ กี่กำมือ ?
ก. ๒ กำมือ
ข. ๔ กำมือ
ค. ๖ กำมือ
ง. ๘ กำมือ
๑๙. พระมหาบุรุษขณะพญาวสวัตตีมาร ด้วยบารมีกี่ประการ?
ก. ๑๐ ประการ
ข. ๒๐ ประการ
ค. ๓๐ ประการ
ง. ๔๐ ประการ
๒๐. พระโพธิสัตว์ตรัสรู้พระสัพพัญญุตญาณ ในเวลาใด?
ก. เวลารุ่งเช้า
ข. เวลาเที่ยงวัน
ค. เวลาค่ำ
ง. เวลาเที่ยงคืน
๒๑. ผู้ใด ทูลอาราธนาให้พระสัมมาสัมพุทธเจ้าแสดงธรรมโปรดหมู่สัตว์ ?
ก. พระอินทร์
ข. ท้าวมหาพรหม
ค. ฆฎิกการพรหม
ง. สหัมบดีพรหม
๒๒. พระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จไปป่าอิสิปตนมฤคทายวันเพื่อโปรดใคร?
ก. ปัญจวัคคีย์
ข. ภัททวัคคีย์
ค. ยสะและสหาย
ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง
๒๓. ในปัญจวัคคีย์ ผู้ได้ดวงตาเห็นธรรมคนแรกคือใคร?
ก. โกณฑัญญะ
ข. วัปปะ
ค. ภัททิยะ
ง. มหานามะ
๒๔. ปัญจวัคคีย์เมื่อฟังอนัตตลักขณสูตรแล้ว บรรลุเป็นพระอริยบุคคลชั้นใด?

- ก. พระโศดาบัน
ข. พระสททาคามี
ค. พระอนาคามี
ง. พระอรหันต์
๒๕. กุลบุตรใด อุทานว่า “ที่นี่ร่วนวายหนอ ที่นี่ขัดข้องหนอ” ?
ก. ยสกุลบุตร
ข. วิมลกุลบุตร
ค. สุพาหุกุลบุตร
ง. ปุณณชีกุลบุตร
๒๖. พระธรรมเทศนาใด ที่พระพุทธเจ้าตรัสโปรดยสกุลบุตร ?
ก. กถาวัตถุ
ข. ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร
ค. อนุปุปพิกถา
ง. มงคลสูตร
๒๗. บุคคลใด เป็นอุบาสกผู้ถึงพระรัตนตรัยคนแรกในพระพุทธศาสนา ?
ก. ยสกุลบุตร
ข. บิดายสกุลบุตร
ค. มารดา ยสกุลบุตร
ง. สุพาหุกุลบุตร
๒๘. ชนกลุ่มใด ที่พระพุทธเจ้าเสด็จไปโปรด ณ ตำบลอุรุเวลาเสนานิคม ?
ก. ปัญจวัคคีย์
ข. ภัททวัคคีย์
ค. ยสและสหาย
ง. ขฎิล ๓ พี่น้อง
๒๙. พระพุทธเจ้าแสดงอาทิตตปริยายสูตร โปรดนักบวชกลุ่มใด ?
ก. ปัญจวัคคีย์
ข. ภัททวัคคีย์
ค. ขฎิล ๓ พี่น้อง
ง. อุปติสสและปริวาร
๓๐. พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองราชคฤห์พร้อมด้วยภิกษุสาวกจำนวนกี่องค์ ?
ก. ๖ องค์
ข. ๖๐ องค์
ค. ๑๐๐๓ องค์
ง. ๑๒๕๐ องค์
๓๑. พระพุทธเจ้าเสด็จไปเมืองราชคฤห์ เพื่อโปรดกษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. พิมพิสาร
ข. สุทโธทนะ
ค. ปเสนทิโกศล
ง. จัณฑปัชโชต
๓๒. ผู้ใด สร้างวัดแห่งแรกถวายในพระพุทธศาสนา ?
ก. พระเจ้าพิมพิสาร
ข. อนาคติณติกเศรษฐี
ค. นางวิสาขา
ง. พระพุทธบิดา
๓๓. อุปติสสปริพาชก ได้ฟังธรรมจากพระเถระองค์ใด ?

- ก. พระวูปปะ
ข. พระภัททิยะ
ค. พระมหานามะ
ง. **พระอัสสชิ**
๓๔. โกลิตปริพาชก ได้ดวงตาเห็นธรรมเพราะฟังธรรมจากใคร?
ก. พระอัสสชิ
ข. พระยสสะ
ค. **อุปติสสปริพาชก**
ง. สญชัยปริพาชก
๓๕. มาณพิกคน ที่พราหมณ์พาวรีส่งไปทูลถามปัญหากับพระพุทธเจ้า ?
ก. ๑๕ คน
ข. **๑๖ คน**
ค. ๑๗ คน
ง. ๑๘ คน
๓๖. สิ่งใด ที่รื้อพราหมณ์เคยถวายแก่พระสารีบุตร ?
ก. ข้าวมธุปายาส
ข. หญ้าคา ๘ กำ
ค. **ข้าว ๑ ท้าพี**
ง. กุฎี
๓๗. พระพุทธเจ้าตรัสสอนให้ถือเอาพระราชาเป็นแบบอย่าง ในเรื่องใด ?
ก. **ว่าง่ายสอนง่าย**
ข. พุดเพราะ
ค. อุดทน
ง. ขยัน
๓๘. พระปุนณมันตานีบุตร ตั้งอยู่ในคุณธรรมกี่ประการ?
ก. ๗ ประการ
ข. ๘ ประการ
ค. ๙ ประการ
ง. **๑๐ ประการ**
๓๙. บุคคลใด ถูกส่งไปทูลเชิญพระพุทธเจ้าให้เสด็จมากรุงกบิลพัสดุ์ ?
ก. **กาฬุทายีอำมาตย์**
ข. นายฉันทะ
ค. อนุรุทธกุมาร
ง. นันทกุมาร
๔๐. พระศาสดาเสด็จถึงกรุงกบิลพัสดุ์แล้วประทับอยู่ ณ ที่ใด ?
ก. เวฬุวัน
ข. เขตวัน
ค. บุพพาราม
ง. **นิโครธาราม**
๔๑. พระพุทธบิดา ได้แก่กษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. **สุทโธทนะ**
ข. สุกโกทนะ
ค. อมิโตทนะ
ง. ไร่โตทนะ
๔๒. พระราชกุมารใด ที่พระนางพิมพาส่งไปทูลขอราชสมบัติกับพระพุทธเจ้า ?

- ก. นันทกุมาร
ข. อนุรุธกุมาร
ค. ภัททियกุมาร
ง. ราหุลกุมาร
๔๓. “ขออย่าให้ภิกษุบวชกุลบุตรที่มารดาบิดาไม่อนุญาต” เป็นคำขอของใคร ?
ก. พระเจ้าสุทโธทนะ
ข. พระนางปชาบดี
ค. พระนางพิมพา
ง. นางวิสาขา
๔๔. ช้างใด ที่พระเทวทัตให้ปล่อยมาเพื่อทำร้ายพระพุทธเจ้า ?
ก. ช้างมเหสีมุกข
ข. ช้างฉัททันต์
ค. ช้างคีรีเมขล์
ง. ช้างนาฬาคีรี
๔๕. พระพุทธเจ้าเสด็จขึ้นไปสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพื่อโปรดใคร ?
ก. พุทธบิดา
ข. พุทธมารดา
ค. พุทธอนุชา
ง. พุทธสาวก
๔๖. กุลบุตรใด ยอมอดอาหารตายถ้าไม่ได้บวชในพระพุทธศาสนา?
ก. พระนันทะ
ข. พระอนุรุธ
ค. พระอานนท์
ง. พระรัฐบาล
๔๗. พระรัฐบาลแสดงธรรมเทศ ๔ แก่กษัตริย์พระองค์ใด ?
ก. โกรัพยะ
ข. สุทโธทนะ
ค. พิมพิสาร
ง. จัณฑปัชโชต
๔๘. ผู้ปรารถนาจะดำรงอยู่ประมาณกัลป์หนึ่งหรือมากกว่านั้น ต้องเจริญธรรมใด?
ก. อริยสัจ ๔
ข. อิทธิบาท ๔
ค. ธรรมเทศ ๔
ง. จักร ๔
๔๙. พระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพาน ในคืนวันเพ็ญเดือนใด?
ก. เดือน ๓
ข. เดือน ๖
ค. เดือน ๘
ง. เดือน ๑๒
๕๐. พระนางพิมพามีเมื่อบวชแล้วได้สำเร็จเป็นพระอริยบุคคลชั้นใด ?
ก. พระโสดาบัน
ข. พระสกทาคามี
ค. พระอนาคามี
ง. พระอรหันต์

ปัญหาและเฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นประถมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. วิชากรรมบถมีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องใด ?
ก. กรรม	ข. ประวัติพระพุทธเจ้า
ค. ประวัติพระสาวก	ง. เรื่องลึกลับ
๒. ความสุขหรือความทุกข์ของคนเรา ขึ้นอยู่กับอะไร ?
ก. ดวงชะตา	ข. ปาฏิหาริย์
ค. เทพเจ้า	ง. การกระทำ
๓. การทำความดีความชั่วในวิชานี้เรียกว่าอะไร?
ก. กรรมบถ	ข. กุศลกรรม
ค. กุศลกรรมบถ	ง. อกุศลกรรมบถ
๔. คนเราทำความดีได้ทางใด?
ก. ทางกาย	ข. ทางวาจา
ค. ทางใจ	ง. ถูกทุกข้อ
๕. ข้อใด เป็นการทำความดี?
ก. ไม่ฆ่าสัตว์	ข. ไม่ลักขโมย
ค. ไม่พูดโกหก	ง. ถูกทุกข้อ
๖. คนทำบุญในชาตินี้ชาติหน้าไปเกิดเป็นอะไร ?

- ก. เทวดา
ข. เปเรต
ค. ปลา
ง. นก
๗. คนทำบาปในชาตินี้ชาติหน้าไปเกิดที่ไหน ?
ก. ดวงจันทร์
ข. ดาวอังคาร
ค. สวรรค์
ง. นรก
๘. ฆาตสัตว์ตัดชีวิตเรียกว่าอะไร ?
ก. ปาณาติบาต
ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุมิจฉาจาร
ง. มุสาวาท
๙. การฆาตสัตว์ตัดชีวิต ในพระพุทธศาสนากล่าวไว้อย่างไร ?
ก. เป็นบาป
ข. เป็นบุญ
ค. เป็นความดี
ง. มีเมตตา
๑๐. คนฆาตสัตว์ตัดชีวิตได้รับผลกรรมเช่นใด ?
ก. ตกนรก
ข. มีโรคมมาก
ค. อายุสั้น
ง. ถูกทุกข้อ
๑๑. ลักขโมยของพ่อแม่เรียกว่าอะไร ?
ก. ปาณาติบาต
ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุมิจฉาจาร
ง. มุสาวาท
๑๒. คนทั่วไปเรียกคนลักทรัพย์ว่าอะไร ?
ก. ฆาตกร
ข. หัวขโมย
ค. คนเจ้าชู้
ง. นักเลง
๑๓. คนลักขโมยของคนอื่นได้รับผลกรรมเช่นใด ?
ก. ติดคุก
ข. ถูกทำโทษ
ค. ตกนรก
ง. ถูกทุกข้อ
๑๔. การล่วงละเมิดทางเพศเรียกว่าอะไร?
ก. ปาณาติบาต
ข. อทินนาทาน
ค. กาเมสุมิจฉาจาร
ง. มุสาวาท
๑๕. รักเดียวใจเดียวเกี่ยวข้องกับกรรมบถใด ?

- ก. ปาณาติบาต
ค. กามเมสุมิจฉาจาร
 ๑๖. ชายต้องห้ามในอกุศลกรรมบถข้อ ๓ หมายถึงใคร ?
 ก. สามีคนอื่น
 ค. สามเณร
 ๑๗. คำพูดในข้อใดตรงกับมุสาวาท ?
ก. คำโกหก
 ค. คำหยาบ
 ๑๘. คำพูดในข้อใด ตรงกับปิสุณวาจา ?
 ก. คำสาบาน
 ค. คำหยาบ
 ๑๙. คำพูดในข้อใด ตรงกับมุรสุวาจา ?
 ก. คำด่า
 ค. คำหยาบ
 ๒๐. คำพูดในข้อใด ตรงกับสัมผัสปปลาปะ ?
 ก. คำหวาน
 ค. คำหยาบ
 ๒๑. มุสาวาทเป็นบาป เพราะเหตุใด?
 ก. ให้เขาเจ็บใจ
 ค. ให้เขาแตกแยก
 ๒๒. ปิสุณวาจาเป็นบาป เพราะเหตุใด?
 ก. ให้เขาอับอาย
ค. ให้เขาแตกแยก
 ๒๓. มุรสุวาจาเป็นบาป เพราะเหตุใด?
ก. ให้เขาเจ็บใจ
 ค. ให้เขาเห็นใจ
 ๒๔. สัมผัสปปลาปะเป็นบาป เพราะเหตุใด?
- ข. อทินนาทาน
 ง. พยาบาท
 ข. ภิกษุ
ง. ถูกทุกข้อ
 ข. คำย่อ
 ง. คำไร้สาระ
ข. คำส่อเสียด
 ง. คำอธิษฐาน
 ข. คำสาปแช่ง
ง. ถูกทุกข้อ
 ข. คำไพเราะ
ง. คำเพื่อใจ
 ข. ให้เขาหวาดกลัว
ง. ให้เขาเข้าใจผิด
 ข. ให้เขาหวาดกลัว
 ง. ให้เขาเข้าใจผิด
 ข. ให้เขาขมขื่น
 ง. ให้เขาหลงใหล

- ก. ไร้สาระ
ค. ทำให้เสียเวลา
๒๕. โคนันทวิศาลไม่ยอมลากเกวียน เพราะคำพูดประเภทใด ?
ก. คำเท็จ
ค. คำส่อเสียด
๒๖. คนพูดโกหก คนพูดคำหยาบ เมื่อตายไป ย่อมได้รับผลกรรมใด ?
ก. ตกนรก
ค. เป็นอสุรกาย
๒๗. ข้อใดเป็นเศษกรรมของคนพูดมุสาวาท?
ก. ไร้มาก
ค. อายุสั้น
๒๘. ข้อใด เป็นเศษกรรมของคนพูดส่อเสียด ?
ก. ไร้มาก
ค. ถูกฉ้อโกง
๒๙. อภิชฌา คืออะไร ?
ก. ความโลภอยากได้
ค. ความเห็นผิด
๓๐. พยาบาท คืออะไร ?
ก. ความปองร้าย
ค. ความโกรธแค้น
๓๑. มิจฉาทิฎฐิ คืออะไร ?
ก. ความดูร้าย
ค. ความเห็นผิด
๓๒. คนเราไม่เชื่อเรื่องบุญบาป เพราะอกุศลกรรมบถใด ?
ก. อภิชฌา
ค. มิจฉาทิฎฐิ
๓๓. คนมิจฉาทิฎฐิมีลักษณะเช่นไร ?
- ข. ไร้ประโยชน์
ง. ถูกทุกข้อ
- ข. คำหยาบ
ง. คำเพ้อเจ้อ
- ข. เป็นเปรต
ง. ถูกทุกข้อ
- ข. ยากจน
ง. ไม่น่าเชื่อถือ
- ข. แตกจากมิตร
ง. ถูกลอบทำร้าย
- ข. ความอาฆาต
ง. ความเห็นถูก
- ข. ความอาฆาต
ง. ถูกทุกข้อ
- ข. ความฉุนเฉียว
ง. ความเห็นถูก
- ข. พยาบาท
ง. ถูกทุกข้อ

- ก. โลกมาก
ค. เห็นผิดเป็นชอบ
๓๔. อกุศลกรรมบถใด มีโทษมากที่สุด ?
 ก. อภิชฌา
 ข. พยาบาท
 ค. **มิจฉาทิฏฐิ**
 ง. มุสาวาท
๓๕. ข้อใด เป็นโทษของอกุศลกรรมบถ?
 ก. ให้ตกนรก
 ข. ให้เกิดเป็นเปรต
 ค. ให้เกิดเป็นสัตว์ดิรัจฉาน
 ง. **ถูกทุกข้อ**
๓๖. กรรมนำสัตว์ไปสู่ภพภูมิที่ดี เช่น เกิดเป็นมนุษย์หรือเทวดา คือข้อใด ?
 ก. กรรมบถ
 ข. กุศลกรรม
 ค. **กุศลกรรมบถ**
 ง. อกุศลกรรมบถ
๓๗. การทำความดีของมนุษย์เรา ในวิชากรรมบถนี้กล่าวไว้กี่อย่าง?
 ก. ๕ อย่าง
 ข. ๘ อย่าง
 ค. **๑๐ อย่าง**
 ง. ๑๒ อย่าง
๓๘. กุศลกรรมบถใด ทำให้มนุษย์เรามีเมตตาปรารถนาดีต่อกัน ?
 ก. **เว้นปาณาติบาต**
 ข. เว้นอทินนาทาน
 ค. เว้นมุสาวาท
 ง. เว้นผรุสวาจา
๓๙. คนไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิต จะได้รับผลกรรมใด ?
 ก. **มีอายุยืน**
 ข. มีทรัพย์
 ค. มีคนเชื่อถือ
 ง. มีปัญญาดี
๔๐. คนซื้อสัตย์สุจริต ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน เชื่อว่าประพบัติกรรมบถใด ?
 ก. เว้นปาณาติบาต
 ข. **เว้นอทินนาทาน**
 ค. เว้นมุสาวาท
 ง. เว้นปิสุณวาจา
๔๑. กรรมบถใด สามารถแก้ปัญหาการมั่วสุมทางเพศของวัยรุ่นได้ ?
 ก. เว้นปาณาติบาต
 ข. **เว้นกาเมสุมิฉฉาจาร**
 ค. เว้นมุสาวาท
 ง. เว้นปิสุณวาจา
๔๒. ไม่ฆ่าสัตว์ ไม่ลักทรัพย์ ไม่ประพฤตินอกใจในกาม จัดเข้าในข้อใด ?

- ก. กรรมบถ
ข. กุศลกรรมบถ
- ค. อกุศลกรรมบถ
ง. ถูกทุกข้อ
๔๓. ผู้จะงดเว้นจากพรุสวาจา ควรใช้คำพูดเช่นไร ?
ก. คำไพเราะ
ข. คำสุภาพ
ค. คำอ่อนโยน
ง. ถูกทุกข้อ
๔๔. ผู้จะงดเว้นจากสัมผัปปลาปะ ควรใช้คำพูดเช่นไร ?
ก. คำจริง
ข. คำสุภาพ
ค. คำมีสาระ
ง. คำไพเราะ
๔๕. บุคคลประพฤตินั้นเช่นไร เรียกว่าไม่ละโมภโลกมาก ?
ก. ไม่ทำร้ายใคร
ข. ไม่ข้ายสีใคร
ค. ไม่ด่าใคร
ง. ไม่อยากได้ของใคร
๔๖. ความคิดใด ไม่จัดเป็นพยาบาท ?
ก. รู้แพ้
ข. รู้ชนะ
ค. รู้ภัย
ง. ถูกทุกข้อ
๔๗. ความคิดใด เป็นสัมมาทิฐิ ?
ก. กรรมให้ผลจริง
ข. นรกสวรรค์มีจริง
ค. บุญบาปมีจริง
ง. ถูกทุกข้อ
๔๘. เห็นว่าพ่อแม่ครูบาอาจารย์มีบุญคุณต่อเรา ตรงกับข้อใด ?
ก. อภิขณา
ข. พยาบาท
ค. สัมมาทิฐิ
ง. มิจฉาทิฐิ
๔๙. ในวิชากรรมบถกล่าววว่า คนจะดีหรือเลว พิจารณาจากอะไร ?
ก. การกระทำ
ข. คำพูด
ค. ความคิด
ง. ถูกทุกข้อ
๕๐. คนอยากไปเกิดบนสวรรค์ควรตั้งตนอยู่ในข้อใด ?
ก. กุศลกรรมบถ
ข. อกุศลกรรมบถ
ค. ทุจริต
ง. บาปกรรม

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นมัธยมศึกษา

ปัญหาวิชาเรียงความแก่กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับมัธยมศึกษา

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

โอวาทเยยานุสาเสยย อสพภา จ นิวารเย

สตัด์ ทิ โส ปิโย โหติ อสตัด์ โหติ อปปิโย.

บุคคลควรเตือนกัน ควรสอนกัน และป้องกันจากคนไม่ดี

เพราะเขาย่อมเป็นที่รักของคนดี แต่ไม่เป็นที่รักของคนไม่ดี.

(พุทธ) ขุ. ธ. ๒๕/๒๕

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้เป็นทำนองเทศนาโวหาร **อ้างสุภาษิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้จำนวน ๖ สุภาษิตนี้** มาประกอบ ๓ สุภาษิต ห้ามอ้างสุภาษิตซ้ำซ้อนกัน สุภาษิตที่อ้างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>ปาปญเจ ปุริโส กยิรา น นํ กยิรา ปุนปุณํ น ตมहि ฉนทํ กยิราถ ทุกโข ปาปสส อจฺจโย. ถ้าคนพึงทำบาป ก็ไม่ควรทำบาปนั้นบ่อยๆ ไม่ควรทำ ความพอใจในบาปนั้น เพราะการสั่งสมบาป นำทุกข์มาให้. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>	<p>โย ปุพฺเพ กตฺถยาโณ กตฺถโณ นาวพฺพมฺมตี ปจฺฉา กิจฺเจ สมฺปฺปนฺเน กตฺตารํ นาธิจฺฉตี. ผู้อื่นทำความดีให้ ทำประโยชน์ให้ก่อน แต่ไม่สำนึกถึง (บุญคุณ) เมื่อมีกิจเกิดขึ้นภายหลัง จะหาผู้ช่วยทำไม่ได้. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เอกนิบาตชาดก</p>
<p>ชิตฺจฉา ปรมฺมา โรคา สงฺขารา ปรมฺมา ทุกฺขา เอตํ ญตฺวา ยถาญตํ นิพฺพานํ ปรมํ สุขํ. ความหิวเป็นโรคอย่างยิ่ง สังขารเป็นทุกข์อย่างยิ่ง รู้ข้อนี้ตามเป็นจริงแล้ว ดับเสียได้ เป็นสุขอย่างยิ่ง. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>	<p>โกสฺสขํ ภัยโต ทิสฺวา วิริยารมฺภณฺจ เขมโต อารทฺธวิริยา โทถ เอสา พุทฺธานุสาสนี. ท่านทั้งหลายจงเห็นความเกียจคร้านเป็นภัย และเห็นการ ปรารภความเพียร เป็นความปลอดภัย แล้วปรารภความเพียรเถิด นี่เป็นพุทธานุสาสนี. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จริยาปิฎก</p>
<p>โย จ วสฺสสตัด์ ชิเว กุสฺสิดอ หินฺวิริโย เอกาทํ ชิวิตํ เสยโย วิริยํ อารภโต ทพฺพํ. ผู้ใดเกียจคร้าน มีความเพียรเลว พึงเป็นอยู่ตั้งร้อยปี แต่ผู้ปรารภความเพียรมั่นคง มีชีวิตอยู่เพียงวันเดียว ประเสริฐกว่าผู้นั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>	<p>สพฺพทา สิลสมฺปนฺโน ปณฺณวา สฺสฺมาทิตโต อารทฺธวิริโย ปหิตฺตโต โอมํ ตรตี ทุตฺตรํ. ผู้ถึงพร้อมด้วยศีล มีปัญญา มีใจมั่นคงแล้ว ปรารภความเพียร ตั้งตนไว้ในกาลทุกเมื่อ ย่อมข้ามโอชะที่ข้ามได้ยาก. ที่มา สุตตันตปิฎก สังยุตตนิกาย สคาถวรรค</p>

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. พุทธพจน์ว่า “จิตเตอสงกิลิฏฺเฐสุคติ ปาฏิกงฺขา” ยืนยันเรื่องใด ?
ก. ตายแล้วเกิด	ข. ตายแล้วสูญ
ค. ตายแล้วฟื้น	ง. ถูกทุกข้อ
๒. ภูมิเป็นที่ไปดีเรียกว่าอะไร ?
ก. สุคติ	ข. ทุคติ
ค. ภพ	ง. คติ
๓. คำตอบในข้อใด จัดเป็นทุกคติ ?
ก. นีระยะ	ข. ตีรัจฉานโยนิ
ค. ปิตติวิสยะ	ง. ถูกทุกข้อ
๔. เทวทูต หมายถึงใคร ?
ก. คนแก่	ข. คนเจ็บ
ค. คนตาย	ง. ถูกทุกข้อ
๕. เทวทูตเป็นสัญญาณเตือนมนุษย์ให้ตระหนักในเรื่องใด ?
ก. ความไม่โลภ	ข. ความไม่โกรธ
ค. ความไม่หลง	ง. ความไม่ประมาท

๑๕. อุปปีฬกรรม ทำหน้าที่อะไร ?
- ก. แต่งให้เกิด
ข. สนับสนุน
ค. บีบคั้น
ง. ตัดรอน
๑๖. การถูกตัดสินประหารชีวิต จัดเป็นกรรมอะไร ?
- ก. อโหสิกรรม
ข. ชนกกรรม
ค. พหุลกรรม
ง. ทิฏฐธรรมเวทนียกรรม
๑๗. กรรมที่ทำบ่อย ๆ เรียกว่าอะไร ?
- ก. ครุกรรม
ข. พหุลกรรม
ค. อาสันนกรรม
ง. กัตตาคารม
๑๘. วิปัสสนากัมมัฏฐาน ท่านสอนให้พิจารณาเรื่องอะไร ?
- ก. ชั้นที่ ๕
ข. อายุตนะ ๑๒
ค. อินทรีย์ ๒๒
ง. ถูกทุกข้อ
๑๙. หัวใจสมถกัมมัฏฐาน มีเท่าไร ?
- ก. ๓
ข. ๔
ค. ๕
ง. ๖
๒๐. การพิจารณาร่างกายตนเองให้เห็นว่าไม่สวยไม่งามจัดเป็นกัมมัฏฐานใด ?
- ก. กายคตาสติ
ข. เมตตา
ค. กสิณ
ง. จตุธาตุมุทิตา
๒๑. พิจารณาว่า เรารักสุขเกลียดทุกข์ฉันใด... เป็นการเจริญกัมมัฏฐานใด ?
- ก. กายคตาสติ
ข. เมตตา
ค. กสิณ
ง. พุทธานุสสติ
๒๒. วิธีเจริญกสิณ ต้องเจริญด้วยอาการอย่างไร ?
- ก. เพ่ง
ข. ยืน
ค. เดิน
ง. นั่ง
๒๓. ธรรมโอสถขนานใด ใช้แก้กามฉันท ?
- ก. พุทธานุสสติ
ข. กายคตาสติ
ค. เมตตา
ง. กสิณ

๒๔. การเจริญพทุธานุสสติ แก่นิรวรณใด ?
ก. กามฉันทะ	ข. พยาบาท
ค. ถีนมิทระ	ง. อุทัจจกุกกัจจะ
๒๕. การเจริญกสิณ แก่นิรวรณใด ?
ก. กามฉันทะ	ข. พยาบาท
ค. ถีนมิทระ	ง. อุทัจจกุกกัจจะ
๒๖. คนไม่เชื่อผลของบุญและบาป ควรเจริญกัมมัฏฐานใด ?
ก. กายคตาสติ	ข. เมตตา
ค. กสิณ	ง. จตุธาตुวัตถาน
๒๗. ปิติ ความเอื้อมใจ เป็นคู่ปรับกับนิรวรณใด ?
ก. กามฉันทะ	ข. พยาบาท
ค. ถีนมิทระ	ง. อุทัจจกุกกัจจะ
๒๘. ผู้ที่ประมาทในวัย ควรพิจารณาเรื่องใดบ่อย ๆ ?
ก. ความเจ็บป่วย	ข. ความแก่
ค. ความตาย	ง. ความพลัดพราก
๒๙. ผู้ที่ประมาทในชีวิต ควรพิจารณาเรื่องใดบ่อย ๆ ?
ก. ความเจ็บป่วย	ข. ความแก่
ค. ความตาย	ง. ความพลัดพราก
๓๐. สติปัฏฐาน เป็นการตั้งสติพิจารณาเรื่องของใคร ?
ก. ตนเอง	ข. บุคคลอื่น
ค. เพื่อน	ง. ญาติพี่น้อง
๓๑. การเจริญสติปัฏฐาน เหมาะกับคนวัยใด ?
ก. วัยรู้ดียงสา	ข. วัยกลางคน
ค. วัยชรา	ง. ถูกทุกข้อ
๓๒. ธรรมที่เป็นอารมณ์ของสมถกัมมัฏฐาน ตามนัยอรรถกถามีกี่อย่าง ?
ก. ๑๐	ข. ๒๐
ค. ๓๐	ง. ๔๐

๓๓. จะเจริญกุศลกัมมัญฐานต้องเพ่งอะไรให้จิตเป็นสมาธิ ?
 ก. ดิน
 ข. น้ำ
 ค. ไฟ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๔. การพิจารณาซากศพเพื่อให้จิตเป็นสมาธิ เป็นกัมมัญฐานใด ?
 ก. กสิณ
 ข. อสุภะ
 ค. อนุสสติ
 ง. จตุธาตววัตถาน
๓๕. พุทธานุสสติ มีวิธีเจริญด้วยอาการอย่างไร ?
 ก. สาทยาย
 ข. น้อมรำลึก
 ค. พิจารณา
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๖. สติกำหนดกลมหายใจเข้าออก เรียกว่าอะไร ?
 ก. สีลानุสสติ
 ข. อานาปานัสสติ
 ค. เทวตานุสสติ
 ง. อุปमानุสสติ
๓๗. กายคตาสติ หมายถึงการพิจารณาในเรื่องใด ?
 ก. ผม
 ข. ขน
 ค. เล็บ
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๘. การเจริญเมตตาพรหมวิหาร ท่านสอนให้เริ่มที่ใครก่อน ?
 ก. พ่อแม่
 ข. ครูอาจารย์
 ค. สรรพสัตว์
 ง. ตนเอง
๓๙. ร่างกายบุคคลเคลื่อนไหวได้ เพราะอาศัยธาตุใดเป็นสำคัญ ?
 ก. ปฐวีธาตุ
 ข. อาโปธาตุ
 ค. เตโชธาตุ
 ง. วาโยธาตุ
๔๐. อากาสนัญญาตนะ มีคำบริกรรมว่าอย่างไร ?
 ก. อนนโต อากาโส
 ข. อนนตวิญญานัง
 ค. นตถิกิณฺจิ
 ง. สนตเมตํ ฯ
๔๑. คนมีลักษณะติดสวายติดงาม เป็นคนจริตใด ?
 ก. ราคะจริต
 ข. โทสะจริต
 ค. โมหะจริต
 ง. สัทธาจริต

๔๒. คนจรจัดตั้งกล่าวในข้อ ๔๑ ควรเจริญกัมมัฏฐานใด ?
 ก. อสุภะ
 ข. อานาปานัสสติ
 ค. จตุธาตุมัตถะ
 ง. อุปสมานุสสติ
๔๓. คนที่มีความเชื่อมงายขาดเหตุผล เป็นคนจรจัดใด ?
 ก. รากจรจัด
 ข. โมหจรจัด
 ค. สัทธาจรจัด
 ง. วิตกจรจัด
๔๔. คนจรจัดตั้งกล่าวในข้อ ๔๓ ควรเจริญกัมมัฏฐานใด ?
 ก. อสุภะ
 ข. อานาปานัสสติ
 ค. จตุธาตุมัตถะ
 ง. อุปสมานุสสติ
๔๕. การเจริญสมาธิถึงขั้นไหน จึงจะได้บรรลุปฐมฌาน ?
 ก. บริกรรมภาวนา
 ข. อุปจารภาวนา
 ค. อัปปนาภาวนา
 ง. ถูกทุกข้อ
๔๖. ความในข้อใด เป็นความหมายของพุทธคุณบทว่า สมมาสมพุทโธ ?
 ก. เป็นพระอรหันต์
 ข. ตรัสรู้เองโดยชอบ
 ค. เสด็จไปดี
 ง. รู้แจ้งโลก
๔๗. ความในข้อใด เป็นความหมายของพุทธคุณบทว่า พุทโธ ?
 ก. ผู้รู้แจ้งโลก
 ข. ผู้เสด็จไปดีแล้ว
 ค. ผู้มีโชค
 ง. ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
๔๘. ผู้ทรงจำแนกพระธรรม เป็นความหมายของพุทธคุณบทใด ?
 ก. อรหิ
 ข. สตถา เทวมนุสสานิ
 ค. พุทโธ
 ง. ภควา
๔๙. ปัญญาให้เห็นสภาวธรรมโดยอาการอย่างไร จัดเป็นวิปัสสนากัมมัฏฐาน ?
 ก. ไม่เที่ยง
 ข. เป็นทุกข์
 ค. เป็นอนัตตา
 ง. ถูกทุกข้อ
๕๐. วิปัสสนูปกิเลสที่ทำให้บุคคลสำคัญตนว่าบรรลุมรรคผล คือข้อใด ?
 ก. ญาณ
 ข. ปีติ
 ค. อุเบกขา
 ง. ถูกทุกข้อ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธธานุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. พระเวสสันดรครั้งนั้นทิวงคตแล้ว ไปอุบัติในสวรรค์ชั้นใด ?

ก. ดาวดึงส์	ข. ยามา
ค. ดุสิต	ง. นิมมานรดี
๒. เหตุที่ทำให้เทวดาจุติจากเทวโลก มีกี่ประการ ?

ก. ๒ ประการ	ข. ๓ ประการ
ค. ๔ ประการ	ง. ๕ ประการ
๓. ในปัจจุบัน ชมพูทวีปคือดินแดนประเทศใด ?

ก. อินเดีย	ข. จีน
ค. อินโดนีเซีย	ง. เวียดนาม
๔. ชมพูทวีป แบ่งการปกครองออกเป็นกี่ส่วน ?

ก. ๑ ส่วน	ข. ๒ ส่วน
ค. ๓ ส่วน	ง. ๔ ส่วน
๕. ทิวภูมิจึงคือความเห็นของคนในชมพูทวีป แบ่งออกเป็นกี่อย่าง ?

ก. ๒ อย่าง	ข. ๓ อย่าง
ค. ๔ อย่าง	ง. ๕ อย่าง

๖. เมืองกบิลพัสดุ์ ตั้งตามชื่อของดาบสใด ?

ก. กบิลดาบส

ข. อสิตดาบส

ค. อุททกดาบส

ง. อาหารดาบส

๗. สุทโธทนะราชกุมารอภิเษกสมรสกับสตรีพระนางใด?

ก. พระนางปมิตา

ข. พระนางอมิตา

ค. พระนางมาया

ง. พระนางยโสธรา

๘. พระนางสิริมหามายา ประสูติพระโอรส ณ ภายใต้อันไม้ใด?

ก. ต้นหว้า

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นโพธิ์

ง. ต้นไทร

๙. ต้นไม้ใด อุบัติขึ้นมาพร้อมกับพระโพธิสัตว์ ?

ก. ต้นหว้า

ข. ต้นสาละ

ค. ต้นไทร

ง. ต้นโพธิ์

๑๐. พระโพธิสัตว์ ได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?

ก. สิทธิทัตะ

ข. นันทะ

ค. อานันทะ

ง. อนुरुทัตะ

๑๑. พระมารดาทิวงคตขณะสิทธัตถราชกุมารประสูติได้กี่วัน?

ก. ๓ วัน

ข. ๕ วัน

ค. ๗ วัน

ง. ๙ วัน

๑๒. สิทธัตถราชกุมาร อภิเษกสมรสกับสตรีพระนางใด ?

ก. พระนางปมิตา

ข. พระนางอมิตา

ค. พระนางพิมพา

ง. พระนางรูปันณา

๑๓. “ราहुลี ชาต ...” สิทธัตถราชกุมารตรัสขณะทราบการประสูติของพระกุมารใด ?

ก. นันทกุมาร

ข. อานันทกุมาร

ค. อนुरुทักุมาร

ง. ราहुลกุมาร

๑๔. สิทธัตถราชกุมาร ทรงตัดพระเมาลีด้วยสิ่งใด ?

ก. พระแสงกรรบิด

ข. พระขรรค์

ค. พระแสงดาบ

ง. พระแสงกริช

๓๓. พระพุทธเจ้าทรงแสดงอุบายระงับความง่วงแก่พระเถระใด ?
 ก. พระยสสะ
 ข. พระสารีบุตร
 ค. พระโมคคัลลานะ
 ง. พระมหากัสสปะ
๓๔. มานพิกคน ที่พราหมณ์พาวรีส่งไปทูลถามปัญหาแก่พระพุทธเจ้า?
 ก. ๑๖ คน
 ข. ๑๗ คน
 ค. ๑๘ คน
 ง. ๑๙ คน
๓๕. ราชพราหมณ์ได้บวชเป็นพระภิกษุ เพราะความกตัญญูของพระเถระใด?
 ก. พระมหากัสสปะ
 ข. พระโมคคัลลานะ
 ค. พระสารีบุตร
 ง. พระอานนท์
๓๖. พระพุทธเจ้าเสด็จไปทรงโปรดพระพุทธบิดา ณ สถานที่ใด ?
 ก. สวรรค์ชั้นดาวดึงส์
 ข. เมืองกบิลพัสดุ์
 ค. เมืองเทวทหะ
 ง. เมืองอุชเชนี
๓๗. วัดใด ที่พระประยูรญาติสร้างถวายเป็นที่ประทับของพระพุทธเจ้า ?
 ก. เวฬุวนาราม
 ข. เขตวนาราม
 ค. บุพพาราม
 ง. นิโครธาราม
๓๘. พระพุทธเจ้าทรงแสดงจันทกนิพนรชาดก เพื่อละความโศกเศร้าของใคร ?
 ก. พระพุทธบิดา
 ข. พระพุทธมารดา
 ค. พระนางพิมพา
 ง. พระนางรูปนันทา
๓๙. ราชกุมารทรงได้รับการบรรพชาด้วยวิธีใด ?
 ก. เอหิภิกขุ
 ข. รับโอาวาห ๓
 ค. รับไตรสรณคมน์
 ง. ญัตติจตุตถกรรม
๔๐. ราชกุมารพระองค์ใด มีได้ประสูติในศากยวงศ์ ?
 ก. เทวทัต
 ข. อนรุทณะ
 ค. ภัคคุ
 ง. กิมพิละ
๔๑. พระอานนท์บรรลุปะเป็นพระโสดาบัน เพราะได้ฟังโอวาทจากพระเถระใด ?
 ก. พระสารีบุตร
 ข. พระอุบาลี
 ค. พระสิวลี
 ง. พระปุลณณมันตานีบุตร

ปัญหาและเฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นมัธยมศึกษา
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. พระพุทธศาสนาสอนให้เชื่อเรื่องใด ?
ก. กรรม	ข. ปาฏิหาริย์
ค. โหราศาสตร์	ง. ไสยศาสตร์
๒. สัตว์โลกมีทั้งสุขและทุกข์ด้วยอำนาจอะไร ?
ก. บุญ	ข. บาป
ค. กรรม	ง. บาปเคราะห์
๓. กรรมเป็นเหตุนำสัตว์ไปสู่สุคติและทุคติเรียกว่าอะไร ?
ก. กรรมลิขิต	ข. กรรมบถ
ค. กรรมฐาน	ง. กรรมกิเลส
๔. กรรมบถ มีความหมายตรงกับข้อใด?
ก. ทางทำกรรม	ข. ผลของกรรม
ค. เรื่องของกรรม	ง. การชดใช้กรรม
๕. ข้อใด กล่าวเรื่องกรรมในพระพุทธศาสนาได้ถูกต้อง ?
ก. ตัดกรรมได้	ข. ถอนกรรมได้
ค. แก้กรรมได้	ง. รับผลกรรม

๑๕. ยักยอกทรัพย์ประเภทใดเป็นอทินนาทาน ?
 ก. เงินชดเชยโควิด
 ข. เงินผู้สูงอายุ
 ค. เงินประกันสังคม
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๖. ข้อใด เป็นหญิงต้องห้ามในอกุศลกรรมบถข้อ ๓ ?
 ก. หญิงมีสามี
 ข. หญิงมีญาติรักษา
 ค. หญิงมีธรรมรักษา
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. กามะสุมิจฉาจารย์หมายถึงข้อใด ?
 ก. ไม่เคารพพ่อแม่
 ข. ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่
 ค. **นอกใจคู่ครอง**
 ง. ไม่ทำตามกติกา
๑๘. การคบซ้อน มีความหมายสอดคล้องกับอกุศลกรรมบถใด?
 ก. อทินนาทาน
 ข. **กามะสุมิจฉาจารย์**
 ค. มุสาวาท
 ง. ฝรุสวาจา
๑๙. ข้อใด เป็นผลกระทบเกิดจากกามะสุมิจฉาจารย์ ?
 ก. เสพยาเสพติด
 ข. ทำร้ายพ่อแม่
 ค. **ละเมิดทางเพศ**
 ง. ทุจริตคอร์รัปชั่น
๒๐. ข้อใด เป็นมุสาวาทเกิดขึ้นทางกาย ?
 ก. พูดเท็จ
 ข. สั่งให้พูดเท็จ
 ค. ให้การเท็จ
 ง. **ปลอมลายเซ็น**
๒๑. มุสาวาทเกิดผลเสียแก่คนอื่นอย่างไร ?
 ก. **ให้เสียประโยชน์**
 ข. ให้เจ็บใจ
 ค. ให้แตกแยก
 ง. ให้่งมงาย
๒๒. โทษเบาที่สุดในการพูดมุสาวาท คือข้อใด ?
 ก. **ขาดความนับถือ**
 ข. ชัดสนเงินทอง
 ค. วิกลจจริต
 ง. อายุสั้น
๒๓. คำพูดส่อเสียดเกิดผลเสียแก่คนอื่นอย่างไร?
 ก. ให้เสียประโยชน์
 ข. ให้เจ็บใจ
 ค. **ให้แตกแยก**
 ง. ให้่งมงาย

๒๔. คำพูดประเภทใด ผู้พูดมีเจตนามุ่งทำลายจิตใจผู้ฟัง ?
 ก. มุสาวาท **ข. ผรุสวาจา**
 ค. ปิสุณวาจา ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๕. เมื่อต้องการให้เกิดความสามัคคีในสังคม ควรเว้นคำพูดเช่นใด ?
 ก. คำสัจย์ **ข. คำไพเราะ**
ค. คำยุยง ง. คำหยาบ
๒๖. เจตนาเป็นเหตุให้พูดคำหยาบ เรียกว่าอะไร ?
 ก. มุสาวาท **ข. ปิสุณวาจา**
ค. ผรุสวาจา ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๗. ถ้อยคำที่ไร้ประโยชน์สำหรับผู้ฟัง เรียกว่าอะไร ?
 ก. มุสาวาท **ข. ปิสุณวาจา**
 ค. ผรุสวาจา **ง. สัมผัสปลลาปะ**
๒๘. พูดเอาดีใส่ตัว เอาชั่วใส่ผู้อื่น เป็นอกุศลกรรมบถใด ?
 ก. มุสาวาท **ข. ปิสุณวาจา**
 ค. ผรุสวาจา ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๙. ข้อใด เป็นอกุศลกรรมบถที่เกิดขึ้นทางกาย ?
ก. ไม่ลักทรัพย์ **ข. ไม่ละโมภ**
 ค. ไม่พยาบาท ง. เห็นชอบ
๓๐. กรรมที่เกิดขึ้นทางใจ เรียกว่าอะไร ?
 ก. กายกรรม **ข. วจีกรรม**
ค. มโนกรรม ง. ถูกทุกข้อ
๓๑. ข้อใดเป็นมโนกรรมฝ่ายอกุศล ?
 ก. อภิชฌา **ข. พยาบาท**
 ค. มิจฉาทิฎฐิ **ง. ถูกทุกข้อ**
๓๒. ความเพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น เป็นอกุศลกรรมบถใด ?
ก. อภิชฌา **ข. พยาบาท**
 ค. มิจฉาทิฎฐิ ง. ถูกทุกข้อ

๓๓. ความเห็นผิดจากคลองธรรม เรียกว่าอะไร ?
 ก. สัมมาทิฐิ
 ข. อภิชฌา
 ค. อวิชชา
 ง. มิจฉาทิฐิ
๓๔. ข้อใดเพียงแต่คิดในใจก็สำเร็จเป็นกรรมบถแล้ว?
 ก. ปาณาติบาต
 ข. อทินนาทาน
 ค. สัมผัสปลาปะ
 ง. มิจฉาทิฐิ
๓๕. การกระทำทางกาย วาจา ใจ จะสำเร็จเป็นกรรมบถได้ ขึ้นอยู่กับอะไร?
 ก. เจตนา
 ข. อารมณ์
 ค. ความประมาท
 ง. ขาดสติ
๓๖. เมื่อไม่คิดโลภอยากได้ของใคร เป็นเหตุให้ประพฤติกุศลกรรมบถใด ?
 ก. เว้นฆ่าสัตว์
 ข. เว้นลักทรัพย์
 ค. เว้นประพฤติดีกาม
 ง. ถูกทุกข้อ
๓๗. ความไม่เพ่งเล็งอยากได้ของผู้อื่น เรียกว่าอะไร ?
 ก. อภิชฌา
 ข. อนภิชฌา
 ค. มิจฉาทิฐิ
 ง. สัมมาทิฐิ
๓๘. เวยยะมระงับด้วยการไม่จองเวร หมายถึงกุศลกรรมบถใด ?
 ก. อภิชฌา
 ข. อนภิชฌา
 ค. พยาบาท
 ง. อพยาบาท
๓๙. คนเช่นไร ได้ชื่อว่าตั้งตนอยู่ความไม่พยาบาท?
 ก. ไม่คิดโลภ
 ข. ไม่ผูกโกรธ
 ค. ไม่มมงาย
 ง. ไม่นอกใจ
๔๐. กุศลกรรมบถข้อที่ ๑ ช่วยลดพฤติกรรมใด ?
 ก. ความโหดร้าย
 ข. ความเห็นแก่ตัว
 ค. ความมักมากในกาม
 ง. ความไม่ซื่อตรง
๔๑. กุศลกรรมบถข้อที่ ๓ ส่งเสริมความซื่อสัตย์ระหว่างใคร ?
 ก. นายกับบ่าว
 ข. มิตรสหาย
 ค. สามีภรรยา
 ง. พี่น้อง

ปัญหาและเฉลยข้อสอบ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับชั้นอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

ปัญหาวิชาเรียงความแก้กระทู้ธรรม ธรรมศึกษาชั้นเอก ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป

สอบในสนามหลวง

วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สุทนต์ สุนิพนธ์

ยศถ กามนิปาทิน

จิตต์ รุกเขด เมธาวี

จิตต์ คุตต์ สุขาวห์.

ผู้มีปัญญา พึงรักษาจิตที่เห็นได้ยากนัก ละเอียดนัก มักตกไปในอารมณ์ที่น่าใคร่
(เพราะว่า) จิตที่คุ้มครองแล้ว นำสุขมาให้.

(พุทธ) พุ. ธ. ๒๕/๑๔

ให้นักเรียนแต่งอธิบายให้เป็นการเทศนาโวหาร อ่างสุภาชิตที่สนามหลวงแผนกธรรมกำหนดให้
จำนวน ๖ สุภาชิตนี้ มาประกอบ ๓ สุภาชิต ห้ามอ่างสุภาชิตซ้ำซ้อนกัน สุภาชิตที่อ่างมานั้น ควรอธิบายเรียงเชื่อมความ
ให้ติดต่อสมเรื่องกับกระทู้ตั้ง ในชั้นนี้ กำหนดให้เขียนลงในใบตอบ ตั้งแต่ ๔ หน้า (เว้นบรรทัด) ขึ้นไป.

ให้เวลา ๓ ชั่วโมง

<p>อนิจจา อทฐวา กามา พหุทุกขา มหาวิสา อโยคุโฬว สนตตโต อขมฺลา ทุกขปผลา. กามทั้งหลาย ไม่เที่ยง ไม่ยั่งยืน มีทุกข์มาก มีพิษมาก ตั้งก่อนเหล็กที่ร้อนจัด เป็นต้นเค้าแห่งความคับแค้น มีทุกข์ เป็นผล. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เถรีคาถา</p>	<p>อวิชชา นินฺโด โลโก เววจฉา (ปมาทา) นปฺภาสตี ขปฺภาภิเลปนํ พุริมิ ทุกขสส มหพภย. โลกถูกอวิชชาปิดบังแล้ว ไม่ปรากฏเพราะความตระหนี่ (และ ความประมาท) เรากล่าวความอยากว่า เป็นเครื่องฉาบทาโลก ทุกซ์เป็นภัยใหญ่ของโลกนั้น. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย สุตตนิบาต</p>
<p>นินาสตตี อนาคต อตีตํ นานุโสจตี วิเวทสสี ผลเสสุ ทิฏฺฐิจฺสุ จ น นียยตี. ผู้ไม่คำนึงถึงสิ่งที่ยังมาไม่ถึง ย่อมไม่เศร้าโศกถึงสิ่งที่ล่วง แล้วไปแล้ว ผู้เห็นความสังต์ในผัสสะทั้งหลาย ย่อมไม่ถูกชัก นำไปในทิฏฐิทั้งหลาย ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย สุตตนิบาต</p>	<p>อนวสฺสจตตสส อนนฺวาทเจตโส ปฺญณฺปปาปหีนสส นคติ ชาครโต ภย. ผู้มีจิตอันไม่ชุ่มด้วยราคะ มีใจอันโหดไม่กระทบแล้ว มีบุญ และบาปอันละได้แล้ว ตีนอยู่ ย่อมไม่มีภัย. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย อัมมบท</p>
<p>วิวาทํ ภยโต ทิสฺวา อวิวาทณฺจ เขมโตสมคฺคา สขิลลา โทถ เอสา พุทธานุสาสนี. ท่านทั้งหลายจงเห็นความวิวาทโดยความเป็นภัย และ ความไม่วิวาทโดยความปลอดภัยแล้ว เป็นผู้พร้อมเพรียง มีความประณีประนอมกันเถิด นี่เป็นพระพุทธานุสาสนี. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย จริยาปิฎก</p>	<p>สามคฺยเมว ลิกฺเขถ พุทฺเธหํ ปัสสีตี สามคฺยโรโต ธมฺมฏฺโฐ โยคฺกฺเขมา น ธัสตี. พึงศึกษาความสามัคคี ความสามัคคีนั้น ท่านผู้รู้ทั้งหลายสรรเสริญ แล้ว ผู้ยินดีในสามัคคี ตั้งอยู่ในธรรม ย่อมไม่คลาดจากธรรมอัน เกษมจากโยคะ. ที่มา สุตตันตปิฎก ขุททกนิกาย เตรสกนินบาตชาดก</p>

ปัญหาและเฉลยวิชาธรรมวิจารณ์ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. นิพพิทา ความหน่าย เกิดจากปัญญาพิจารณาเห็นสังขารอย่างไร ?

ก. ไม่เที่ยง	ข. เป็นทุกข์
ค. เป็นอนัตตา	ง. ถูกทุกข้อ
๒. ในคำว่า “เอถ ปสฺสธิมิ โลกํ” โลกโดยอ้อม หมายถึงอะไร ?

ก. หมู่สัตว์	ข. แผ่นดินที่อาศัย
ค. มหาสมุทร	ง. จักรวาล
๓. ข้อใด เป็นอาการสำรวมจิต ?

ก. สำรวมอินทรีย์	ข. มนสิการกัมมัฏฐาน
ค. เจริญวิปัสสนา	ง. ถูกทุกข้อ
๔. ตัณหา ราคะ จัดว่าเป็นมาร เพราะเหตุใด ?

ก. ทำให้เสียคน	ข. ทำให้เสียงาน
ค. ทำให้เสียการเรียน	ง. ทำให้เสียชีวิต
๕. วัตถุกาม จัดว่าเป็นบ่วงแห่งมาร เพราะเหตุใด ?

ก. ผูกมัดกาย	ข. ผูกมัดวาจา
ค. ผูกมัดจิตใจ	ง. ถูกทุกข้อ

๖. เห็นสังขารไม่เที่ยงเป็นทุกข์ด้วยอะไร จึงหน่ายในทุกข์ ?
- ก. สติ ข. ปัญญา
 ค. สมาธิ ง. ฌาน
๗. เห็นสังขารอย่างไร เป็นทางแห่งวิสุทธิ ?
- ก. ไม่เที่ยง ข. เป็นทุกข์
 ค. เป็นอนัตตา ง. ถูกทุกข้อ
๘. คำว่า “สังขาร”ในปฏิปทาแห่งนิพพิทา หมายถึงอะไร ?
- ก. ชั้นที่ ๑ ข. ชั้นที่ ๔
 ค. ชั้นที่ ๕ ง. ชั้นที่ ๘
๙. ระยะเวลาระหว่างเกิดและดับแห่งสังขารมนุษย์ ท่านกำหนดเกณฑ์ไว้กี่ปี ?
- ก. ๘๐ ปี ข. ๙๐ ปี
 ค. ๑๐๐ ปี ง. ๑๒๐ ปี
๑๐. ทุกขตา กำหนดเห็นได้ด้วยทุกข์กี่อย่าง ?
- ก. ๔ ข. ๖
 ค. ๘ ง. ๑๐
๑๑. สภาวะทุกข์ คือทุกข์ประจำสังขาร หมายถึงทุกข์ในข้อใด?
- ก. เกิดแก่ตาย ข. หนาวร้อนหิว
 ค. เศร้าโศกเสียใจ ง. เจ็บป่วยไข้
๑๒. ปกิณณกทุกข์ คือทุกข์จรหมายถึงทุกข์ในข้อใด ?
- ก. ความเศร้าโศก ข. ความหิว
 ค. ความร้อนใจ ง. การทะเลาะวิวาท
๑๓. นิพัตถทุกข์ คือทุกข์เนื่องนิตย์ หมายถึงทุกข์ในข้อใด ?
- ก. ความเศร้าโศก ข. ความหิว
 ค. ความร้อนใจ ง. การทะเลาะวิวาท
๑๔. ทุกข์เพราะถูกไฟกิเลสเผา หมายถึงข้อใด?
- ก. สภาวะทุกข์ ข. พยาธิทุกข์
 ค. วิปากทุกข์ ง. สันตাপทุกข์

๑๕. อนัตตตา กำหนดรู้ได้ด้วยอาการอย่างไร ?
 ก. ไม่อยู่ในอำนาจ
 ข. หาเจ้าของมิได้
 ค. เป็นสภาพสูญ
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๖. เนโสมสมิ นั้นมิใช่เรา เป็นลักษณะของสังขารที่เรียกว่าอะไร ?
 ก. อนิจจัง
 ข. ทุกขัง
 ค. อนัตตา
 ง. ถูกทุกข้อ
๑๗. ภาวะที่จิตปราศจากความกำหนัดยินดีในกาม เรียกว่าอะไร ?
 ก. นิพพิทา
 ข. วิจารณ์
 ค. วิสุทธิติ
 ง. วิมุตติ
๑๘. ความกระหายในคำว่า ปีปาสวินโยมีสาเหตุมาจากอะไร ?
 ก. ตัณหา
 ข. ราคะ
 ค. โทสะ
 ง. โมหะ
๑๙. วัฏฏะ ในคำว่า วัฏฏูปจเฉโท หมายถึงความเวียนเกิดในภูมิใด ?
 ก. กามาวจรภูมิ
 ข. รูปาวจรภูมิ
 ค. อรูปาวจรภูมิ
 ง. ถูกทุกข้อ
๒๐. การระงับอกุศลที่เกิดขึ้นในจิตได้เป็นคราว ๆ จัดเป็นวิมุตติใด ?
 ก. ตัทธวิมุตติ
 ข. วิกขัมภณวิมุตติ
 ค. สมุจเฉทวิมุตติ
 ง. นิสสรณวิมุตติ
๒๑. วิสุทธิติ ความหมดจดจะเกิดขึ้นได้ด้วยอาศัยธรรมใด ?
 ก. สติ
 ข. ขันติ
 ค. ปัญญา
 ง. สัจจะ
๒๒. พุทธดีทำดี จัดเป็นวิสุทธิติใด ?
 ก. สีสวิสุทธิติ
 ข. จิตตวิสุทธิติ
 ค. ทิฏฐิวินิสุทธิติ
 ง. กังขาวิตรณวิสุทธิติ
๒๓. ผู้มุ่งสันติ ควรละอะไร ?
 ก. ลาภ
 ข. ยศ
 ค. สรรเสริญ
 ง. โลกามิส

๒๔. นิพพาน มีกี่ประเภท ?
- ก. ๑ ข. ๒
 ค. ๓ ง. ๕
๒๕. ธรรมที่เป็นทางไม่ตาย หมายถึงข้อใด?
- ก. ความไม่โกรธ ข. ความไม่ประมาท
 ค. ความไม่ริษยา ง. ความไม่โลภ
๒๖. คำตอบในข้อใด เป็นความหมายของอนุपाทีเสสนิพพาน?
- ก. สิ้นกิเลส ข. สิ้นชีวิต
 ค. สิ้นกิเลสชีวิตยัง ง. สิ้นกิเลสสิ้นชีวิต
๒๗. คำว่า “เรือ” ในพระพุทธดำรัสว่า ภิกษุเธอจงวิตเรือนี้... หมายถึงอะไร ?
- ก. อัฐภาพ ข. สังคม
 ค. โลก ง. หมู่สัตว์
๒๘. ภูมิเป็นที่ไปเกิดของผู้ประกอบอกุศลกรรม โดยรวมเรียกว่าอะไร ?
- ก. ทุคติ ข. อบาย
 ค. นิรยะ ง. วินิบาต
๒๙. เปרתที่ได้เสวยสุขเพียงชั่วครู่แล้วเสวยทุกข์สลับกันไป เรียกว่าอะไร ?
- ก. วันตาสเปרת ข. เวมานิกเปרת
 ค. สุจิมุขเปרת ง. ปรัตตตูปชีวีเปרת
๓๐. ในเทวทูตสูตร เด็กวัยใดจัดเป็นเทวทูต ?
- ก. เด็กแรกเกิด ข. เด็ก ๒ ขวบ
 ค. เด็ก ๓ ขวบ ง. เด็ก ๗ ขวบ
๓๑. กามาพจรสวรรค์ มีกี่ชั้น ?
- ก. ๕ ข. ๖
 ค. ๗ ง. ๘
๓๒. พรหมโลก มีกี่ชั้น ?
- ก. ๑๖ ข. ๒๐
 ค. ๓๐ ง. ๔๐

๔๒. คนมีความประมาทในวัย ควรพิจารณาถึงเรื่องใดบ่อยๆ ?
ก. ความแก่
ข. ความเจ็บป่วย
ค. ความตาย
ง. ความพลัดพราก
๔๓. การพิจารณาอะไร ไม่จัดเป็นสติปัญญา ?
ก. กาย
ข. เวทนา
ค. จิต
ง. โลก
๔๔. การเพ่ง ดิน น้ำ ไฟ ลม เป็นอารมณ์กัมมัฏฐาน เรียกว่าอะไร ?
ก. กสิณ
ข. อสุภะ
ค. อานาปานัสสติ
ง. จตุธาตุววัตถาน
๔๕. การพิจารณาซากศพ เป็นอารมณ์กัมมัฏฐาน เรียกว่าอะไร ?
ก. กสิณ
ข. อสุภะ
ค. อานาปานัสสติ
ง. จตุธาตุววัตถาน
๔๖. การระลึกถึงความตายโดยอุบายที่ชอบ ควรประกอบด้วยองค์ธรรมใด ?
ก. สติ
ข. ญาณ
ค. เกิดสังเวช
ง. ญกทุกข้อ
๔๗. บริกรรมว่า สัตว์ทั้งหลายมีกรรมเป็นของตน... เป็นการเจริญกัมมัฏฐานใด ?
ก. เมตตา
ข. กรุณา
ค. มุทิตา
ง. อุเบกขา
๔๘. คนมีนิสัยเชื่อง่าย จัดเป็นคนจริตใด ?
ก. โทสจริต
ข. โมหจริต
ค. สัทธาจริต
ง. วิตักกจริต
๔๙. พุทธคุณบทใด เป็นปรหิตคุณ ?
ก. อรหิ
ข. สุกโต
ค. โลกวิทู
ง. สตถา เทวมนุสสานิ
๕๐. อะไรเป็นต้นสายแห่งปฏิจจสมุปบาท ?
ก. อวิชชา
ข. ตัณหา
ค. อุปาทาน
ง.ชาติ

ปัญหาและเฉลยวิชาพุทธานุพุทธประวัติ ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ความหมายของคำว่า “ ผู้มีความประสงค์สำเร็จแล้ว ” ตรงกับข้อใด ?
ก. สิทัตถะ	ข. อุปติสสะ
ค. โกลิตะ	ง. ปิณฑิ
๒. เมื่อปัญจบุพพนิมิตปรากฏแก่เทวดา เป็นเหตุให้เทวดานั้นจุติจากที่ใด?
ก. มนุษยภูมิ	ข. เทวภูมิ
ค. พรหมภูมิ	ง. อบายภูมิ
๓. เหตุที่ทำให้พรหมโลกเกิดโกลาหล มีกี่อย่าง?
ก. ๒ อย่าง	ข. ๓ อย่าง
ค. ๔ อย่าง	ง. ๕ อย่าง
๔. ความเห็นของคนในชมพูทวีป โดยสังเขปมีกี่อย่าง ?
ก. ๑ อย่าง	ข. ๒ อย่าง
ค. ๓ อย่าง	ง. ๔ อย่าง
๕. สิ่งใด ที่คนในชมพูทวีปยึดถืออย่างแรงกล้า?
ก. ถิ่นทิวฐิ	ข. ถิ่นมานะ
ค. ถิ่นมัจฉริยะ	ง. ถิ่นวิริยะ

๖. ราชบุตรและราชบุตรีของพระเจ้าโศกกากราช สร้างพระนครใหม่ชื่อว่าอะไร?
 ก. พาราณสี
 ข. สาวัตถิ
 ค. อุชเชนี
 ง. กบิลพัสดุ์
๗. สุทโธทนะราชกุมาร เป็นพระราชโอรสของกษัตริย์พระองค์ใด ?
 ก. โศกกากราช
 ข. สีหหนุ
 ค. ชยเสนะ
 ง. อัญชนะ
๘. สุทโธทนะราชกุมาร ทรงอภิเษกสมรสกับราชธิดาของกษัตริย์เมืองใด?
 ก. เทวทหะ
 ข. กบิลพัสดุ์
 ค. พาราณสี
 ง. สาวัตถิ
๙. พระนางสิริมหามายา ประสูติพระโอรสภายใต้ต้นไม้ใด?
 ก. ต้นปาริฉัตร
 ข. ต้นโพธิ์
 ค. ต้นไทร
 ง. ต้นสาละ
๑๐. ดาบสใด ได้ทำนายลักษณะพระมหาบุรุษเป็นคนแรก?
 ก. กบิลดาบส
 ข. ภาพเทวิลดาบส
 ค. อุททกดาบส
 ง. อาฬารดาบส
๑๑. สิทธิธัตถราชกุมารมีพระนามเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าอะไร ?
 ก. อังคิรส
 ข. ปีปผลิ
 ค. อุปติสสะ
 ง. โกลิตะ
๑๒. พราหมณ์กี่คนที่ถูกเลือกให้เข้ามาทำนายลักษณะพระโพธิสัตว์?
 ก. ๘ คน
 ข. ๖๐ คน
 ค. ๑๐๘ คน
 ง. ๑๐๐๓ ท่าน
๑๓. พราหมณ์ใด ทำนายสิทธิธัตถราชกุมารว่าจะต้องออกผนวชแน่นอน ?
 ก. โภณทัตถุพราหมณ์
 ข. รามพราหมณ์
 ค. ฐุรพราหมณ์
 ง. ยัญญพราหมณ์
๑๔. พระโพธิสัตว์ ได้รับการขนานพระนามว่าอย่างไร ?
 ก. สิทธิธัตถะ
 ข. อุปติสสะ
 ค. โกลิตะ
 ง. กัญจนะ

๑๕. พระนางสิริมหามายาทิวงคตแล้ว ไปบังเกิดในสวรรค์ชั้นใด ?
 ก. ดาวดึงส์
 ข. ยามา
 ค. ดุสิต
 ง. นิมมานรดี
๑๖. พระนางปชาบดีโคตมีทรงมีความเกี่ยวข้องกับสิทธัตถราชกุมารอย่างไร ?
 ก. เป็นพระมารดา
 ข. เป็นพระน้านาง
 ค. เป็นพระพี่นาง
 ง. เป็นพระน้องนาง
๑๗. สิทธัตถราชกุมารอภิเษกสมรสกับพระนางพิมพาขณะมีพระชนมายุกี่ปี ?
 ก. ๑๖ ปี
 ข. ๑๗ ปี
 ค. ๑๘ ปี
 ง. ๑๙ ปี
๑๘. สิทธัตถราชกุมารอธิษฐานเพศบรรพชา ณ ริมฝั่งแม่น้ำใด ?
 ก. เนรัญชรา
 ข. คงคา
 ค. ยมนา
 ง. อโนมา
๑๙. ผู้ใด ถวายอัฐบริขารแก่สิทธัตถราชกุมารในวันเสด็จออกมหาภิเนษกรรม ?
 ก. นายฉันทนะ
 ข. ท้าวมหาพรหม
 ค. ขมุกการพรหม
 ง. ท้าวอมรินทราธิราช
๒๐. ขมุกการพรหมนำพระภุชญาผ้าทรงทั้งคู่ของสิทธัตถราชกุมารไปไว้ ณ ที่ใด ?
 ก. มนุษย์โลก
 ข. เทวโลก
 ค. พรหมโลก
 ง. เปตโลก
๒๑. พระโพธิสัตว์ศึกษาสำเร็จสมาบัติ ๘ ในสำนักของดาบสใด ?
 ก. กบิลดาบส
 ข. กภาพเทวิลดาบส
 ค. อาหารดาบส
 ง. อุทกดาบส
๒๒. กษัตริย์พระองค์ใด ทูลขอให้พระโพธิสัตว์กลับมาโปรดหากตรัสรู้แล้ว ?
 ก. พิมพิสาร
 ข. สุทโธณะ
 ค. ปเสนทิโกศล
 ง. โกรัพยะ
๒๓. ข้อใด มิใช่การบำเพ็ญทุกรกิริยา ?
 ก. กั้นลมอัสสาสะ
 ข. กั้นลมปัสสาสะ
 ค. อดกระยาหาร
 ง. เจริญอานาปานสติ

๓๓. เทววาจิกอุบาสกได้แก่ใคร?
 ก. โสตถียพราหมณ์
 ข. อุปกาชีวก
 ค. พาณิข ๒ พี่น้อง
 ง. บิดาพระยสะ
๓๔. เนยยบุคคลท่านอุปมากับบัวประเภทใด ?
 ก. บัวพื้หน้า
 ข. บัวเสมอน้ำ
 ค. บัวใต้น้ำ
 ง. บัวใต้โคลน
๓๕. พระพุทธเจ้าทรงแสดงปฐมเทศนา โปรดชนกลุ่มใด ?
 ก. ปัญจวัคคีย์
 ข. ยสะและสหาย
 ค. ภัททวัคคีย์
 ง. ชฎิล ๓ พี่น้อง
๓๖. ฤๅษีใด ได้ดวงตาเห็นธรรมเป็นท่านแรก ?
 ก. โกณฑัญญะ
 ข. วัปปะ
 ค. ภัททิยะ
 ง. อัสนชิ
๓๗. พระพุทธเจ้าตรัสเทศนาอนุบุพพิกขา โปรดใคร ?
 ก. กาฬเทวิลดาบส
 ข. อาหารดาบส
 ค. อุททกดาบส
 ง. ยสกุลบุตร
๓๘. ผู้ใด เป็นปฐมอุบาสกผู้ถึงพระรัตนตรัยเป็นที่พึง?
 ก. อุปกาชีวก
 ข. พาณิข ๒ พี่น้อง
 ค. บิดาพระยสะ
 ง. พระเจ้าพิมพิสาร
๓๙. อรุณเวลกัสสปะมีทิฏฐิมานะอันแรงกล้า เพราะคิดว่าตนเป็นพระอริยะชั้นใด ?
 ก. พระโสดาบัน
 ข. พระสกทาคามี
 ค. พระอนาคามี
 ง. พระอรหันต์
๔๐. พระเจ้าพิมพิสารเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้า ณ ที่ใด ?
 ก. สวนไผ่
 ข. สวนตาลหนุ่ม
 ค. สวนมะม่วง
 ง. สวนสาละ
๔๑. อุปติสสะและโกลิตะบวชเป็นปริพาชก ในสำนักแห่งเจ้าลัทธิใด ?
 ก. ปุรณกัสสปะ
 ข. อชิตเกสกัมพล
 ค. มักขลิโคศาล
 ง. สัญชัยเวลัฏฐบุตร

๔๒. พระสารีบุตรบรรลุอรหัตตผล เพราะฟังธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงแก่ใคร ?
 ก. ยสกุลบุตร **ข. ทีฆนขปริพาชก**
 ค. โกสิตปริพาชก ง. พระเจ้าพิมพิสาร
๔๓. มาณพิกี่คน ที่พราหมณ์พาวรีส่งไปทูลถามปัญหาแก่พระพุทธเจ้า ?
 ก. ๑๓ คน ข. ๑๔ คน
 ค. ๑๕ คน **ง. ๑๖ คน**
๔๔. พระราชาเมื่อบวชแล้วมีลักษณะอุปนิสัยเป็นอย่างไร?
 ก. ว่าง่ายสอนง่าย ข. เลี้ยงง่าย
 ค. ขยัน ง. สันโดษ
๔๕. พระพุทธเจ้าเสด็จไปแสดงธรรมโปรดพระเจ้าสุทโธทนะ ที่เมืองใด?
 ก. ราชคฤห์ ข. พาราณสี
 ค. เทวทหะ **ง. กบิลพัสดุ์**
๔๖. ราหุลกุมาร ได้รับบรรพชาจากพระเถระใด ?
 ก. พระอัสสชิ **ข. พระสารีบุตร**
 ค. พระโมคคัลลานะ ง. พระอนรุทธ์
๔๗. พระกุมารใด บวชด้วยความไม่สมัครใจ ?
 ก. อนรุทธ์กุมาร ข. ภัททิกุมาร
 ค. **นันทกุมาร** ง. ราหุลกุมาร
๔๘. พระเถระใด ทำความเพียรเดินจงกรมเกินขนาดไม่หยุดจนเท้าแตก ?
 ก. พระสิวลี ข. พระเมฆิยะ
 ค. **พระโสณโกฬวิริยะ** ง. พระรัฐบาล
๔๙. ผู้ใด ถวายเครื่องประดับมहाลดาประสาธน์คลุมพระพุทธศรีระ ?
 ก. รูปนันทาเทวี ข. พิมพาเทวี
 ค. สุมณาเทวี **ง. มัลลิกา**
๕๐. พระนางพิมพาเถรีพร้อมหญิงบริวาร ๕๐๐ ทรงผนวช ที่วัดใด ?
 ก. เวฬุวนาราม **ข. เขตวนาราม**
 ค. บุพพาราม ง. นิโครธาราม

ปัญหาและเฉลยวิชากรรมบถ (วินัย) ธรรมศึกษาชั้นเอก
ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป
สอบในสนามหลวง
วันศุกร์ ที่ ๕ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๖๔

๑. ทางทำกรรมดีกรรมชั่วของคนทั้งหลาย เรียกว่าอะไร ?

ก. กรรมบถ	ข. กรรมฐาน
ค. กรรมสัทธา	ง. กรรมลิขิต
๒. การทำความดีความชั่วของคนเราเกิดจากอะไร?

ก. การกระทำ	ข. คำพูด
ค. ความคิด	ง. ถูกทุกข้อ
๓. วิชากรรมบถ ธรรมศึกษาชั้นเอก สอนเรื่องอะไร?

ก. กรรมฐาน	ข. ไตรสิกขา
ค. กรรม	ง. ไตรลักษณ์
๔. กรรมนำสัตว์ให้ไปเกิดในทุคติภูมิ คือข้อใด?

ก. กุศลกรรมบถ	ข. อกุศลกรรมบถ
ค. อนุสสติ	ง. กสิณ
๕. กรรมบถเกิดจากการกระทำ ตรงกับข้อใด?

ก. กายกรรม	ข. วจีกรรม
ค. มโนกรรม	ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. ทรัพย์ในข้อใด ถึงตั้งใจลักไป ก็ไม่เป็นอทินนาทาน ?
 ก. ของหวง **ข. ของทิ้ง**
 ค. ของฝาก **ง. ของยืม**
๑๖. ไม่ลักทรัพย์ของคนอื่น เป็นความดีทางใด?
 ก. กาย **ข. วาจา**
 ค. ใจ **ง. ถูกทุกข้อ**
๑๗. ทุจริตคอร์ปชั่น เป็นการกระทำผิดอกุศลกรรมบถใด ?
 ก. ปาณาติบาต **ข. อทินนาทาน**
 ค. กาเมสุมิฉฉาจาร **ง. มุสาวาท**
๑๘. การทำผิดประเวณี เป็นอกุศลกรรมบถใด ?
 ก. อทินนาทาน **ข. กาเมสุมิฉฉาจาร**
 ค. พยาบาท **ง. มุสาวาท**
๑๙. บุคคลต้องห้ามในอกุศลกรรมบถข้อ ๓ ตรงกับข้อใด ?
 ก. หญิงต้องห้าม **ข. ชายต้องห้าม**
 ค. นักรบ **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๐. ปัญหาสังคมด้านใด เกิดจากการทำผิดกาเมสุมิฉฉาจาร?
 ก. ยาเสพติด **ข. การพนัน**
 ค. แต๊กสามัคคี **ง. ทางเพศ**
๒๑. ข้อใด เป็นผลกระทบเกิดจากอกุศลกรรมบถข้อ ๓ ?
 ก. ถูกกล่าวหา **ข. อายุสั้น**
 ค. ทรัพย์สินสูญหาย **ง. หย่าร้าง**
๒๒. ข้อใด เป็นมุสาวาทเกิดขึ้นทางกาย?
 ก. โบกมือ **ข. พยักหน้า**
 ค. เขียนหนังสือ **ง. ถูกทุกข้อ**
๒๓. เจตนาบิดเบือนความจริง เป็นอกุศลกรรมบถใด ?
 ก. อภิชฌา **ข. พยาบาท**
 ค. มุสาวาท **ง. ปาณาติบาต**

๒๔. วจีกรรม ๔ มีมุสาวาทเป็นต้น เกิดขึ้นทางใด ?
ก. กาย วาจา
ค. วาจา ใจ
ข. กาย ใจ
ง. กาย วาจา ใจ
๒๕. คำพูดมุ่งทำลายคนอื่นให้แตกแยก เรียกว่าอะไร?
ก. มุสาวาท
ค. ผรุสวาจา
ข. **ปิสุณวาจา**
ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๖. คำพูดมุ่งทำลายเผาผลาญใจคนฟัง เรียกว่าอะไร ?
ก. มุสาวาท
ค. **ผรุสวาจา**
ข. ปิสุณวาจา
ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๗. คนที่ชอบพูดุบายให้ผู้อื่นทะเลาะกัน ทำผิดอกุศลกรรมบถใด ?
ก. มุสาวาท
ค. ผรุสวาจา
ข. **ปิสุณวาจา**
ง. สัมผัสปลลาปะ
๒๘. อกุศลกรรมบถข้อ ๔ ทำให้สังคมมนุษย์ขาดหลักธรรมใด?
ก. **สัจจะ**
ค. ขันติ
ข. เมตตากรุณา
ง. สติสัมปชัญญะ
๒๙. ข้อใด เป็นผลกรรมเกิดจากอกุศลกรรมบถข้อ ๔ ?
ก. มีอายุสั้น
ค. เป็นคนบ้า
ข. มีชีวิตขัดสน
ง. **ไม่น่าเชื่อถือ**
๓๐. อภิชมา พยาบาท มิจฉาทิฎฐิจัดเป็นกรรมชนิดใด ?
ก. กายกรรม
ค. **มโนกรรม**
ข. วจีกรรม
ง. อกุศลทุกข้อ
๓๑. ข้อใด มีความหมายตรงกับอภิชมา ?
ก. **อยากได้**
ค. อยากเด่น
ข. อยากดี
ง. อยากดัง
๓๒. อกุศลกรรมบถใด ทำให้คนมักผูกโกรธฉุนเฉียวง่าย ?
ก. ปาณาติบาต
ค. ผรุสวาจา
ข. **พยาบาท**
ง. มิจฉาทิฎฐิ

๓๓. อกุศลกรรมบถใด ทำให้คนไม่เชื่อเรื่องบุญบาป ?
 ก. อภิชฌา ข. พยาบาท
ค. มิจฉาทิฏฐิ ง. มุสาวาท
๓๔. เห็นกงจักรเป็นดอกบัว สอดคล้องกับกรรมบถใด ?
 ก. อภิชฌา ข. อนภิชฌา
ค. มิจฉาทิฏฐิ ง. สัมมาทิฏฐิ
๓๕. ความเห็นใด เป็นมิจฉาทิฏฐิ?
 ก. ทำบาปตกนรก ข. ทำบุญขึ้นสวรรค์
ค. ทำชั่วได้ดี ง. ทำดีได้ดี
๓๖. กุศลกรรมบถข้อ ๑ ทำให้คนมีความประพฤติเช่นไร ?
 ก. ไม่ทำร้ายใคร ข. ไม่หลอกใคร
 ค. ไม่ด่าใคร ง. ไม่แค้นใคร
๓๗. กุศลกรรมบถข้อ ๑ ให้ผลกรรมแก่ผู้ปฏิบัติอย่างไร ?
 ก. มีโรคน้อย ข. มั่งมีศรีสุข
 ค. ผู้คนนับถือ ง. ปล่อยวาง
๓๘. ข้อใด ขัดกับหลักปฏิบัติกุศลกรรมบถข้อ ๒ ?
 ก. เปื่อยยาสุนัข ข. โกงที่ดิน
 ค. ให้การเท็จ ง. ฆ่าเพราะหึงหวง
๓๙. กุศลกรรมบถข้อ ๓ ช่วยแก้พฤติกรรมใด ?
 ก. โหดร้าย ข. มือไว
ค. ใจง่าย ง. ขายยาบ้า
๔๐. กุศลกรรมบถข้อ ๓ ส่งผลดีแก่คู่ครองอย่างไร ?
 ก. เข้าใจกัน ข. ไว้ใจกัน
 ค. เชื่อใจกัน **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๑. กุศลกรรมบถข้อ ๔ ทำให้ผู้ปฏิบัติเป็นคนเช่นไร ?
 ก. มีเมตตา ข. มีศรัทธา
ค. มีสัจจะ ง. มีความกตัญญู

๔๒. ข้อใด เป็นความดีเกิดขึ้นทางวาจา ?
- ก. กราบพระ **ข. สวดมนต์**
 ค. ฟังเทศน์ **ง. นั่งสมาธิ**
๔๓. เก็บของคนอื่นได้แล้วนำคืนเจ้าของได้ชื่อว่าประพฤติกกรรมบถใด ?
- ก. อภิขิมา **ข. อนภิขิมา**
 ค. พยาบาท **ง. อพยาบาท**
๔๔. เวรระงับด้วยการไม่จองเวร สอดคล้องกับกรรมบถข้อใด ?
- ก. อนภิขิมา **ข. อพยาบาท**
 ค. สัมมาทิฏฐิ **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๕. การไม่เบียดเบียนกันในโลก จัดเป็นอุปนิสัยใด ?
- ก. ทานูปนิสัย **ข. สีลูปนิสัย**
 ค. ภวานูปนิสัย **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๖. ทานูปนิสัย เป็นธรรมกำจัดอะไร ?
- ก. ความโลภ** **ข. ความโกรธ**
 ค. ความหลง **ง. ความเบียดเบียน**
๔๗. กรรมบถใด จัดเป็นมโนกรรมฝ่ายกุศล ?
- ก. อภิขิมา **ข. พยาบาท**
ค. สัมมาทิฏฐิ **ง. ถูกทุกข้อ**
๔๘. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการเป็นหลักธรรมประเภทใด ?
- ก. ควรรตเวไน **ข. ควรรละ**
 ค. ควรรหลักเฉียง **ง. ควรรประพฤติ**
๔๙. กุศลกรรมบถ ๑๐ ประการ สงเคราะห์เข้าในหลักธรรมใด ?
- ก. ทาน **ข. ศีล**
 ค. สมาธิ **ง. ปัญญา**
๕๐. ผู้กระทำความดีย่อมเกิดในภพที่ดี หมายถึงข้อใด ?
- ก. มนุษย์โลก **ข. เทวโลก**
 ค. พรหมโลก **ง. ถูกทุกข้อ**

